

zelenoplavo

Trsat

vjerska,
kulturna i
sportska
oaza

ponedjeljak, 16. lipnja

- U Plominu, na području dodira Istarske i Primorsko-goranske županije, održana zajednička vatrogasnica pokazna vježba VZ Istarske i Primorsko-goranske županije uz nazočnost oba župana - Zlatka Komadine i Ivana Jakovića
- U Delnicama župan Zlatko Komadina, delnički gradonačelnik Marijan Pleše i direktor GSC "Runolist" Milivoj Tomac potpisali dodatak Sporazumu o sufinanciranju izgradnje klizališta Goranskog sportskog centra u Delnicama, a nakon tog položili temeljni kamen za izgradnju klizališta u Parku kralja Tomislava
- Prva sušačka hrvatska gimnazija dobila državnu nagradu tehničke kulture "Faust Vranić" za prošlu godinu
- U Opatiji, na konstituirajućoj sjednici Dječjeg gradskog vijeća za novog dječjeg gradonačelnika Opatije izabran Daniel Zdelarec

utorak, 17. lipnja

- U riječkoj Osnovnoj školi "Kantrida" otvorene novouređene prostorije Odjela za produženi stručni postupak za djecu s tjelesnim invaliditetom, čime je ona kao treća riječka škola ušla u program "Mreža škola bez arhitektonskih barijera". Uređenje prostora Županija pomogla sa 170 tisuća kuna
- Obilježavajući Dan škole, u Kemijsko-grafičkoj školi u Rijeci objavljen je da je ona postala prva polivalentna srednjoškolska ustanova u Rijeci jer je u program škole uveden gimnazijski program prirodoslovnog smjera, te da će škola promijeniti naziv u Prirodoslovna i grafička škola

srijeda, 18. lipnja

- Predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić u zgradi Pomorskog i povjesnog muzeja primio učenike i mentore, osvajače prvih mjestra na državnim i međunarodnim natjecanjima i smotrama znanja, vještina i umijeća u školskoj godini 2007./08.

- U Malom Lošinju održana prva večer ovogodišnjih Melodija Istre i Kvarnera

četvrtak, 19. lipnja

- Županijsko poglavarstvo donijelo odluku da s 1.660.000 kuna finančira dogradnju zgrade Srednje škole dr. Antuna Barca u Crikvenici
- U sjedištu Županije Župan Komadina sa suradnicima primio izaslanstvo Odbora za Europsku uniju Senata Češke Republike, predvođeno predsjednikom Ludekom Sefzigmom. Prijе toga, izaslanstvo je primio i gradonačelnika Opatije dr. Amir Muzur
- U sjedištu Županije Župan Komadina i predsjednik NK "Rijeka" Vanja Frančišković potpisali ugovor vrijedan 250.000 kuna za rad nogometnog "omladinskog pogona" na Kantridi

- U Aleji hrvatskih branitelja na riječkom groblju Drenova uredjen novi Spomen-park 71. bojne Vojne policije, preseljen iz bivše vojarne na Trsatu

- U Crikvenici cjelodnevnom svečanostu i raznim manifestacijama obilježena 120. obljetnica organiziranog bavljenja turizmom. U svečanoj sjednici Vijeća TZ Grada Crikvenice u hotelu "Therapia" sudjelovalo i župan Zlatko Komadina

- U Rijeci, u Teatru Fenice, pred nekoliko stotinu branitelja Domovinskog rata, svečano promovirana monografija "Rijeka u Domovinskom ratu" autora Dragana Ogurlića

petak, 20. lipnja

- U Rijeci u Primorskom i povjesnem muzeju Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka održali zajedničku svečanu akademiju povodom Dana državnosti i Dana antifašističke borbe

90dana

Delegacija PGŽ-a u posjetu

Izaslanstvo Primorsko-goranske županije predvođeno županom

Zlatkom Komadinom, u čijem sastavu su još bili predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić te predsjednik Odbora za lokalnu samoupravu, međužupanijsku i međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Pavao Komadina, boravilo je u Kini od 4. do 8. kolovoza u posjetu pokrajini Liaoning.

Bio je to prvi uzvratni posjet čelnika Primorsko-goranske županije toj pokrajini otkako je 2002. godine u Peking potpisana Sporazum o suradnji i otkako su u nekoliko navrata delegacije Liaoninga dolazile u posjet Primorsko-goranskoj županiji kako bi se upoznale s njezinim društvenim i gospodarskim karakteristikama i mogućnostima.

Luka s 80 pristaništa

Delegaciju je odmah po dolasku u Shenyang, sjedište pokrajine, primio gospodin Chen Zhenggao, guverner pokrajine Liaoning koja broji više od 42 milijuna stanovnika. Čelnica Županije govorio je o pokrajini, ostvarenom razvoju u proteklim nekoliko godina te planovima razvoja i težnjama za buduće razdoblje.

Pokrajina Liaoning nalazi se u južnom dijelu sjeveroistočne Kine i prostire se na 148.000 četvornih kilometara, ima izlaz na more i dužinu obale od 2.292 kilometra. Raspolaže s više od stotinu vrsta mineralnih nalazišta od kojih je s 24 među najbogatijima u svijetu, a po zalihamama željeza, magnezija i bora najbogatija je u zemljama. Liaoning je jedan od najvažnijih industrijskih bazena u Kini i pokrajina je s najrazličitijim industrijskim granama, među kojima se osobito ističu metalurgija, ruderstvo, petrokemija, proizvodnja opreme i strojeva.

Liaoning je među priobalnim pokrajinama prvi prihvatio politiku otvaranja prema svijetu. Ukupna vrijednost ostvarenog

Delegacije predsjednika Republike i Primorsko-goranske županije na razgovorima u tvrtki TBA Končar u Shenyangu, glavnom gradu sjeveroistočne kineske pokrajine Liaoning

uvoza i izvoza u 2007. godini iznosila je 59,47 milijardi američkih dolara. U pokrajini radi 35.000 stranih tvrtki koje investiraju u to područje. Ukupan iznos stranih financijskih ulaganja je 43,7 milijardi američkih dolara,

Provincija ima nekoliko luka, a Dalian je najveća i najbolja u sjevernoj Kini. Luka ima 80 modernih pristaništa za različite namjene od kojih je 50 pristaništa sposobno primiti brodove veće od 10.000 brt. Kontejnerski terminal luke Dalian proglašen je najboljim kontejnerskim terminalom u Kini i Aziji.

Poziv na suradnju privrednika

Delegacija Primorsko-goranske županije posjetila je i Narodni kongres pokrajine Liaoning s čijim je predstavnicima, prilikom posljednjeg susreta u Rijeci, dogovorenno potpisivanje Sporazuma o prijateljstvu između Stalnog odbora Narodnog kongresa pokrajine Liaoning i Županijske skupštine Primorsko-goranske županije.

Na održanom okruglom stolu razmijenjene su informacije o načinu funkcioniranja Narodnog kongresa i Županijske skupštine, a razgovaralo se i o budućim ciljevima razvoja koji se nastoje postići te

Bio je to prvi uzvratni posjet čelnika Primorsko-goranske županije pokrajini Liaoning otkako je 2002. godine u Beijingu potpisani Sporazum o suradnji i otkako su u nekoliko navrata delegacije te pokrajine dolazile u posjet Primorsko-goranskoj županiji

kineskoj pokrajini Liaoning

Pokrajina s 53 akademika

U pokrajini Liaoning se velik značaj daje obrazovanju, znanosti, tehnologiji i kulturi. Ovdje djeluju čak 53 akademika s Kineske akademije društvenih znanosti, 1,5 milijuna tehničara raznih područja znanja, od kojih su neki među vodećima u Kini. Postoji 77 visokoobrazovnih institucija, a studenata ima 1,1 milijuna, kao i 407 visokih škola sa 769.000 studenata i 553 strukovnih škola sa 531.000 studenata.

Daljanska luka raspolaže opremom za rukovanje najvećim brodovima na svijetu - posjetom Lučkoj upravi završio je službeni posjet provinciji Liaoning

o područjima od zajedničkog interesa za suradnju. Sporazum je uime domaćina potpisao izvršni zamjenik predsjednika Stalnog odbora Narodnog kongresa pokrajine, gospodin Feng Yan, a uime Županijske skupštine njezin predsjednik Marinko Dumanić. Sporazumom se, uz ostalo, predviđa djelovanje na dalnjem razvoju prijateljstva, podupiranje suradnje na području gospodarstva, tehnologije, obrazovanja, sporta, turizma te zaštite okoliša.

U pokrajinu Liaoning naknadno je doputovao i predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić sa svojim izaslanstvom te su dvije delegacije u društvu domaćina posjetile tvrtku Shen Yang North Traffic Heavy Industry Group

U pokrajini Liaoning s predsjednikom Republike Hrvatske Stjepanom Mesićem

koja se bavi proizvodnjom velikih strojeva za razne namjene te prvu zajedničku kinesko-hrvatsku tvrtku TBEA KONČAR (Shenyang Instrument Transformer Co.) koja se bavi proizvodnjom mjernih transformatora visokog napona od 123 do 750 kV. Tvrtka je najveći i najkvalitetniji proizvođač energetskih transformatora u Kini, a njih je na tom području čak 150.

Delegacije su u Shenyangu obišle poljoprivrednu zonu visoke tehnologije, posjetile tvornicu za preradu brašna, proizvodnju mlijeka, a s čelnicima grada Shenyanga razgovaralo se o područjima od interesa za suradnju s Primorsko-goranskom županijom. Uime Primorsko-goranske županije župan Zlatko Komadina pozvao je zainteresirane privrednike iz pokrajine Liaoning da posjete Primorsko-goransku županiju kako bi se uspostavila gospodarska suradnja između privrednika dviju regija.

subota, 21. lipnja

- U Rabu uz nazočnost predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića svečano obilježena 40-godišnjica bratimljenja San Marina i Raba
- U Rijeci u vali Kostjan, otvarajući sezonu kupanja na plaži za invalide okupilo se oko 400 hindekiperiranih osoba s područja cijele Hrvatske na 12. susretu osoba s invaliditetom
- U Žukovu u Općini Kostrena, pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije održana prva manifestacija "Utrčimo u ljetu"

nedjelja, 22. lipnja

- Širom Županije obilježen Dan antifašističke borbe - najveće manifestacije tradicionalno održane na Tuholobiću i u Lukovu u Bribirskoj šumi, gdje je govorio i župan Komadina

ponedjeljak, 23. lipnja

- Slaveći svog zaštitnika sv. Ivana Krstitelja, u Vrbniku svečanom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan Općine, a uoči sjednice u naselju Risika župan Komadina otvorio "prvu špinu" novozgrađenog vodovoda

- Na Ptehotcu iznad Delnice, obilježavajući blagdan sv. Ivana Krstitelja, zaštitnika Župe Delnice, prvi put nakon 40 godina zapaljen ivanički krjes

utorak, 24. lipnja

- U sklopu posjeta Domu za starije i nemoćne osobe na Kantridi župan Komadina se upoznao s obavljениm radovima na priključenju Doma na sustav mješanoga gradskog plina i rekonstrukciji kotlovnice što je Županija financirala s 3,3 milijuna kuna

- U Baški nizom prigodnih manifestacija i svečanom sjednicom Općinskog vijeća Baške u galeriji Zvonimir obilježen Dan Općine i zaštitnika sv. Ivana Krstitelja

- U Delnicama svečanom sjednicom Gradskog vijeća, uz nazočnost predsjednika Županijske skupštine Marinka Dumanica proglašen Dan Grada Delnice

srijeda, 25. lipnja

- Širom Županije obilježen Dan državnosti. Tim povodom delegacija Županije položila vijence i zapalila svjeće u Aleji hrvatskih branitelja i ispred Središnjeg kriza na mjesnom groblju Drenova

- Obilježavajući Dan državnosti u Voloskom otkriven spomenik palim hrvatskim braniteljima

- Umro Branko Bevanda, uspješni motociklist i ugostitelj iz Opatije. Pokopan je dva dana kasnije na rječkom groblju Trsat

četvrtak, 26. lipnja

- Županijsko poglavarstvo pokrenulo postupak izmjene županijskog Statuta kako bi se u njega ugradila i odluka da Županija, uz grb i zastavu dobije i svečanu pjesmu

- Na prigodnoj svečanosti u Rektoratu Sveučilišta u Rijeci promovirano devet doktora biomedicina, društvenih i humanističkih znanosti

- U Rijeci u gradskoj vijećnici zajedničkim skupom članova županijskog i gradskog povjerenstva za borbu protiv ovisnosti obilježen Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga

petak, 27. lipnja

- U Rijeci spektakularnim perfomansom na zemlji i u zraku koji su iznad Gata Karoline Riječke izveli članovi francuske skupine "Trans-Epress", otvorene 5. riječke ljetne noći

- U Cresu započeo prvi jazz festival - CREScendo Music Festival

- Drugi Festival palente i sira, održan u Čavlima, okupio više stotina ljubitelja "palente kompirice", a pola tone kompirice kuhalo 18 kuvara

subota, 28. lipnja

- Ministar Božidar Kalmeta, ministrica Marina Dropulić-Matulović i župan Zlatko Komadina na autocesti Rijeka - Zagreb na dionici Vrata - Delnice - Ravna Gora za promet otvorili novih 20,8 km punog profila autoceste

- U Delnicama, uz nazočnost župana Komadina, na preimenovanom trgu 138. brigade HV-a postrojili se pripadnici te slavne goranske brigade i tom prigodom otkrili spomenik na stradale članove brigade, koji je iz prostora delničke vojarne postavljen na taj glavni gradski trg

- U Rijeci, u katedrali svetog Vida riječki nadbiskup dr. Ivan Devčić zaredio tri nova svećenika Riječke nadbiskupije
- U Rijeci, na prepunom Korzu održana finalna večer 38. festivala Melodije Istre i Kvarnera, na kojem je "napokon" uspio pobijediti Mario Battifacić i to sa skladbom "Prihajan doma"

nedjelja, 29. lipnja

- Mještani Garice, u Općini Vrbnik na otoku Krku, dan svog mjeseca - Petrovi obilježili svečanim otvorenjem vodovoda i novouređenog Doma u sklopu nekadашnje stare škole
- Polaskom s riječke Delte, nekoliko stotina hodočašćica Riječke nadbiskupije u sklopu kojeg su obišli 6 europskih zemalja
- U Severinu na Kupi, nakon devet dana različitih manifestacija, završeno ovogodišnje Ljetno na Lujziji i Karolini, održano pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije
- U intimnom ugodaju lučice u Voloskom hrvatska vaterpolska reprezentacija drugi put u dva dana u prijateljskom susretu svladala talijansku reprezentaciju

ponedjeljak, 30. lipnja

- Povodom 17. obljetnice formiranja 111. brigade HV-a župan Komadina primio pripadnike Kluba zapovjedništva te brigade na čelu s generalom Sergiom Rabarom

- Na fakultetima Sveučilišta u Rijeci počele prijave za prvi upisni rok za 4.743 mjesta na preddiplomskim studijima
- Na Županijskom sudu u Rijeci Ivan Đvorski za ubojstvo 3 osobe kažnjen s maksimalnih 40 godina kazne, koja je na tom sudu prvi put izrečena

Srpanj

utorak, 1. srpnja

- Župan Zlatko Komadina i državni tajnik Branko Bačić presjecanjem vrpce obilježili dovršetak radova u luci Cres, vrijednih 11 milijuna kuna, kojim je glavni mul sa 60 metara produžen na 120 metara
- Prvi dan upisa u srednje škole na području Županije prošao bez većih gužvi, među najtraženijima su bile Medicinska škola i Građevinsko-tehnička škola
- Nastupom Radojke Šverko i podizanjem festivalske zastave, na kastavskoj Crekvinci započela 17. po redu ljetna kulturna manifestacija "Kastafsko kulturno leto"

srijeda, 2. srpnja

- Župan Komadina sa suradnicima posjetio Grad Čabar gdje se upoznao s gradskim razvojnim programima
- Nakon završenog prvog upisnog roka dio srednjih škola zaključio upise, 34 primorsko-goranske srednje škole zaprimile 2.781 prijava, što je više od broja završenih osnovnoškolaca
- Simboličnim paljenjem baklje ispred gradske vijećnice u Kraljevcima pušten u rad novi sustav plinoposkrbe i označen početak distribucije miješanog plina

četvrtak, 3. srpnja

- Po završetku županijskog kruga akcije "Plavi cvijet 2008" Turistička zajednica PGŽ-a objavila da je za najbolji turistički grad izabran Rab, od općina Punat, a mjesto Veli Lošinj

- U gradu Driveniku svečano otvorene Vinodolske ljetne večeri, koje se i ove godine održavaju pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije

petak, 4. srpnja

- U Kraljevcima u dvorcu Frankopan podizanjem zastave otvoreno 18. Kraljevačko kulturno ljetno, a tom prigodom HGD "Zvijezda Danica" predane na upotrebu nove prostorije uređene sredstvima Županije

subota, 5. srpnja

- U Park šuma Golubinjak, pod pokroviteljstvom Županije i uz nazočnost župana Zlatka Komadine na svom devetom susretu okupilo se više od tri tisuće umirovljenika iz četiri županije
- U Begovu Razdolju održana druga izložba popularnih goranskih miličjenskih proizvoda, sri obitelji Mrvoš iz Gomirja po drugi put proglašen najboljim
- U Novom Vinodolskom na velikom međunarodnom ljetnom karnevalu predstavio se pedesetak karnevalskih skupina s više od dvije tisuće maškara
- U Krku, na trgu Kampili zajedničkim nastupom klapa "Šufit", "Nostalgija" i "Sini" počele 52. Ljetne priredbe Krk
- Na omišaškom trgu Prikešte počeo osmi Festival pučkog teatra

90dana

Županijsko izaslanstvo u Vukovaru

Na inicijativu članova Skupštine Primorsko-goranske županije, županijsko izaslanstvo na čelu s predsjednikom Županijske skupštine Marinkom Dumanićem, boravilo je 12. i 13. srpnja u posjetu Vukovarsko-srijemsкоj županiji i Gradu Vukovaru. Osnovni razlog posjete je Sportska dvorana u Borovom naselju koju je Primorsko-goranska županija uz pomoć svih općina i gradova s područja Županije, s 16 milijuna kuna u cijelosti obnovila 2000. godine.

U izaslanstvu su bili članovi Županijske skupštine i Poglavarstva, skupštinskih

Ispred
Vodotornja
- simbola
obrane
Vukovara

Izaslanstvo Primorsko-goranske županije s domaćinima ispred Županijske palače u Vukovaru

Polaganje vijenca
na Memorijalnom
groblju žrtava iz
Domovinskog rata

odbora i županijske uprave, te predstavnici ratnog zapovjedništva 111. i 128. brigade HV. Izaslanstvo su u županijskoj palači "Srijem" primili župan Vukovarsko-srijemske županije Božo Galić, predsjednik Županijske skupštine Mato Stojanović i gradonačelnica Vukovara Zdenka Buljan koji su uz pozdravne riječi i zahvalu za pomoć u obnavljanju sportske dvorane istakli potrebu povezivanja gospodarskih subjekata "ravne i rodne Slavonije" i "plavog i turističkog Kvarnera".

U protokolarnom dijelu posjeta izaslanstvo je položilo vijenac na Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata i obišlo Spomen dom i mjesto masovne grobnice na Ovčari. Uz posjetu zloglasnoj Ovčari članovi izaslanstva su obišli i druge lokalitete u Vukovaru značajne za obranu tog herojskog grada – Trpinjsku cestu, vodotoranj, te obnovljenu sportsku dvoranu "Borovo".

B. Škrobonja

Na 2. Učkarskom sajmu u organizaciji Javne ustanove Park prirode Učka lokalni proizvođači predstavili su autohtone domaće proizvode, a okupilo se više od petnaest tisuća posjetitelja. Sajam je potpuno opravdao očekivanja i bit će s godinama zasigurno sve bolji

Uspjela fešta na krovu Istre

Na prijevoju Poklon u Parku prirode Učka održan je 7. rujna 2. Učkarski sajam, u organizaciji Javne ustanove Park prirode Učka i uz pokroviteljstvo Primorsko-goranske i Istarske županije. Ovoga puta u izvrsnoj organizaciji i bez prometnih gužvi zahvaljujući jednosmjernoj regulaciji prometa, petnaest tisuća posjetitelja moglo je uživati u bogatoj ponudi autohtonih domaćih proizvoda, plesu i glazbi. Lokalni proizvođači predstavili su proizvode od meda, ljekovitih trava, učkarski sir i skutu, proizvode od brinje, puževa, vino i rakiju. Posjetitelji su se mogli upoznati s tradicijskim načinom izrade vune, starinskim alatom, zanatima, autohtonim glazbenim instrumentima i njihovom izradom te raznovrsnim glijivama Učke i Ćićarije, a kao i prošle godine prezentiran je projekt "Cesta domaće hrani - iz padela naših nona".

Veliko zanimanje izazvao je štand "Žičare-

Žičara na Učki? - troškovnik se kreće od sedam do trinaest milijuna eura

"Učka" gdje je prezentiran projekt izgradnje žičara na Učku, a radi se o projektu Konzorcija "Rivijera Učka" osnovanom u ožujku ove godine s ciljem pripremanja potrebnih uvjeta za izgradnju i eksploraciju žičara na Učku. Dva su moguća pravca žičara, jedna od Medveje do Vojaka i druga koja ide od Ike do tunela Učka i dalje na Poklon.

Najviše se ljudi skupljalo i zadržavalo kod tora sa životnjama istarskih pasmina

Župan Zlatko Komadina i Suzi Petričić, ravnateljica Javne ustanove "Park prirode Učka" na štandu originalnih suvenira

Tisuće posjetitelja na Poklonu gdje je održan 2. Učkarski sajam

ponedjeljak, 7. srpnja

- Na Ekonomskom fakultetu u Rijeci otvorena četvrta međunarodna ljetna škola s 30-ak sudionika iz deset zemalja
- U večernjim satima kroz selo Lipa u matuljskoj i Lisac u klanjskoj općini protutnjila pijavica noseći stabla i krovove kuća
- U opatijskom Umjetničkom paviljonu "Juraj Šporer" otvorena reprezentativna izložba posvećena jednom od najpoznatijih hrvatskih glazbenika Ivi Robiću

utorak, 8. srpnja

- U sjedištu Županije Župan Zlatko Komadina primio Veliku Barbieriju iz Opatije i Vladimira Mićovića, ravnatelja NZUZ PGŽ - izdavača Narodnog zdravstvenog lista, kao dobitnike odlikovanja predsjednika Mesića

- U sjedištu Županije održan prvi sastanak Županijskog stožera zaštite i spašavanja, utemeljenog slijedom novog Zakona o zaštiti i spašavanju

srijeda, 9. srpnja

- U blizini krčkog mosta obilježen završetak izgradnje podmorskog vodovoda čime su povezani vodoopskrbni sustavi Rijeke i otoka Krka, te tako kvalitetna "riječka" voda stigla u slavine Omišlja, Njivicu, Solinu, Čižiću i Šilu

- Riječki gradonačelnik Vojko Obersnel i zamjenica župana Nada Turina-Đurić ugostili djecu Srebrenice, koja tjeđan dana borave u Driveniku u okviru projekta "Srebrenica u Rijeci" kojeg je u financijsku pomoć Grada Rijeke i Županije organizirao Klub gimnazijalaca "Ivan Merz" Prve sušačke hrvatske gimnazije u Rijeci

- U Kastvu na Crekvini otvoren 12. po redu internacionalni festival gitare

petak, 11. srpnja

- Zamjenica župana Nada Turina-Đurić u sjedištu Županije primila dobitnike državnih godišnjih nagrada "Faust Vrančić" i Hrvatske zajednice tehničke kulture

- Crnogorski ministar za zaštitu ljudskih i manjinskih prava Fuad Nimani u povodu Dana crnogorske nezavisnosti posjetio Primorsko-goransku županiju i Grad Rijeku

- U Bakru proslavljen blagdan sv. Margarete i Dan Grada Bakra. Na svečanoj sjednici Gradskog vijeća, nagradu za životno djelo dobio Ivan Jaković

- U Malom Lošinju otvoren obnovljeni hotel "Aurora" u čije je uređenje (s četiri zvjezdice) Jadranka Hoteli uložila 18,5 milijuna eura

- U Lubenicama na Cresu otvorene 19. Lubeničke večeri

subota, 12. srpnja

- Kod spomenika u Sobolima komemorativnim skupom obilježena 66. godišnjica stradanja podhumskih žrtava, stradalih 1942. godine od talijanske vojske

- U Park Šumi Golubinjak kod Lokava proglašenjak Crnogoraca iz raznih krajeva Hrvatske okupilo se na Petrovdanskom saboru Crnogorca

- Na izletištu Polane, pokraj Delnice, održana 10. jubilarna manifestacija "Polane - na tragu goranske starine"

- U Čavlima proglašenjem najboljih završio 8. festival pučkog teatra čije su se predstave osim u Čavlima, tijekom proteklog tjedna igrale i u Omišu

nedjelja, 13. srpnja

- U Bakru održan Margaretin sajam, pokušaj prikaza stare tradicije sajmovanja u gradu

ponedjeljak, 14. srpnja

- Župan Zlatko Komadina proglašio elementarnu nepogodu za naselje Lisac u Općini Klana, koje je tjeđan dana ranije poharala pijavica

utorak, 15. srpnja

- U ACI marinu u Ičićima, policijskim upravama primorsko-goranskog i splitsko-dalmatinskog isporučena dva nova plovila "Trsat" i "Sveti Dujam"

- U Klinici za ginekologiju i porodništvo KBC-a Rijeka rodene druge trojke u ovoj godini - Janja Lenžer iz Matulja rodila Matea, Chiari i Hanu

- Nakon prve večeri na Trsatskoj gradini, druge u Bakru, u Omišu okončan festival "Eko-etno jabuka 08"

četvrtak, 17. srpnja

- Županijsko poglavarstvo odobrilo ugovor o poslovnoj suradnji s Erste bankom za povlašteno kreditiranje studenata s područja Županije, u idućoj akademskoj godini dodijelit će se prvih 1000 kredita

- I Povjerenstvo Ministarstva zaštite okoliša i prostornog planiranja zaključilo da je područje DINA-Petrokemije u Omišlu

na Krku povoljnija lokacija za gradnju LNG terminala od druge lokacije Ubac kod Raše u Istarskoj županiji

- Nakon višemjesečnog popravka trajektne luke u Loparu i nakon pet mjeseci prekida ponovo uspostavljena trajektna veza između te luke i Valbiske na otoku Krku

petak, 18. srpnja

- U Rijeci u novom Češkom domu predsjednik Komisije Senata Češke Republike za češke iseljenike Josef Zoger, predsjednici Češke besede Rijeka Franciski Husak uručio posebno priznanje češkog Senata

subota, 19. srpnja

- U sklopu Riječkih ljetnih noći izvedena "cjelodnevna" opera "Tosca" čiji je prvi čin započeo u podne u Kapucinskoj crkvi, drugi čin u 22 sata u Guvernerovoj palači, a završila pred zoru na Trsatskoj gradini

ponedjeljak, 21. srpnja

- U Rijeci na Kantridi puštena u rad nova, rekonstruirana vodospremna Kantrida kapaciteta 1.000 kubika
- U Novom Vinodolskom gradonačelnik Oleg Butković i pomoćnik ministra Josip Borić potpisali Sporazum o izgradnji sportske dvorane u tom gradu

četvrtak, 24. srpnja

- U sjedištu Županije zamjenik župana Vidoje Vujić primio Nenadu Kukurinu i Roberta Klčovića, kulinarski tandem iz Kastva - pobjednike u finalu kulinarskog dvoboja "La prova del cuoco" emitiranog na RAI UNO
- U Rijeci, na Kantridi veličanstvenim spektaklom otvoren novi kompleks bazena čija je izgradnja koštala 235 milijuna kuna

petak, 25. srpnja

- U sjedištu Županije župan Zlatko Komadina i predsjednik Uprave Erste & Steiermarkische bank Petar Radaković potpisali ugovor o povlaštenom kreditiranju studenata s područja Županije

- Uplatom Hrvatskog fonda za privatizaciju 14 milijuna na račun KTD Vodovod Žrnovica za podmirenje većeg dijela duga ugostiteljskog poduzeća "Jadran" iz Crikvenice za utrošenu vodu, odgodena već najavljenja dražba hotela "Slaven" u Selcima

- Svečanom procesijom ulicama grada i drugim manifestacijama u Opatiji proslavljen sveti Jakov, nebeski zaštitnik grada

- Tridesetak članova Folklorne skupine KUD-a "Zvir" iz Jelenja oputovali u Meksiko na 13. međunarodni festival Záratecas
- U Rabu na prepunom Trgu sv. Kristofora započela sedma "Rabska fjera" okupivši sedam stotina kostimiranih otočana i njihovih gostiju

- U Rijeci ceremonijom ispred zgrade kazališta zatvorene 5. riječke ljetne noći - tom prigodom izborom žirija i publike za najbolju predstavu proglašena opera "Tosca"

subota, 26. srpnja

- U opatijskom hotelu "Miljeni" svečanom sjednicom Gradskog vijeća Opatije obilježen Dan grada, prvi put u sklopu obilježavanja nebeskog zaštitnika Opatije svetog Jakova. Tom prigodom nagrada za životno djelo dodijeljena Veljku Barbieri
- Na sam blagdan svete Ane, Caritasov dom za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja "Sveta Ana" u Rijeci obilježio 15. godišnjicu rada. Tim povodom predstavljena i monografija Doma

- U Kostreni u uvali Žukovo, pod pokroviteljstvom Županije, održan drugi Kostrenski triatlon na kojem su natjecatelji morali plivati 750 m, voziti bicikl 21 km i na kraju pretrčati 5 km. Pobjedio najbolji hrvatski triatlonac Zvonko Čubrić iz Zagreba

nedjelja, 27. srpnja

- Na stazi od Opatije do Lovrana i natrag do Voloskog, pod pokroviteljstvom PGŽ-a održan prvi polumaraton za žene, pobjednica Monika Nagy iz Mađarske 18,5 km pretrčala za 1 sat i 11 minuta

utorak, 29. srpnja

- U Rijeci u sjedištu Županije zamjenik župana Vidoje Vujić primio zamjenika državnog tajnika Ministarstva vanjskih poslova Republike Italije senatora Alfreda Manticu sa suradnicima i predstavnicima Zajednice Talijana

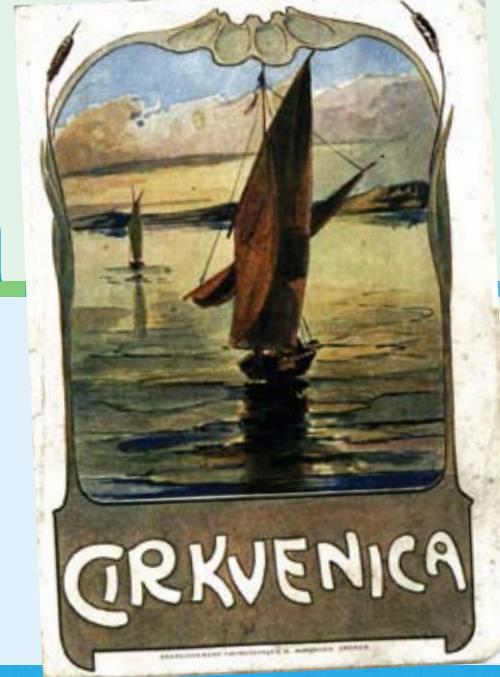
četvrtak, 31. srpnja

- Županijsko Poglavarstvo prihvatio izmjene i dopune Prostornog plana PGŽ-a, kojima je između ostalog predviđena i lokacija za LNG terminal u postojećoj industrijskoj zoni DINA-Petrokemiji na otoku Krku
- Na maratonskoj sjednici Općinskog vijeća Općine Viškovo

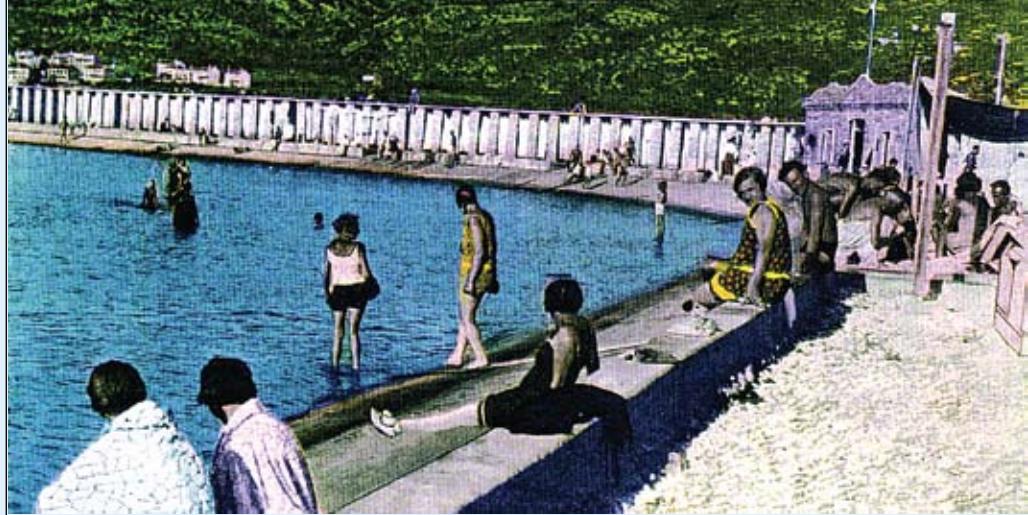
90dana

Turistička tradicija Kvarnera iz godine u godinu potvrđuje se vrijednim obljetnicama. Crikvenica je slavila 120 godina organiziranog bavljenja turizmom, s vjerom da će uskoro vratiti poziciju koju je ne tako davno držala na turističkoj karti Jadrana. Vlasnički odnosi u najvećem gubitajušu "Jadranu" i činjenica da u nekadašnjem cijelogodišnjem lječilištu sezona traje tek dva mjeseca, stvari su koju Crikvenica mora riješiti u budućnosti.

Novi Vinodolski slavi pak 130. obljetnicu

Turističke obljetnice Crikvenice

19. Lubeničke večeri

Nastup Folklorognog društva "Studenac" iz Nerezina

Novi Vinodolski slavi 130. obljetnicu organiziranog turizma u puno boljem ozračju od Crikvenice, još k tome u utrci za prestižno međunarodno priznanje "Zlatni cvijet Europe", a Puntari najavljaju izgradnju hotela sa četiri zvjezdice

organiziranog turizma u puno boljem ozračju od Crikvenice. Grad je u znaku otvaranja novih hotelskih kapaciteta u Novom Resortu, najvećoj turističkoj investiciji u Hrvatskoj, a tijekom čitave godine Novljani su se pripremali u konkurenциji najboljih europskih mesta odnosno utrci za međunarodnu prestižnu nagradu i priznanje "Zlatni cvijet Europe".

I Puntari su ponosni na svoju obljetnicu - stotu godišnjicu turizma osnutkom "Kupališnog društva Punat" 1908. godine.

Danas je Punat cijenjeno nautičarsko središte, a pažnja se posvećuje i drugim sadržajima, čemu je dokaz da se Punat našao u završnici nacionalne akcije "Plavi cvijet" u kojoj je konkurirao za naslov pobednika u kategorijama najuređenije općine i najuređenijeg turističko-informativnog centra. Najavljeni gradnji novog spa hotelskog kompleksa sa četiri zvjezdice na mjestu dosadašnjeg hotela Park do 2010. godine obećava još kompletiju puntarsku turističku ponudu.

ce, Punta i Novog Vinodolskog

Devednaeste Lubeničke večeri zaključene su 22. kolovoza svečanim zatvaranjem na trgu ispred župne crkve u Lubenicama. Nakon nastupa cresačke ženske klape "Teha", muške klape "Grobnik" i Folklornog društva "Studenac" iz Nerezina, gradonačelnik Gaetano Negović prisjetio se koncerata održanih ove godine, ali i proteklih devetnaest, tijekom kojih je Lubenice posjetilo 140 izvođača iz svih krajeva svijeta. Zahvalio se pokrovitelju Večeri, Primorsko-goranskoj županiji, sponzorima te svima koji sudjeluju u organizaciji. Spuštanjem festivalske zastave uz stihove cresačkog pjesnika Valtera Mužića zatvorene su ovogodišnje Lubeničke večeri.

Ove je godine održano 7 koncerata, 5 u župnoj crkvi, a otvorenje i zatvaranje na trgu. Lubeničke večeri otvorene su 11. srpnja nastupom ansambla "Ruska duga". Usljedili su, svakog petka, nastupi u crkvi: sopranistica Lidiya Horvat-Dunjko (u pratinji Darka Domitrovića na glasoviru), violončelist iz Švicarske Zéphyrin Rey-

Ove je godine održano 7 koncerata - nastup muške klape "Grobnik" na lubeničkom trgu

Ballet (uz glasovirsku pratnju Natalije Marićeve), poljski duo Henryk Blažej na flauti i Teresa Kaban na glasoviru, gitarist Saša Dejanović, te ruská violinistica Anita Mishoukova (uz pratnju Odila Chakirova na glasoviru).

Slijedeće će se godine Lubeničke večeri održati jubilarni, dvadeseti put te organizator, Grad Cres, najavljuje još kvalitetnije i atraktivnije izvođače.

W. Salković

jednoglasno odbijen zahtjev KD "Čistoća" iz Rijeke za pravo građenja na deponiju Viševac u svrhu povećanja kapaciteta deponija

Kolovoz

petak, 1. kolovoza

- U Rijeci na stadionu Kantrida započelo Pojedinačno prvenstvo Hrvatske u atletici
- U organizaciji Općine Punat u Puntu i na otočiću Košljun održan 7. dan iseljenika otoka Krka

subota, 2. kolovoza

- U Dobrinju, uz naznacnost potpredsjednika Vlade RH Damira Polančeca i predsjednika Županijske skupštine Marinka Dumanića održana svečana sjednica Općinskog vijeća i obilježen Dan Općine - Stipanja.

- U Brodu na Kupi održano peto izdanje sportsko-turističke manifestacije "Kupom uživo"
- U Park šumi Golubinjak Makedonci s područja cijele Hrvatske obilježili svoj nacionalni praznik Ilinden

nedjelja, 3. kolovoza

- U Lošinskom zaljevu završena 26. lošinska regata klase krstaš

ponedjeljak, 4. kolovoza

- Župan Zlatko Komadina i predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić doputovali u Shenyang, glavni grad kineske pokrajine Liaoning gdje su se susreli s guvernerom pokrajine Chen Zhenggaom

- U Kraljevcima u sklopu obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti svečano otkriveno spomen-obilježje poginulim hrvatskim braniteljima iz Kraljevice, a u samom središtu imenovana u Ulica hrvatskih branitelja

- U Rijeci je nakon duže i teže bolesti u 61. godini preminuo Darko Deković, dugogodišnji predsjednik rječkog ogranka Matice hrvatske

utorak, 5. kolovoza

- Širom Županije, povodom blagdana Dana pobjede i domovinske zahvalnosti položeni vijenci na grobove i spomenike poginulim braniteljima Domovinskog rata. Županijski izaslanstvo položilo vijence na središnjem rječkom gradskom groblju Drenova

- Izaslanstvo PGŽ-a je u sklopu posjeta prijateljskoj kineskoj pokrajini Liaoning u Shenyangu posjetilo Narodni kongres pokrajine Liaoning gdje su predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić i zamjenik predsjednika Narodnog kongresa Yan Feng potpisali Sporazum o prijateljstvu između Stalnog odbora Narodnog kongresa pokrajine Liaoning i Županijske skupštine Primorsko-goranske županije

- U Bakru, u sklopu obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti svečano otkriven spomenik Domovinskom ratu s uklesanim imenima osmorice poginulih branitelja s područja Grada Bakra

srijeda, 6. kolovoza

- U sklopu posjeta predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića kineskoj pokrajini Liaoning, izaslanstvo PGŽ-a u glavnom gradu pokrajine Shenyang obavilo brojne razgovore i susrete s čelnicima te pokrajine i raznim gospodarskim subjektima

- U Cresu započelo dvodnevno obilježavanje 15. obljetnice djelovanja Eko-centra Caput Insulae iz Beloga

četvrtak, 7. kolovoza

- Izaslanstvo PGŽ-a je u sklopu posjeta prijateljskoj kineskoj pokrajini Liaoning oputovalo u Dalian, glavni luku pokrajine gdje su se susreli s čelnicima grada i razgledali luku i brodogradilište

petak, 8. kolovoza

- U Zagrebu predstavnici Poslovno-inovacijskog centra Hrvatske i Znanstveno-tehnologiskog parka Sveučilišta u Rijeci i potpisali ugovor o bespovratnih 13,5 milijuna kuna za izgradnju tog parka u području budućeg kampusa na Trsatu, inače prvi takvog parka u Hrvatskoj

- Trećim zaronom u izvoru Kupe talijanski ronilac Luigi Casati dosegao dubinu od 154 metra potvrđivši još jednom kako je izvor Kupe u najmanju ruku dvostruko dublji u odnosu na dosadašnja saznanja

- Spektakularnim otvaranjem u Pekingu započele 29. Ljetne olimpijske igre. U borbu za olimpijsku odličju u 28 sportova, između 10.500 sportaša i sportašica iz rekordnih 204 zemalja (i 106 iz Hrvatske) krenulo 15-ak sportaša s područja Županije

- U Krku na trgu Kaplin, povodom skorog blagdana svetog Lovra, svečano otvoren još jedan Krčki sajam starih zanata

- Sjeverni i zapadni dio područja Općine Matulji poloharalo olujno nevjeme praečeno jakom kišom i tučom, najveće štete zabilježene na jednogodišnjim nasadima - povrči i voćnjacima

subota, 9. kolovoza

- U prvom natjecateljskom danu i prvoj disciplini na 29. Olimpijskim igrama u Pekingu, rječka streljačica Snježana

Pejčić osvojila brončanu medalju u gadaštu zračnom puškom na 10 metara, čime je ušla u povijest kao prva hrvatska sportska koja je od samostalnosti osvojila odlicje na Ljetnim OI. Čestitku za taj rezultat uputio i župan Zlatko Komadina

- Od Metkovića do Ploča održan 11. maraton lada "Neretva 2008". Na ovoj tradicionalnoj manifestaciji natjecala se i ekipa Primorsko-goranske županije za koju su veslali članovi VK "Jadran" iz Rijeke
- nedjelja, 10. kolovoza**
- U Fužinama Fužinarska glazba - orkestar Hrvatskog crvenog križa, proslavila 160 godina rada
- Svečanom misom i druženjem na Pjacaču, u Malom Lošinju obilježen Dan iseljenika Lošinja
- ponedjeljak, 11. kolovoza**
- U Crikvenici povodom obilježavanja 120 godina organiziranog bavljenja turizmom predstavljena publikacija "Šetajmo po Crikvenici - 120 koraka u povijest"

srijeda, 13. kolovoza

- U Skradu svečanom sjednicom Općinskog vijeća, uz nazočnost predsjednika Županijske skupštine Marinka Dumanica, proslavljen Dan Općine Skrad
- četvrtak, 14. kolovoza**
- U Brod Moravicomama svečanom sjednicom Općinskog vijeća, uz nazočnost predsjednika Županijske skupštine Marinka Dumanica, obilježen Dan Općine Brod Moravice
- U Crikvenici, u povodu Dana Grada održana svečana sjednica Gradskog vijeća
- petak, 15. kolovoza**
- Širom Županije katolički vjernici proslavili blagdan Velike Gospe. Slavlje svetkovine Uznesenja Marijina, u najstarijem hrvatskom marijanskom svetištu - Svetištu Majke Božje na Trsatu - okupilo više tisuću vjernika. Središnju misu predvodio riječki nadbiskup Ivan Devčić
- U večernjim satima zbog velike kiše i naglog podizanja mora (plimog vala) na cesto-lošinjskom području, a naročito u središtu Malog Lošinja i na Unijama došlo do potapanja ulica i poslovnih prostora uz znatne štete
- subota, 16. kolovoza**
- U Klani, povodom proslave svetog Roka, zaštitnika Klane, svečanom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan Općine. Tom prigodom nagrada za životno djelo dobili msgr. Milan Simčić, Bruna Barak i Anton Starčić
- U Lokvarama održavanjem svečane sjednice Općinskog vijeća, Lokvarci obilježili Dan Općine i Župe Lokve
- U Novom Vinodolskom održana finalna večer kulturno-povijesne manifestacije "Ružica Vinodola", a titulu "Ružice" ponijela je Nina Krapić iz Rijeke

nedjelja, 17. kolovoza

- Na automotodromu Grobnik završen Croatian Sidecar Grand Prix 2008 - peta utrka svjetskog prvenstva motocikala s prikolicom. Utrku je uime pokrovitelja predsjednika RH Stjepana Mesića i supokrovitelja Primorsko-goranske županije otvorio župan Zlatko Komadina
- ponedjeljak, 18. kolovoza**
- U Kastvu, pod pokroviteljstvom Županije održano prvo izdanje "Kastav blues festa"
- četvrtak, 21. kolovoza**
- Na riječkom Korzu organiziran svečani doček riječkoj streljačici Snježani Pejčić, osvajačici brončane medalje na 29. Olimpijskim igrama u Pekingu u gadaštu zračnom puškom na 10 metara

90dana

9. svjetski kongres bioetike

U Rijeci je od 5. do 8. rujna održan 9. svjetski kongres bioetike koji su pod pokroviteljstvom predsjednika Stjepana Mesića te UNESCO-a i supokroviteljstvom Primorsko-goranske županije organizirali Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci i Hrvatsko društvo za kliničku bioetiku.

Na Kongresu je sudjelovalo više od 700

sudionika iz 76 država, a predavanja su se

održavala u više riječkih dvorana.

Svečano otvorenje održano je u HNK Ivana pl. Zajca, a među uzvanicima bili su kardinal Josip Bozanić, nadbiskup Ivan Devčić, župan Zlatko Komadina, državni tajnici daju ministarstava, dr. Radovan Fuchs i dr. Dražen Jurković, te predstavnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, rektori hrvatskih sveučilišta i predstavnici drugih institucija.

- Bioetika zavreduje veliku pozornost i odobravanje naše javnosti. To je područje izrazito plemenitih promišljanja o čovjeku i njegovom biološkom okruženju iz kojega se izvode odrednice zajedničkog opstanka i suživota. Vjerujemo da će se glas bioetičara s ovoga kongresa daleko čuti i da će ovo svjetsko okupljanje u Rijeci

Svečano otvorene 9. svjetskog kongresa bioetike održano je u HNK Ivana pl. Zajca

polučiti svoju plemenitu svrhu - rekao je u obraćanju sudionicima primorsko-goranski župan Zlatko Komadina kao osobni izaslanik predsjednika RH Stjepana Mesića.

Kongres su izvrsno organizirali profesor Ivan Šegota, dr. Iva Sorta-Bilajac te lokalni organizacijski odbor Sveučilišta u Rijeći, a znanstveni dio programa, s posebnim sesijama za pozvane govornike, priloženi radovi, sastanci mreža i umjetnička izložba, organizirani su na način da pruže ujednačeni pogled na utjecaj kulture na etiku i etička promišljanja u stručnom i znanstvenom kontekstu.

S jednog od kongresnih skupova u dvorani HKD-a

Posebno atraktivna bila je utrka štafeta 4x25 m, gdje su se pored ostalih natjecali predstavnici Primorsko - goranske županije i Grada Rijeke, a u međusobnom dvoboju pobijedili su predstavnici PGŽ-a

U revijalnim utrkama sudjelovalo je šestotinjak učenika

Plivačke radionice za predškolsku djecu

U natjecanju štafeta župan Komadina bio je brži od gradonačelnika Obersnela

Hrvatski olimpijski dan

U novootvorenom kompleksu "Bazeni Kantrida" 10. rujna je Zajednica športova Primorsko-goranske županije u suradnji sa Riječkim sportskim savezom i Savezom školskih sportskih društava PGŽ, organizirala program obilježavanja Hrvatskog olimpijskog dana. Nacionalna je to sportska manifestacija koja se obilježava na dan međunarodnog priznaja Hrvatskog olimpijskog odbora, a sa ciljem promicanja sporta i olimpizma te uključivanja građana u sportske aktivnosti kojima poboljšavaju svoje zdravstveno stanje i kvalitetu života. U sklopu programa

održana su natjecanja štafeta za osnovne i srednje škole te fakultete, radionica za predškolsku djecu s područja cijele Županije. U revijalnim utrkama tijekom cijelog dana sudjelovalo je šestotinjak učenika.

Posebno atraktivna bila je utrka štafeta 4x25 m, gdje su se pored ostalih natjecali predstavnici Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke, a u međusobnom dvoboju pobijedili su predstavnici PGŽ-a.

Svaki sudionik na poklon je dobio prigodnu bijelu majicu "Danas plivam".

- Iz Rafinerije naftne Rijeka potvrdili da je u rafineriji na Mlaki obustavljen rad prvog proizvodnog pogona, te da bi za mjesec i po dana s radom trebala prestati sva procesna postrojenja, a s radom bi nastavio samo pogon za miješanje i ambalažiranje motornih ulja

petak, 22. kolovoza

- U Novom Vinodolskom svečano obilježena 130 obljetnica organiziranog turizma u tom mjestu
- Na otoku Krku u 42 restorana, konoba, caffe bara i gostionica počeli "Dani smokava"

subota, 23. kolovoza

- Svećanom misom koju je predvodio riječki nadbiskup Ivan Devčić u mjestu Hrib iznad Gerova proslavljeno 200 godina Župe Hrib, posvećene svetom Leonardu
- Na cesti od Kamenjaka do Platka u organizaciji Trkačkog skijaškog kluba "Rijeka-Čavle" i pod pokroviteljstvom Županije održana tradicionalna međunarodna utrka Grobnik Ski Roll Open 2008

nedjelja, 24. kolovoza

- U opatijskom hotelu "Adriatic" župan Komadina u svojstvu osobnog izaslanika predsjednika RH Stjepana Mesića otvorio devetu manifestaciju židovskog kulturnog stvaralaštva "Bejahad 2008"

- U Pekingu svečanom ceremonijom završene 29. Olimpijske igre na kojima su hrvatski sportaši osvojili dvije srebne i tri brončane medalje

ponedjeljak, 25. kolovoza

- Na Županijskom sudu u Rijeci sutkinja Ika Šarić osudila na devet godina zatvora riječkog kardiokirurga Ognjena Šimića koji je od bolesnika uzimao novac. Osudeni liječnik nije se pojavio na izricanju presude već je pobegao u rodno Sarajevo

- Župan Zlatko Komadina proglašio elementarnu nepogodu za područje Općine Matulji koju je 8. kolovoza poharalo olujno nevrjeme praćeno jakom kišom i tučom, te za Grad Mali Lošinj i otok Unije koji su 15. kolovoza stradali od iznenadnog plimnog vala

četvrtak, 28. kolovoza

- Župan Zlatko Komadina u sjedištu Županije primio streljačicu Snježanu Pejićić, osvajačicu brončane medalje na Olimpijskim igrama u Pekingu, njezinog trenera i predsjednika matičnog SK "Lokomotiva" iz Rijeke. Neposredno prije primanja Županijsko poglavarstvo odlučilo da Snježanu Pejićić nagradi s 40.000 kuna, a klub s 20.000 kuna

- U Rijeci se predstavila pravobraniteljica RH za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak čiji je Ured u Zagrebu počeo djelovati pred dva mjeseca

- Pravoslavni vjernici proslavili blagdan Uznesenja Presvete Bogorodice (Dan Velike Gospojine), a najčešće je bilo u manastiru u Gomirju

petak, 29. kolovoza

- Na slovenskoj strani Kupe u mjestu Kuželj konferencijom za novinaru u velikom slovensko-hrvatskom feštu obilježen kraj hrvatsko-slovenskog "euro" projekta "Zelena ljepotica" vrijednog 451.593 eura

- U Vrbniku, pod pokroviteljstvom Županije, otvorena dnevna manifestacija "Dani vina otoka Krka"

- U Tribju počeli "Dani smokav i sportskog ribolova"
- U Kastvu, na Crekvinu 4. festivalom čakavске šansone - "Čansonafestom 2008" završeno Kastafsko kulturno leto. Odlukom publike za najbolju pjesmu proglašena "Va Opatije/In Abazzia" u izvedbi Daniela Načinovića

subota, 30. kolovoza

- U Tršću svečano obilježeno 100 godina djelovanja DVD Tršće
- Najveći jedrenjak na svijetu - luksuzni cruiser "Club Med 2" s 260 putnika na putu s Brijuna prema Rabu usidrio se ispred opatijske luke

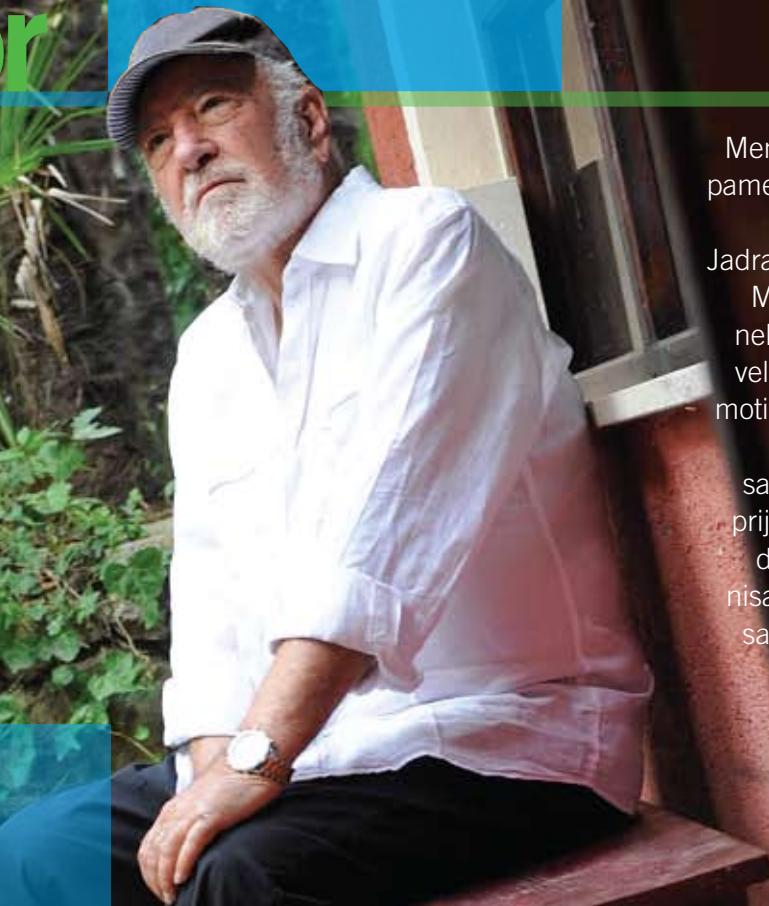
nedjelja, 31. kolovoza

- Svečanim koncertom Juliana Rachlina, Lily Maisky i Mishe Maisky u Kristalnoj dvorani hotela "Kvarner" u Opatiji završila ovogodišnja manifestacija židovskog kulturnog stvaralaštva "Bejahad 2008"

- U Puntu svečanom sjednicom Skupštine Turističke zajednice okončano obilježavanje 100 godina bavljenja turizmom

razgovor

Veljko Barbieri,
legenda hrvatskoga gospodarstva

Po današnjim kriterijima ja nisam uspješan gospodarstvenik

Poznati opatijski gospodarstvenik i otac ACI-ja Veljko Barbieri u kratkom je razdoblju dobio dvije nagrade - odlikovao ga je Predsjednik Republike za zasluge u gospodarstvu, a primio je i Nagradu za životno djelo Grada Opatije.

Teško bi se u jednoj rečenici mogla opisati karijera Veljka Barbierija (79), osnivača i bivšeg direktora ACI-ja, nekadašnjeg dječaka ratnika koji je u NOB-u vodio cijeli bataljun, svojedobno najmlađeg kapetana bojnog broda JRM-a i utemeljitelja mornaričko-gardijskog odreda na Brijunima, jednog

od najvećih hrvatskih menadžera koji je vizionarskim programom malih kućanskih aparata kao direktor izvoza u "Končaru" osnovao prvo mješovito poduzeće s inozemnim partnerima, a u osamdesetima zahvaljujući potpori predsjednika hrvatske vlade i prijatelja iz djetinjstva Ante Markovića, u svega godinu i pol dana sa svojim timom izgradio lanac marina na Jadranu. Bio je to jedinstveni projekt nautičkog turizma u svjetskim razmjerima, kakav do danas nitko nije ponovio, a u razdoblju dok ga je vodio

Meni nikad nije palo na pamet da bih se ja preko izgradnje marina na Jadranu trebao obogatiti. Međutim, danas bi to nekome tko vodi jedan veliki projekt bio glavni motiv. Pošto se ja nisam obogatio, jer sve što sam imao, imao sam i prije ACI-ja, onda ja po današnjim kriterijima nisam uspješan. I to ne samo ja, nego i mnogi

U vrijeme socijalističke Jugoslavije i u vrijeme hrvatske države, mene nitko ni za što nije odlikovao iako mislim da je za to bilo razloga. E, sad se tu nešto kao promijenilo. Odlikovao me predsjednik Mesić Ordenom Danice Hrvatske za zasluge u gospodarstvu, na prijedlog Županije, što mi je bilo dragoo, kao i ova Nagrada Grada Opatije za životno djelo

priskrbio si je etiketu "crvenog kapitalista". Pratio ga je glas čovjeka čvrste ruke, "bossa" koji o svemu samostalno odlučuje, ali i menadžera rijetkih sposobnosti koji je kroz partnerstvo s talijanskim "Grassetom" osigurao prvo strano ulaganje efektivnog kapitala u Hrvatsku. S mesta direktora ACIja smijenjen je početkom 1994., kako sam ističe, "na najgrublji način".

Ničiji igrač

Danas, iako u godinama u kojima drugi i ne pomišljaju na radni angažman, Veljko Barbieri je i dalje aktivan - godinama već radi kao konzultant zagrebačke INGRE na svim projektima koji se tiču izgradnje marina i luka.

Privatno je već dugo miran, u četvrtom i najsretnijem braku sa suprugom Vesnom s kojom ima desetogodišnju kćer Barbaru. Jedino što ga muči, kaže, to je visok gornji tlak, na koji liječnici nemaju odgovora.

- Taj gornji tlak dođe do dvjesto. Nakon što sam bio kod svih mogućih specijalista i to ne samo naših, moj je zaključak da medicina zapravo ne zna što je tlak i kako ga liječiti...

Nagrade su vas ranije nekako mimoilazile, sada su vas njima zasuli.

- Nagrade nešto i znače i govore. Ja sam vam izašao iz partizana kao dečko, krcat tih odlikovanja, od Ordena za hrabrost pa nadalje. Bilo je možda malo i groteskno vidjeti jednoga dečka od 16 godina koji je bio sav zasut tim odlikovanjima i medaljama, a odnosilo se na hrabrost u ratu, ni na što drugo. Međutim, poslije, i u vrijeme socijalističke Jugoslavije i u vrijeme hrvatske države, mene nitko ni za što nije odlikovao iako mislim da je za to bilo razloga.

To je po mom mišljenju zato što ja nisam bio ničiji igrač, niti sam išao po komitetima, niti se poklonio politici nove hrvatske vlasti. Ja jesam doduše bio jedne godine proglašen za menadžera godine, doduše još u Jugoslaviji, međutim to nisu bila državna priznanja nego odabir jednoga žirija pri Privrednoj komorbi Jugoslavije koji se sastojao od generalnih direktora većih poduzeća.

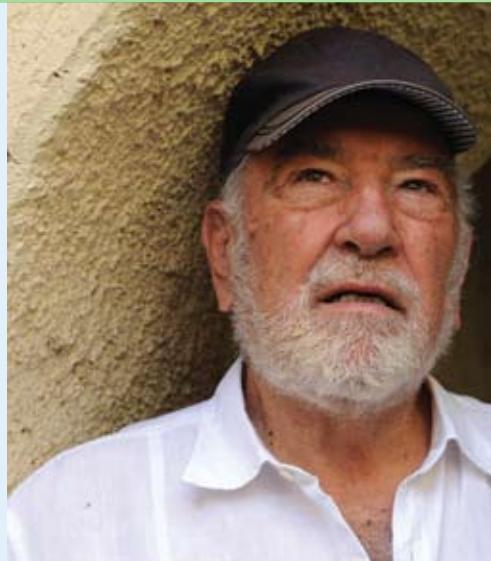
E, sad se tu nešto kao promijenilo. Odlikovao me predsjednik Mesić Ordenom Danice Hrvatske za zasluge u gospodarstvu, na prijedlog Županije, što mi je bilo dragoo, kao i ova Nagrada Grada Opatije za životno djelo.

Bez konsenzusa oko razvoja Opatije

Kako se slažete s gradonačelnikom Muzurom i opatijskom vlašću?

- Ne slažem se u svemu s gradonačelnikom Muzurom, premda smo dobri prijatelji. Na nekim konkretnim projektima i surađujemo.

U Opatiji je trenutno problem neriješenih

Pretvorba i privatizacija - organizirani zločinački pothvat

- Ta tzv. pretvorba i privatizacija - to je zločin. To je, što bi rekli ovi iz Haaga, organizirani zločin. Nije organizirani zločinački poduhvat bila Oluja. U svakom ratu ima zločina, pa i u našem partizanskom ih je bilo. Oluja je bila legitimna akcija naroda jedne države koji je oslobođio svoj priznati teritorij. Međutim, pretvorba i privatizacija su bili organizirani zločinački poduhvat. I još uvijek se koprcamo u posljedicama toga zločina. I to ne samo zato što je 400 tisuća ljudi bačeno na ulicu, nego i zbog svih drugih posljedica: razvoja, politike, demokracije, i u našem položaju u međunarodnoj zajednici - kaže Barbieri.

svih zaposlenika i umirovljenika Liburnije, također u toj privatizaciji osigura. Čini mi se međutim da to ide krivo, da ne ide u pravcu privatizacije nego tajkunizacije. Drugo je projekt nove Ljetne pozornice s jednom velikom i modernom koncertnom dvoranom, na lokaciji sadašnje Ljetne pozornice. Treće je izgradnja javne garaže, s poslovno-ugostiteljsko-trgovačkim centrom na lokaciji tržnice koji bi za Opatiju puno značio jer Opatija nekog centra i nema. S obzirom na lokaciju, garaža se gradi baš za građane Opatije, ne za turizam. A četvrti, to je opatijska luka, njeno proširenje s novim i modernim rješenjima koje bi omogućilo Opatiji da prima velike jahte, tzv. mega jahte. Ima i niz drugog. Recimo, važan projekt je izgradnja sportske dvorane s bazenom, na lokaciji sadašnjega Komunalca. Tu je i izgradnja garaže s hotelom u Voloskom, i čitav niz projekata, a izgradnja prve javne garaže na lokaciji Slatina je već u toku.

Kakvu vrstu potpore Opatija treba od Županije?

- Apsolutnu, naročito u luci. Mislim da bi teško Opatiju u razvojne projekte bez potpore Županije, koja ima i veće mogućnosti i ingerencije, naročito u pitanju pomorskog dobra. Ja očekujem da će se Županija tu uključiti u punoj mjeri, kada bude dogotovljen natječaj za izradu investicijske studije za opatijsku luku.

Kako vidite opatijsku luku u budućnosti? Nisu samo mega jahte razlog za njezinu modernizaciju.

- Ne, nisu samo mega jahte u pitanju. Nažalost, gradska luka kakva je sada je jedna opatijska sramota. Ona je ostala onakva kakva je bila prije više od pedeset godina, jedan totalni nered, kao nekakvo groblje brodova, dok je većina luka i lučica na našoj obali napravila nekakav red na svom području, od pontona do sanitarija. U tom segmentu je Opatija jako zaostala. Izgleda

Veljko Barbieri,
legenda hrvatskoga gospodarstva

razgovor

kao neka Stara Pazova na moru. Opatiji ne treba klasična gradnja lukobrana, koja je strašno skupa. Mi polazimo od lukobrana koji su plutajući, po uzoru na one u Monte Carlu, koji postižu iste efekte, daju istu zaštitu akvatorija, koštaju tri puta manje, a dobiveni prostor je puno veći, gdje će biti mjesta i za domaće barke stanovnika Opatije i nautički turizam srednjih i velikih jahti, a istovremeno omogućiti da se postojeći opatijski mul normalno koristi za javni promet i izletničke brodove.

Dvadeset pet obljetnica ACI-ja

Dvadeset pet godina je od osnutka ACI-ja, 1983. godine u Vili Dalmacija u Splitu.

- Točno, ali mi smo počeli raditi na sustavu ACI marina još dvije godine prije toga.

Razvojem marina osim razvoja nautičkog turizma omogućili ste i silan razvoj sredina u kojima se one nalaze.

- I to je točno. I to još više vrijedi za mala mjesta na Jadranu, jer su im donijele život. Ali, i u velikim gradovima, pazite, nakon izgradnji marina promjenile su se okolnosti, i u Splitu i u Opatiji. Da tako neskromno kažem, smatram da sam sa svojim suradnicima izgradnjom ACI-ja napravio za našu hrvatsku obalu jedan važan i velik iskorak. Ali pri tome trebam reći da bismo mi vrlo teško realizirali takav jedan veliki vizionarski projekt bez podrške Ante Markovića, koji je tada bio najprije predsjednik hrvatske pa jugoslavenske vlade. Potpuno je netočno kada se danas kaže da je to bio nekakav državni politički program, jer da nije bilo Markovića, možda bismo uspjeli izgraditi nekoliko marina, a ne dvadeset jednu od dvadeset pet koje su bile u programu, od Dubrovnika do Umaga. Izgradili bismo i preostale da nije došao rat.

To je bila bitna okosnica za razvoj nautičkog turizma na našoj obali. ACI je bio lokomotiva koji je povukao i druge u turizmu.

Ja sam otiašao iz ACI-ja prije 14 godina i otada me, sve donedavno, nitko nikada tamu nije pozivao, čak ni na kavu. Dapače, nekad su me čak molili da se na nekim prigodama otvaranja novih marina koje su se počele graditi u moje vrijeme ne bih slučajno pojавio. Zapravo sam na najgrublji način udaljen iz ACI-ja, koji je sigurno moje djelo, u onim strahotama pretvorbe. Danas se tu ipak nešto mijenja. Ne samo što me današnji direktor ACI-ja pozvao u službeni posjet, nego sam pozvan i na proslavu te 25-godišnjice koja će biti održana u Splitu.

Ići ćete, naravno, pozvani ste.

- Ja ću na to ići i to je meni nekakva satisfakcija. Međutim, ja njima ne mogu odati priznanje da oni dobro vode ACI. Jer, ACI danas, da tako kažem, pluta. A bio je, nakon

mene, nakon što je izgubio svoga kapetana, u teškom brodolomu. Godinama. Nije se potopio, ostao je na površini, i nadajmo se da će opet zajedriti punim jedrima. Ali će ga trebati privatizirati, a ne tajkunizirati. I to najkraće rečeno, ono što je danas uprava ACI-ja sa stručnim službama bi se trebalo transformirati u jedan holding koji bi bio nosilac generalne koncesije za pomorsko dobro za sve ACI marine, nosilac know-howa, i koji bi pojedinačnim marinama davao stručne usluge u smislu organizacije i vođenja tih marina. A te marine bi trebalo privatizirati, to bi njih značajno unaprijedilo. Marine treba bitno modernizirati, unaprijediti kvalitetu i usluge. Prošlo je puno godina, svijet je otiašao dalje.

Ne vidim prave borbe protiv korupcije

Kao predsjednik Upravnog odbora ACI-ja marinu niste uspjeli izgraditi u svojoj rodnoj Makarskoj?

- Pa to je još jedna potvrda one uzrečice da nitko nije mudrac u svom selu, i to je jedna žalosna priča o otporima i intrigama. No, svugdje je to bilo, znate, nigdje ja nisam toplo dočekan, svugdje su bili otpori, manje ili više žestoki. To vam je bila '83. i '84. godina kad smo počeli graditi marine, a dvije godine prije toga smo ih projektirali.

Tako da taj otpor u mojoj Makarskoj mene nije iznenadio. Još žešći otpor je bio u Splitu i Korčuli, a nije ni ovdje išlo lako. Bio sam napadan i prozivan, doživljavao neugodnosti, vukao se čak i po sudovima.

Danas možemo reći, nakon tijeka vremena, da ni s jednom lokacijom marine nismo promašili. Sve one posluju dobro i sve su one dobro uklopljene u svoj ambijent. Ali o tome smo jako vodili računa, ako ste primijetili, svi sadržaji na kopnu su izgrađeni prizemno, nema nigdje nijednog kata. Promašaja nije bilo ni lokacijskog, ni arhitektonskog, ni financijskog.

Jeste li imali problema s korupcijom, u ono vrijeme?

- Ne, znalo se da to ne dolazi u obzir. Da je bilo korupcije, već bi ona izašla na površinu. Nakon mog odlaska iz ACI-ja to sigurno više tako nije bilo. I danas, nažalost, bez korupcije ne ide ništa. To je postalo pravilo, i to je najveći problem Hrvatske i ovoga društva. Korupcija je u svim porama života, posebno u oblasti ekonomije, gospodarstva, investicija, trgovine, to sve leži na korupciji. Ja neke prave borbe protiv korupcije ne vidim. Jer ako se to rješava preko leđa jednoga doktora, to su priče za malu djecu, to su sitne ribe.

Kutle za Guinnessovu knjigu rekorda

Je li istina da vas i sin pita što ste to priskrbili sebi u životu?

- Pa je. Nemam odgovora na to pitanje.

Ne mogu više trkat na provu

Jedrite li, imate li još uvijek brod?

- Slabo jedrim, slabo. Ja sam sve do pred par mjeseci imao svoju jedrilicu, Elan 37 R. I s njom sam, naravno mnogo manje nego nekada, jedrio, išao na đite s prijateljima ovdje po kvarnerskim otocima po četiri-pet dana, ali onda mi je ta jedrilica postala i teret. Ja ne mogu više trkat na provu, mijenjam đenove i flokove, a penzionerski jedriti ne volim. Za neko jedrenje treba imati posadu, a posade više nemam. Nekad su se dečki gurali da idu sa mnom jedriti, a sada vam neće nitko ako ga ne platite. Tako da sam odlučio prodati jedrilicu. Moj sin Frane ima regatnu jedrilicu i on je sada u klasi krstaša najbolji hrvatski jedriličar, štoviše, dogurao je do prvoga mjestra na listi IMS-a, u kategoriji europskih jedriličara.

ACI danas, da tako kažem, pluta. A bio je, nakon mene, nakon što je izgubio svoga kapetana, u teškom brodolomu. Godinama. Nije se potopio, ostao je na površini, i nadajmo se da će opet zajedriti punim jedrima. Ali će ga trebati privatizirati, a ne tajkunizirati

To samo pokazuje kako se društvo potpuno u tom pogledu promijenilo, i ljudi i naša razmišljanja. Meni nikad nije palo na pamet da bih se ja preko izgradnje marina na Jadranu trebao obogatiti. Međutim, danas bi to nekome bio glavni motiv; ako vodiš jedan veliki projekt, da se preko njega obogatiš. Pošto se ja nisam obogatio, jer sve što sam imao, imao sam i prije ACI-ja i stekao sam za vrijeme desetogodišnjega rada u Milanu u jednoj mještovitoj jugoslavensko-talijanskoj firmi, onda ja po današnjim kriterijima nisam uspješan. I to ne samo ja, nego i mnogi. Nije socijalizam bio neko idealno društvo, vidjelo se i koji mu je bio kraj, ali je u socijalizmu korupcija bila beznačajna i nije imala bitnog utjecaja na razvoj društva.

I na Zapadu ima korupcije, ali toga da se ljudi bez obrazovanja, zasluga, na ovakav način silno obogate čistom pretvorbenom i privatizacijskom korupcijom, toga na Zapadu nema. Da nekakav Kutle dobije 290 poduzeća, to ne pozna ni Guinnessova knjiga rekorda. I mi još uvijek zapravo živimo u posljedicama toga, to sada više nije na taj način, ne radi se to više pašaličevskim metodama, nego je danas više zavijeno u papir nekakve demokracije, ali je korupcija i dalje dominantna. Mislim da povratka, s ovom generacijom i ovim ljudima koji su danas na čelu politike, vlasti, institucija, a naročito firmi i korporacija što su se na ovaj način stvorile - neće biti.

Trebalo je izbjegći rat

Poznato je da ste kao dječak stasali u partizanima.

- Nikad nisam isticao te svoje ratne zasluge. Ja sam s trinaest godina otišao u partizane, a sa šesnaest godina vodio bataljon. Ali to je bilo iza mene, smatrao sam da sam svoje obavio i nikad se nisam pojavitvao na tim ratnim svečanostima. Bavio sam se razvojem. Najprije u ratnoj mornarici, i poslije u Končaru, a potom u izgradnji ACI-ja.

Kako to da je onaj rat imao svoje heroje, a ovaj Domovinski, naizgled uopće ih nema?

- Trebaljko bi da ih ima. A mislim da se to dogodilo iz silne sujete političara. Narodni heroji bili su pozitivna stvar u našoj povijesti i našem razvoju, kao što je to sigurno greška i nepravda za heroje u Domovinskom ratu. A da ne govorimo o tome da neki od tih današnjih heroja žive na rubu siromaštva.

Ni u najgorim snovima nisam mogao zamisliti rat koji nam se dogodio devedesetih. Mislim, da su ti naši političari i te naše vlasti u tim godinama slijedili Markovića i njegove reforme, da bi taj rat bio izbjegnut i da bismo mi svi bili odavno u Europskoj uniji i svaki bi imao svoj suverenitet onoliko koliko ga je moguće imati u EU.

projekti

Stanovnike otoka Krka još nedavno mučili su vrlo ozbiljni problemi vezani uz vodoopskrbu. Iako se, obzirom na relativno velik broj naselja do kojih vodovodna mreža još ni danas nije stigla za sad ni izbliza ne može reći kako je dovod "pitkog zlata" do svih otočnih domaćinstava (ali i ostalih potrošača na Boduliji) u potpunosti riješeni problem, značajni koraci koji se posljednjih godina na tom planu čine daju za vjerovati onima koji tvrde kako bi se manjkavosti krčke vodoopskrbe problematike u doglednom vremenu ipak mogle razmatrati u prošlosti-svršenom vremenu. Iako su posljednje redukcije vode na Krku zabilježene još daleke 1986. godine, malo prije no što je dovršena brana na akumulaciji vodocrpilišta Ponikve, "tekući problemi" sa kojima su se stanovnici ali i subjekti rastućeg gospodarstva otoka kasnije susretali nisu bili ništa manje značajni i bezopasniji.

Još prije sedam do osam godina goruci problem otočne vodoopskrbe uz to što je izvan spomenutog sustava bilo još nekoliko desetaka manjih mesta na području Šotoventa, Dobrinjštine ali i nekih dijelova Općine Vrbnik bila su i pitanja vezana uz dostatne količine pitke vode. Otočana domaćinstva koja su pak bila spojena na vodoopskrbu u isto su vrijeme često bila nezadovoljna njenom kvalitetom. Dovođenje vodovodnih cijevi do brojnih, udaljenijih i žednih naselja otoka Krka intenzivirano je posljednjih pet godina zaživaljavanjem velikog i ambicioznog projekta nazvanog "Koncepcija razvoja vodoopskrbe otoka Krka". Istovremeno je izgradnjom i puštanjem u pogon impresivnog i vrlo modernog filterskog sustava lociranog na najvažnijem krčkom vodocrpilištu u više no zadovoljavajućem razmjeru riješen i problem kvalitete do tad nerijetko poprilično zamućene vode iz Ponikava. Ono što je pak tek nedavno riješeno, problem je osiguravanja dostatnih količina kvalitetene pitke vode otoka čiju svakodnevnicu obilježavaju izuzetne sezonske oscilacije broja potrošača.

Riješena opskrba kvalitetnom pitkom vodom

Nedavno realiziranim povezivanjem sa rječkim vodoopskrbnim sustavom otok Krk dobio je novi siguran izvor velikih, i za buduća desetljeća dostatnih količina te životno važne tekućine. Frane Mrakovčić, direktor krčkog komunalnog poduzeća "Ponikve" naglasio kako je povezivanje krčkog i rječkog vodovoda još od 2001. godine odnosno od samog nastajanja strateškog planskog dokumenta "Koncepcija

Vodoopskrba Krka

razvoja vodoopskrbe otoka Krka" bilo njegovim važnim sastavnim dijelom. Taj 114 milijuna kuna "težak" dokument obuhvaćao je i 23,5 milijuna kuna vrijedne investicije gradnje i osuvremenjivanja vodovodnog sustava na otoku Krku koji je kroz postojeće cijevi položene u tijelo Krčkog mosta povezan sa novoizgrađenim cjevovodom na kopnu. Da bi Krk mogao prihvati raspložive količine rječke vode na otoku je bilo nužno položiti više od 3,6 kilometara novih cijevi ali i podići više tehnoloških objekata, među kojima je najveća vodosprema Brgud pored Njivica.

Veza rječkog i krčkog vodovoda, naglašavaju čelnici krčkog ali i rječkog komunalca "Vodovoda i kanalizacije" bila bi teško ostvariva bez sudjelovanja Ine u tom projektu. Nacionalna naftna kompanija, točnije Ina-Rafinerija nafte Rijeka uspostavila je sustav dovodenja tehnološke vode iz jezera Tribalj u količinama od 160 litara u sekundi izgradnjom svog cjevovoda Tribalj - Urinj koordinirano s realizacijom sustava vodoopskrbe Krka. Završetkom ovog, ukupno čak 160 milijuna kuna vrijednog projekta otok Krk riješio je tako za dulje razdoblje problem opskrbe kvalitetnom pitkom vodom, i to s oko 130 litara u sekundi iz vodoopskrbnog sustava Rijeka.

Otok Krk do sad je na raspolaganju iz svojih izvora imao nekih dvjestotinjak litara vode u sekundi. Problemi u vodoopskrbi otoka javljali su se tijekom ljetnih mjeseci,

Pitko zlato

Radovi na
krčkoj strani
vodovodnog
spoja

kada se broj stanovnika, odnosno korisnika vode na Krku znatno povećavao. Vodocrpilište Jezero iz kojeg se donedavna opskrbljivao sjeverni dio otoka nije moglo osigurati dovoljne količine vode a stalno je postojala i mogućnost "zaslanjenja" tog vodnog resursa čije je dno čak 9 metara niže od razine mora. Rječkom vodom sada se opskrbљuje područje Općine Omišalj, odnosno stanovnici Omišlja i Njivica, te niska zona Općine Dobrinj, uvala Soline i mjesto Šilo dok će ostatak otoka vodu i nadalje dobivati iz akumulacije Ponikve ili drugih manjih izvorišta i bunara.

Dovod pitke i tehnološke vode

Prva dionica cjevovoda prema Krku, duga 2,9 km izgrađena je 2005. godine. Cijev položena u zemlju kod vodospreme

Da bi Krk mogao prihvatiti raspoložive količine riječke vode na otoku je bilo nužno položiti više od 3,6 kilometara novih cijevi ali i podići više tehnoloških objekata. Dalnjim ulaganjima u akumulaciju Ponikve vodoopskrba otoka Krka bit će riješena za čitavo 21. stoljeće

Krčki most povezuje riječki sa krčkim vodovodom

na Zlatnom otoku

Riješili smo problem vodoopskrbe otoka za narednih tridesetak godina - Franđe Mrakovčić, direktor Ponikava

Trasa kod Omišlja na dijelu koji prolazi ispod kompleksa Zračne luke Rijeka

Sopalj spojena je na postojeći cjevovod kojim se distribuira riječka voda. Ta dionica završava na ventilskoj postaji u uvali Sršćica. Podmorska dionica od Sršćice do ventilske postaje na rtu Oštros duga 1.060 metara završena je u srpnju 2006. godine dok je treća, 3,1 km duga dionica od ventilske postaje na rtu Oštros do prodajnog mjesta na Krčkom mostu završena u lipnju ove godine. Cijeli "kopneni cjevovod" dug je 7.069 metara a u isti su rov postavljene cijevi koje pitku vodu odvode prema Krku kao i one namijenjene dovodu tehnološke vode do Inih postrojenja. Spomenuti projekt iziskivao je i gradnju novih tehnoloških objekata i na riječkom području. Izgrađena je tako nova crpna stanica Kozala 1 a dovršena je i izgradnja 2,5 km dugog

tlačnog cjevovoda od stanice Kozala 1 do vodospreme Streljana. Na području otoka Krka izgrađen je cjevovod most Krk-vodosprema CD 320, vodosprema Dioki - prekidna komora Brhud te su napravljeni i svi ostali zahvati potrebnici za prihvat riječke vode u vrijednosti od 23,5 milijuna kuna.

Omišaljska petrokemijska postrojenja sada su se tehnološkom vodom počela opskrbljivati iz Jezera, dakle istog onog izvora iz kojeg su do nedavna vodu pili Omišljani i Njivičani.

- U samoj špici ove turističke sezone na otoku Krku trošeno je oko 250 litara vode u sekundi, naglasio je čelnici Ponikava Franđe Mrakovčić. Dovršetkom projekta spajanja krčkog i riječkog vodovoda sada je na raspolaganju čak 400 litara u sekundi.

Ugovor o isporuci vode

Sporazum o gradnji dvaju vodovoda Rijeka – Krk i Tribunj – Urinj, sustava kojima je riječka voda počela doticati do otoka Krka ali i voda iz Triblja do rafinerije na Urinju potpisana je u Rijeci 21. lipnja 2002. Njime je utvrđena suglasnost svih strana uključenih u ovaj projekt - Grada Rijeke, Hrvatskih voda, Ine, Komunalnog društva Vodovod i kanalizacija, Ponikava, Dioki-a i Primorsko-goranske županije za zajedničko i koordinirano vođenje realizacije objekata vodovoda pitke i industrijske vode, sukladno Konceptu razvoja vodoopskrbe otoka Krka i opskrbe tehnološkom vodom Ina Rafinerije naftne Rijeka.

Ugovorom o isporuci vode za piće koji su 11. prosinca 2003. godine potpisali čelnici "Ponikava" i "Vodovoda i kanalizacije Rijeka" Krčani su se obvezali kupovati najmanje 400 tisuća kubičnih metara vode godišnje. Na otok Krk tako slijedom spomenutog dokumenta mora dnevno doticati najmanje 1.310 i najviše 8.300 kubika pitke vode.

Te količine dostajati će za praćenje razvoja ovog otoka možda i tijekom narednih tridesetak godina, istaknuo je dodavši kako to ipak ne znači da sada staju svi planovi daljnog nastavka unaprijeđivanja otočne vodoopskrbe. Naprotiv, sigurnost koju smo dobili spajanjem s Rijekom daje nam potreban mir nužan za nastavak pripremanja projekata vezanih uz nastavak ulaganja u akumulaciju Ponikve odnosno povećanje postojeće brane što će stvoriti uvjete povećanja kapaciteta te akumulacije sa sadašnjih 2 na čak 7 milijuna kubičnih metara vode. Time će se izdašnost tog resursa sa sadašnjih 200 povećati na više od 600 litara vode u sekundi čime će vodoopskrba otoka Krka biti riješena za čitavo 21. stoljeće, zaključio je Mrakovčić.

Gaetano Negovetić,
gradonačelnik Cresa

nakafe

Glavni Trg Frane Petrića u Cresu

Gaetano Negovetić u politiku se uključio nakon osamostaljivanja Republike Hrvatske, a prije toga je bio aktivran u društvenom životu Cresa. Od 1990. do 1992. godine obnašao je dužnost potpredsjednika Skupštine Općine Cres-Lošinj i u tom razdoblju radio na odvajaju Cresa iz, do tada, zajedničke općine s Lošinjem. Na prvim lokalnim izborima u Cresu pobjeđuje Istarski demokratski sabor, a Negovetić na čelu Hrvatske demokratske zajednice postaje šestoka oporba načelniku Općine mr. Niviju Toichu. Uporan i konstantan rad se isplatio i na izborima 1997. godine creski HDZ osvaja vlast. Od tada pa do danas gradonačelnikovo mjesto zauzima Negovetić, a na prošlim je izborima vlast osvojio na čelu nezavisne liste, zbog privremenih neslaganja s pojedincima iz lokalnog HDZ-a.

Treći mandat

Gradonačelnik Cresa ste već treći mandat. Možete li usporediti situaciju u vašem gradu kad ste preuzeeli dužnost 1997. godine i danas?

- Ne može se usporediti, ali se može konstatirati da je Cres danas različit od onoga od prije desetak godina, naročito kad sagledamo sve investicije koje su se dogodile. Možemo se vratiti i nekoliko godina unazad, kada nismo imali ni

najelementarnije stvari. Tek smo dobili općinu, 1993. godine smo se konstituirali, prvi mandat na čelu Općine Cres odradio je mr. Nivio Toich. Od mjesne zajednice smo postali općina, pa dobili status grada, i uz to potrebne ovlasti i nadležnosti. I zahvaljujući tim nadležnostima nastala je jedna koncepcija razvoja zbog koje je Cres danas drugačiji nego što je bio 1997. godine. Mogu reći da sam se u svom prvom mandatu polako snalazio, upoznavao s državnim i regionalnim institucijama i dužnosnicima, i točno je da je puno teže raditi dok se sve to ne upozna. U tome je osnovna razlika između mog prvog mandata, drugog koji je bio u tom smislu lakši, i sada trećeg, kada je sve puno jednostavnije jer je uspostavljena dobra i efikasna komunikacija. Treba znati da nije samo meni treći mandat na mjestu gradonačelnika, ima dosta dužnosnika s kojima surađujem na državnoj razini koji na svojim mjestima rade već godinama.

No ja se nadam i četvrtom mandatu - kao gradonačelnik moja je dužnost izaći pred ljudе i reći im što sam učinio i što još želim učiniti. Moje mišljenje je da još uvijek imam snage, volje i znanja, i da još puno mogu dati svom gradu.

Kako je danas živjeti u Cresu? Jeste li zadovoljni kako se vaši sugrađani osjećaju u svom gradu?

- Ja sam zadovoljan. Rođen sam '53. u

U deset godina

Ujedinjeni prodavati brend

Cres je poseban po svojim prirodnim i povijesno-kulturnim karakteristikama, ali i slabo naseljen i nerazvijen. Koje su prednosti, a koje mane takvog stanja?

- To su isključivo prednosti, a ne mane. Moramo shvatiti da je to naš najvrijedniji potencijal od kojeg moramo stvoriti proizvod i taj proizvod nuditi na tržištu. A vjerujem da je upravo to što mi imamo ono što prolazi danas na turističkom tržištu. To moraju shvatiti svi koji se bave turističkom djelatnošću, od Turističke zajednice do pojedinačnog iznajmljivača. Ako nas je prepoznalo Vijeće Europe, ako je Vlada Republike Hrvatske preko Ministarstva kulture upravo Cres predložila Vijeću Europe za pilot-projekt održivog razvoja, to znači da je Cres prepoznat, ali to još i mi sami moramo shvatiti. U tome ne smiju pojedini resori u turizmu djelovati samostalno (otelijeri, privatni iznajmljivači, kampovi...) nego moraju objediniti taj naš brend - prirodnu i kulturno-povijesnu baštinu - i zajednički prodati. Moramo raditi svi skupa i ciljano, jer teorija je za sada dobra, ali u praksi to još ne štima.

Cresu i znam što je Cres bio i što je imao. Trebamo biti iskreni i reći da je Cres danas nešto sasvim drugo. Puno smo učinili za sve generacije koje žive na otoku. Nije samo infrastruktura u pitanju, a tu je najviše učinjeno. Možemo reći da smo okrenuli jednu novu stranicu kvalitete življena.

Infrastrukturna postignuća

Koji su najvažniji projekti realizirani za

G:Cres - pogled s kule

Negovetić:
Moja je dužnost
izaći pred ljudе
i reći im što
sam učinio, što
još želim učiniti

Možemo konstatirati da je Cres danas različit od onoga od prije desetak godina, naročito kad sagledamo sve investicije koje su se dogodile. Puno smo učinili za sve generacije koje žive na otoku, ne samo u pogledu infrastrukture. Mislim da smo okrenuli jednu novu stranicu kvalitete življenja

Cres se jako promijenio

Ništa bez pomoći države i Županije

Kakva je finansijska situacija Grada Cresa? Očito se jako puno investira, ali koliko od toga možete realizirati vlastitim snagama a koliko to iziskuje pomoć države i Županije?

- Grad Cres svojim proračunom jako malo može riješiti. Protekle 3-4 godine naši izvorni prihodi (dakle porezi i sl.) donosili

su nam maksimalno 9,5 milijuna kuna. Kad oduzmete sve ono što morate financirati iz proračuna (gradsku upravu, dječji vrtić...) ostane oko 2 milijuna. Što se može s tim učiniti? Bez države i državnog proračuna, kao i Županije, svakoga prema svojim mogućnostima, ne bismo mogli realizirati tako vrijedne i potrebne investicije. Ne daj Bože da se situacija promjeni

zaštićen od bujica i poplava koje prijete.

Želio bih spomenuti i izgradnju stanova, i to ne samo preko Programa poticane stanogradnje. Do sada je izgrađeno i uređeno sedamdesetak stanova, a nakon realizacije POS-ovog projekta koji je upravo u tijeku dostići ćemo i brojku sto.

Državna cesta D-100 jedan je od najvećih zahvata na ovom području - osamdesetak kilometara prometnice od Porozine do Lošinja uređuje se iz godine u godinu uz puno truda i s velikim iščekivanjem otočana. Uredili smo i glavni trg u Cresu i mnoge trgove i uličice, sve to doprinosi lještem i ugodnijem življenju, kako domaćih tako i turista.

Ali ne mora se uvijek raditi o investicijama vrijednjima milijunima kuna. Veliki su za nas projekti i za naš proračun značajni novci i kad uložimo 100.000 kuna u javnu rasvjetu ili 200.000 kuna u ceste.

Katamaran za Cres

Što biste još željeli napraviti u Cresu i za Cres?

- Htio bih postići, za što se bori i Udruga gradova koje je Cres član, da se gradovima daju veće ovlasti. Ponovit ću: kad smo bili mjesna zajednica mogli smo što smo mogli, kad smo se konstituirali kao grad mogli smo puno više učiniti. A s još većim

ovlastima mogla bi se još više popraviti situacija - naročito u onim područjima gdje upravo zbog toga nismo dovoljno postigli. Nezadovoljan sam stanjem u zdravstvu jer nemamo ono što zaslužujemo kao otočno stanovništvo, da budemo sigurni i stabilni. Ne samo domicilno stanovništvo nego i gosti.

Dalje želim nastaviti s infrastrukturnim projektima - prije svega riješiti vodoopskrbu i otpadne vode sjevernog dijela otoka - Tramuntane, a otpadne vode treba riješiti i za Grbin. Naselje Cres želim u tom smislu riješiti za najmanje 30 godina, najsvremenijim membranskim uredajima za pročišćavanje otpadnih voda.

Borit ću se i dalje da prometne veze koje već jesu solidne budu još bolje, time mislim da Cres ima svoj katamaran koji će dnevno imati i više ticanja, da se na taj način omogući učenicima i studentima da svakodnevno putuju u Rijeku. A trajekti moraju u kontinuitetu voziti kroz 24 sata, danju i noću, na oba pristaništa.

Treba pokušati popraviti situaciju koliko je god to moguće u zapošljavanju mladih ljudi - a imamo sve više sposobnih mladih koji završavaju fakultete. To ne može samo Grad, na tome trebaju svi raditi. Ako mladi ostaju ovdje, onda nam je budućnost osigurana.

Važan infrastrukturni projekt bio je rješavanje kanalizacijskih sustava Cresa, Valuna i Martinšćice

vrijeme vašeg upravljanja gradom?

- Od samog početka krenuli smo rješavati infrastrukturne probleme. Riješili smo vodoopskrbu Grbina, sve do Lubenica. Za taj smo se projekt i zadužili, trebalo je hrabrosti za staviti pod hipoteku zgradu gradske uprave i zgradu dječjeg vrtića. Tramuntanu nismo uspjeli riješiti na takav način, ali smo olakšali ljudima vodoopskrbu pomoću vodonosaca. Rješavanjem kanalizacijskih sustava Cresa, Valuna i Martinšćice - to postaju druga naselja. Budući da je turizam najvažnija gospodarska grana, moderno riješen vodoopskrbni i kanalizacijski sustav neizmjerna su prednost.

Uskoro će se realizirati i projekt zaštite naselja Cres od poplavnih voda. Nikada u svojoj povijesti Cres nije bio u potpunosti

reportaža

Pomorska policija
PU Primorsko-goranske

Novu policijsku morskou jurilicu pokreću dva motora od 750 konjskih snaga a može postići maksimalnu brzinu od 35 čvorova

Kad se spašavaju ljudski životi,

Kapetan Trsata Aljoša Podobnik,
strojar Ivica Paher i upravitelj
stroja Marinko Gršković

Akcije traganja i spašavanja

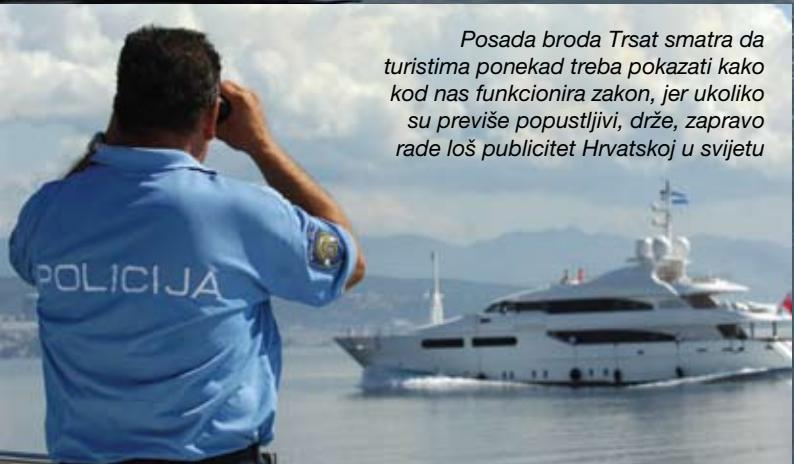
U prošloj godini Pomorska policija PGŽ-a sudjelovala je u 11 akcija traganja i spašavanja na moru. Kako naglašavaju naši sugovornici, u takvim se akcijama radi uvijek u koordinaciji sa središnjicom. Pomorska policija prevozi bolesnike s udaljenih otoka kao što su Unije i Susak, a prevoze se i pacijenti s jahti. Intervencija u kojima je Pomorska policija bila posrednik između pacijenta i liječničke pomoći u prošloj je godini bilo 37.

Premda smo ekipu Pomorske policije zatekli za sunčanog dana kad na moru nije bilo nijednog vala, posve bi bilo pogrešno zaključiti da u njihovom poslu nema adrenalina. Naprotiv, ovi ljudi spašavajući živote onih kojima je more pokazalo i svoju tamnu stranu, nerijetko riskiraju vlastiti život

krše se sva pravila

Posada broda Trsat smatra da turistima ponekad treba pokazati kako kod nas funkcionira zakon, jer ukoliko su previše popustljivi, drže, zapravo rade loš publicitet Hrvatskoj u svijetu

Da je posložiti sve aute naše Policijske uprave, svi zajedno ne bi vrijedili kao ovaj brod, ponosno ističe Aljoša Podobnik, kapetan Trsata, najnovijeg broda u floti Pomorske policije Policijske uprave Primorsko-goranske, sjedeći za komandnom pločom. Brod koji je zamjenio 17 godina starog prethodnika, početkom srpnja nabavljen je na međunarodnom natječaju zahvaljući sredstvima Europske unije, a njegova se vrijednost kreće oko milijun eura. Jedna od prvih velikih akcija u kojima je sudjelovao ovaj brod bio je pad zrakoplova ljetos kraj Zadra. U padu su, nažalost, poginula oba pilota, a brod Trsat je prevozio ronioce koji su, dok je trajala potraga za nestalim pilotima, pretraživali morsko dno.

Inače, ovaj brod pripada plovilima duljine od 10 do 14 metara, odnosno tipa B kojih Pomorska policija posjeduje tri. Preostala dva nalaze se u ispostavama Pomorske policije na Lošinju i Rabu. Najveći brod je "Marino" koja je duga 24 metra, dok su pomorskoj policiji na raspolaganju još dva gumenjaka.

Trsat ima dvije stalne posade koje se mijenjaju, a posada koja je našoj ekipi pokazala kako izgleda jedan radni dan morskih "plavaca" u posezoni, sastoji se od kapetana Aljoše Podobnika, upravitelja stroja Marinka Grškovića i strojara Ivice Pahera.

S prekršiteljima što ljubazniji

Početak tjedna u prvoj polovini rujna i prekrasan dan babljeg ljeta idealni su za demonstriranje performansi novog plovila pa nam tako kapetan Podobnik pokazuje sve čari nove morske jurilice koju pokreću dva motora od 750 konjskih snaga i koja može postići maksimalnu brzinu od 35 čvorova. Drugim riječima, Trsat Pomorske policije od Raba je udaljen svega sat vremena.

I dok široka bijela brazda ostaje iza nas, iz riječke luke krećemo prema Opatiji kako bi Trsat napunio spremnik čiji je obujam, pogotovo kad se preračuna u kune, nevjerojatnih 2.000 litara. Na putu prema Rijeci najbližoj benzinskoj crpkici na moru susrećemo samo dva, našoj posadi već poznata, lokalna ribara za koje provjereno znaju da imaju urednu dokumentaciju. Nakon što je spremnik napunjeno, po povratku iz Opatije ipak susrećemo jednog gospodina u barci kojeg Pomorska policija rutinski provjerava i utvrđuje da ima sve uredne dokumente. Ljeto je gotovo završilo, kažu naši vodiči, i sad se na moru zateknu uglavnom oni koji se pridržavaju zakona. No, u sezoni stvari su ipak nešto drugačije.

- S prekršiteljima pokušavamo biti što ljubazniji jer tako se stvari najlakše rješe. Teško je reći tko radi najviše prekršaja i

reportaža

zapada u najviše nevolja jer treba imati na umu da su nam turisti iz pojednih država znatno brojniji u odnosu na druge. Ponekad nam je problem što se u slučaju prekršaja na moru ne možemo uskladiti s Lučkom kapetanijom koja je nadležna za prekršaje, a koja radi "dvokratno". To znači ako zateknemo prekršitelja u vrijeme pauze Kapetanije, moramo ga "naručiti" za sutra. To je posebno teško izvedivo sa strancima pa se u tom slučaju često ide na opomenu koja na strance uistinu utječe, dok s našim ljudima često i nije takav slučaj - govori Marinko Gršković koji kaže da su zbog svoje česte prisutnosti na moru prepoznatljiviji od drugih službi.

Na moru primjena nekoliko zakona

- Naš posao je sve kad je u pitanju sigurnost na moru. Za more je nadležna Lučka kapetanija i mi s njima stalno surađujemo. Naime, policija nema pravo kažnjavati na pomorskom dobru već to čini Kapetanija pa mi ukoliko zateknemo prekršaj na moru, to prijavljujemo njima - dodaje šef stroja na Trsatu. Posada broda Trsat slaže se u mišljenju da turistima ipak ponekad treba pokazati kako kod nas funkcioniра zakon, jer ukoliko su previše popustljivi, drže, zapravo rade loš publicitet Hrvatskoj u svijetu.

Ljeti je, kako nam objašnjavaju pripadnici Pomorske policije, najčešći prekršaj neposjedovanje valjanih dokumenata, bilo da je riječ o upravljanju plovilima ili pak ribarenju. Značajan segment u prekršajima je i glisiranje u nedopuštenom pojusu uz obalu. Pritom

Pomorska policija pozdravlja činjenicu da su kazne za prekršitelje nedavno promijenjene, a ovise o udaljenosti u kojoj su plovila u nedopuštenom pojusu zatečena od obale. Oni ističu da nije isto ako je netko zatečen na 250 metara od obale ili pak 50, a izmjene zakona odnedavno uvažavaju tu činjenicu pa nije ista ni visina kazne ako netko, primjerice, glijerom ugrožava sigurnost kupača na udaljenosti 50 metara od obale ili pak na udaljenosti od 250 metara. Zimi je rad Pomorske policije više usmјeren na ribarstvo i zakon o državnoj granici, a svakako valja spomenuti i crni charter koji je prevozeći putnike između naših luka na stranom plovilu uzimao posao našim prijevoznicima.

- Na moru primjenjujemo više zakona, što ponekad zna biti prilično zahtjevno. Temeljni su Zakon o nadzoru državne granice, Zakon o strancima, Zakon o morskom ribarstvu, a djelomično primjenjujemo i Pomorski zakon - objašnjava kapetan Podobnik.

Teško je odrediti granicu opasnosti

- Primjer jedne od naših zahtjevnijih akcija svakako je i onaj prošlog ljeta kad je mađarski bračni par ljetujući na Oštrom sa sandolinama izašao na more gdje ih je uskoro zateklo nevrijeme. Mađarica se nije uspjela spasiti i njezino tijelo nevrijeme je odnijelo do otočića Sv. Marko kojem mi u tom trenutku zbog velikih valova i lošeg pristupa nismo uspjeli prići. Tada smo u pomoć pozvali Gorsku službu spašavanja koja je cijelu akciju završila za pola sata. Njihovoj profesionalnosti zbilje treba odati svaku pohvalu. Od zahtjevnijih

akcija ovog ljeta, svako bih spomenuo onu koja se dogodila prošlog mjeseca kod Galijole kad je jedrilica na kojoj je plovila obitelj s troje djece ostala bez kormila. Jedno je dijete imalo slomljen prst, padao je mrak, a obitelj se, kako smo kasnije utvrdili, nije dobro snalazila na moru. Kako je puhalo bura, oni su nam dojavljivali da se nalaze kod Galijole kraj Lošinja, a naposljetku smo njihovu jedrilicu zatekli u blizini Kamenjaka kraj Pule, prisjeća se Podobnik. On dodaje da unesrećeni ljudi u takvim situacijama reagiraju različito. Najčešće su prestrašeni i u šoku, no zna se dogoditi da uopće nisu ni svjesni kakva im je opasnost prijetila i koliko im je zapravo "za dlaku" spašen život.

Premda smo ekipu Pomorske policije zatekli za sunčanog dana kad na moru nije bilo nijednog vala, posve bi bilo pogrešno zaključiti da u njihovom poslu nema adrenalina. Naprotiv, ovi ljudi spašavajući živote onih kojima je more pokazalo i svoju tamnu stranu, nerijetko riskiraju vlastiti život, a da toga u tom trenutku u kojem vide samo jedan cilj, zapravo nisu ni svjesni.

- Znate, kod svakog takvog spašavanja naš je prioritet spasiti ljudski život i teško je odrediti granicu opasnosti koju tada prelazimo. Kad se spašavaju ljudski životi, krše se sva pravila. Ima tu puno preznojavanja i doista nam je u tom trenutku vrlo teško odrediti granicu u kojoj i naši životi dolaze u opasnost. Jedino što je bitno u takvim situacijama je spasiti ljudе - zaključuje kapetan Aljoša Podobnik.

Trsat je početkom srpnja zamijenio 17 godina starog prethodnika, a nabavljen je na međunarodnom natječaju zahvaljući sredstvima Europske unije

Pomorska policija na moru primjenjuje više zakona, što ponekad zna biti prilično zahtjevno. Temeljni su Zakon o nadzoru državne granice, Zakon o strancima, Zakon o morskom ribarstvu, a djelomično primjenjuju i Pomorski zakon

Ijeti je najčešći prekršaj neposjedovanje valjanih dokumenata, bilo da je riječ o upravljanju plovilima ili pak ribarenju

Nedostaje četrdesetak ljudi

Pomorska policija PU Primorsko-goranske trenutačno zapošljava 104 djelatnika. U tu se brojku ubrajaju i granične kontrole, a kako ističu u Pomorskoj policiji, popunjenoš kadra je 60 posto. Konkretno, u Primorsko-goranskoj županiji nedostaje oko 40 posto kadra. Zasad nema naznaka da će se ovo stanje promjeniti, a posada broda Trsat slaže se da bi im pomoć većeg broja kolega itekako dobro došla.

kartulina

Trsat

Tisuće hodočasnika i ovog je kolovoza, na blagdan Vele Gospe, pohodilo Trsat i ondašnje najstarije hrvatsko marijansko svetište s kontinuiranim štovanjem Majke Božje. I tijekom cijele godine Trsat je omiljeno mjesto vjerskih, ali i svih drugih okupljanja jer nema Riječanina kojem ovo nije drago odredište za šetnju i opuštanje, a tu svoju ljubav prema "brdu uz rijeku" prenijeli su i svim posjetiteljima grada na Rječini.

Gotovo da i nema turista koji svoj posjet Kvarneru ne uljepša obilaskom Trsata, njegove Gradine, marijanskog svetišta, pitoresknih ulica koje još uvijek kriju dašak prošlih vremena. Uz bogatu gastronomsku ponudu, Trsat uistinu nudi savršen turistički proizvod, koktel kulture, tradicije, vjere i povijesti. Kada se završi gradnja sveučilišnog kampusa na Trsatu, čime će Rijeka postati grad znanja, znanosti i novih tehnologija, ovo će biti najmladi i najveseliji dio grada. Brojnim studentima u kampusu će na raspolaganju biti društveno-kulturni

centar, dvorana i sportski tereni, pa će riječki studentski grad na Trsatu postati jedinstvenim sveučilišnim centrom u Hrvatskoj i Srednjoj Europi.

Tarsa - brdo uz rijeku

Posebnost Trsata leži u njegovoj povijesti koja seže u pretpovijest kada se na tom mjestu nalazila liburnijska utvrda. Postoje tragovi prema kojima su ovdje živjeli Kelti koji su svoje mrtve pokapali uspravno. S Keltima se povezuje i naziv Trsata koji je možda nastao od keltskog "tarsa" što znači "brdo uz rijeku".

Uz marijansko svetište, motiv dolaska na Trsat svakako je Gradina s koje se pruža nezaboravan pogled na cijeli Kvarnerski zaljev. Stvarali su je stoljećima. Prije svega Frankopani, Habsburgovci, bakarski kapetani i kao posljednji, grof Laval Nugent iz čijeg je obiteljskog grba i trsatski zmaj, simbolični čuvar Gradine koji se nalazi ispred hrama Mir junaka, odnosno natpisa kojeg je grof Laval dao postaviti ponad svoje

postaje vjerska,

Blagdan Vele Gospe

Iako je Trsat posjećen tijekom cijele godine, blagdan Vele Gospe, 15. kolovoza, dan je kada tisuće hodočasnika dolazi kako bi proslavili najveći marijanski i jedan od najvećih crkvenih blagdana. Pred Marijinim likom tradicionalno se zapali svijeća, zatraži pomoć ili iskaže zahvala za sebe i svoje najmilije. Posljednjih godina molbenice se upućuju i papi Ivanu Pavlu Drugom pred njegovim spomenikom na ulazu u baziliku. Nezaobilazno je i sudjelovanje na svetim misama i sakrament isповijedi kod, ove godine, čak četrdesetak svećenika isповjednika

Prije nekoliko godina počela je obnova Gradine kako bi se ovaj vrijedan objekt sačuvao, ali i turistički valorizirao

Trsat uistinu nudi savršen turistički proizvod, koktel kulture, tradicije, vjere i povijesti. Kada se završi gradnja sveučilišnog kampusa na Trsatu, čime će Rijeka postati grad znanja, znanosti i novih tehnologija, ovo će biti najmladi i najveseliji dio grada

Stube Petra Kružića

Ako barem jednom niste do Trsata došli pješice, preko više od pet stotina stuba koje vode iz centra grada, kao da i nikad zapravo niste posjetili ovaj dio grada. Stube je 1531. godine kao zavjet dao izgraditi kapetan Klisa, Petar Kružić, čije ime i nose. Nebrojeni hodočasnici često su i na koljenima prelazili taj put kako bi se poklonili čudotvornoj Gospi Trsatskoj.

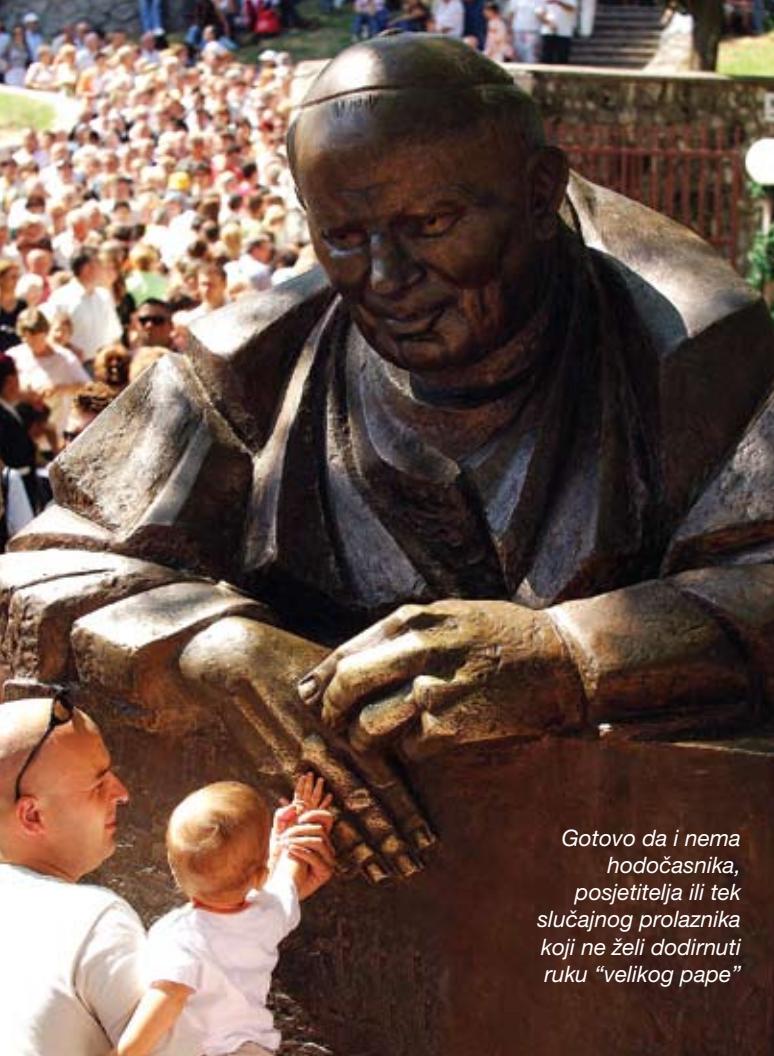

Trsat je stube je 1531. godine kao zavjet dao izgraditi kapetan Klisa, Petar Kružić

kartulina

Domaćini franjevci
već stoljećima služe
hodočasnicima

Jedna od
najpoznatijih
Valvasorovih
grafika "Rijeka i
Trsat" iz 1689.
godine

Perivoj i Aula Ivana
Pavla Drugog

Moja vizija Trsata je da postane vjerska, kulturna i sportska oaza. Duhovna oaza je svetište u koje dolaze vjernici i turisti iz cijelog svijeta, a postat će mo i duhovna oaza sveučilišnog kampusa. Želim da se akademska godina jednog dana otvara u svetištu, kaže fra Serafin Sabol, dugogodišnji trsatski gvardijan

grobnice. Tim natpisom želio je naglasiti svoje junaštvo protiv Napoleona 1814. godine.

Prije nekoliko godina počela je obnova Gradine kako bi se ovaj vrijedan objekt sačuvao, ali i turistički valorizirao. Gradina je osvijetljena, na njoj su uređeni sanitarni čvorovi, atraktivna suvenirnica i ugostiteljski objekt. U ljetnim večerima ona je mjestom brojnih kulturno-zabavnih okupljanja, koncerata, predstava i izložaba, a saživjela je i već tradicionalna manifestacija "Ljeto na Gradini" čije je treće ovoljetno izdanje ponudilo tridesetak atraktivnih programa koji su privukli velik broj posjetitelja.

Hrvatsko nacionalno svetište

Najveći motiv dolaska na Trsat svakako je vjera. O nastanku Trsatskog svetišta postoji predaja o prijenosu Marijine kuće uz andeosku pomoć iz Nazareta na Trsat 1291. godine i zatim u Loreto 1294. godine. Ova dva grada povezuje i priča prema kojoj je 1367. godine papa Urban V. poklonio hrvatskim hodočasnicima u

Loretu čudotvornu sliku Majke Božje koja se od tog vremena trajno časti na Trsatu. Tu je i legenda prema kojoj je sveti Franjo početkom 13. stoljeća doživio brodolom na Kvarneru. Prenoćivši na Trsatu imao je viziju o dolasku franjevaca. Bilo kako bilo, i dokumenti potvrđuju drevnost Trsatskog svetišta i sedamstoljetnu tradiciju. Postoje dokazi da su još u 14. stoljeću u crkvu Majke Božje na Trsatu dolazili hodočasnici.

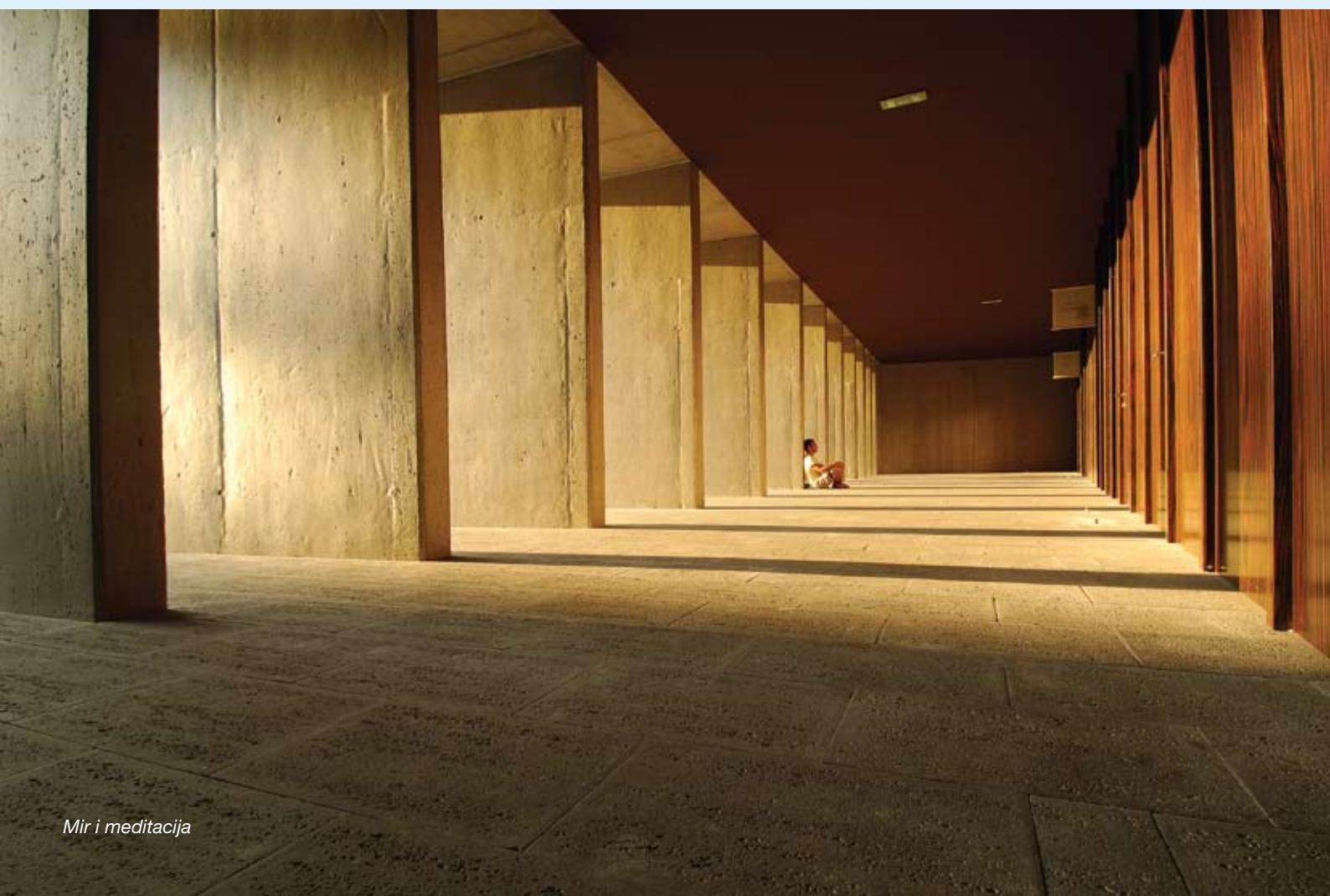
U prošlosti je Trsat bio svetište zapadne Hrvatske koje su pohodili Primorci, Gorani, otočani i Istrani. Kada je 1969. godine uspostavljena Riječka metropolija, Trsatsko svetište postalo je njenim duhovnim svetištem, a 1991. godine na proslavi sedamstote obljetnice Svetišta, Trsat je potvrđen kao hrvatsko nacionalno svetište. Treba napomenuti da u Hrvatskoj više od milijun ljudi godišnje posjeti neko od marijanskih svetišta. Najveći broj hodočasnika odlazi u Mariju Bistrigu, više od pola milijuna, a na drugom mjestu je Trsat s preko 300 tisuća posjetitelja. Broj posjetitelja zasigurno je i veći jer državna statistika

bilježi samo organizirane, a ne i individualne dolaske.

Trsatski hodočasnik

Crkvu Majke Božje počeo je graditi slavni Martin Frankopan dozvolom pape Nikole V. zavjetujući se franjevcima obvezom gradnje crkve i franjevačkog samostana 1453. godine. On je pozvao franjevce da služe hodočasnicima, što vrijedno čine već stoljećima. Franjevački samostan na Trsatu spomenik je kulture i mjesto brojnih kulturnih događanja u Rijeci. Današnji izgled crkva dobiva 1824. godine kada je produžena i izgrađen je zvonik koji do tada nije imala.

Crkva i samostan kriju bogatstvo umjetničkih djela iz razdoblja od 17. do 19. stoljeća. Uz slike, ovdje se mogu razgledati relikvije, svjetiljke, kaleži, crkveno ruho, stari rukopisi... U riznici samostana čuva se čudotvorna slika Majke Božje koju je, prema predaji, osobno naslikao sv. Luka Evangelist. Slika je izrađena na cedrovoj dasci i podijeljena na tri polja, a sveti otac još u 15. stoljeću dopušta poseban oprost

kartulina

FRA SERAFIN SABOL

Duhovna oaza sveučilišnog kampusa

Najveći teret izgradnje pastoralnog centra "Aula Ivana Pavla Drugog" iznio je fra Serafin Sabol koji ne skriva zadovoljstvo činjenicom da je veliki projekt završen, ali isto tako najavljuje i izgradnju novih sadržaja koji će svetištu dati dodatni čar:

- Udrživanjem snaga Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke, Trsat se izgradnjom pastoralnog centra na najbolji način odužio "velikom papi". Sada imamo dva spomenika, onaj ispred crkve i Aulu kao živi spomenik u kojoj će se održavati vjerski, društveni i kulturni događaji. Drago mi je da su se u izgradnju uključili Županija, Grad, Vlada RH i mnogobrojna poduzeća, i trsatski franjevci su svima neizmjerno zahvalni. Izgradnjom ovog centra mislili smo na budućnost jer, kako je rekao župan Zlatko Komadina na postavljanju kamena temeljca za studentski restoran, Trsat je dosad bio mjestom vjerskih okupljanja, a izgradnjom kampusa dobit će nešto što niti jedan drugi grad nema. Moja vizija Trsata je da postane vjerska, kulturna i sportska oaza. Duhovna oaza je svetište u koje dolaze vjernici i turisti iz cijelog svijeta, a postat će i duhovna oaza sveučilišnog kampusa. Želim da se akademска godina jednog dana otvara u svetištu. To mi je velika želja i nadam se da će to dočekati. Otvorit ćemo Aulu studentima, a do tada moramo izgraditi infrastrukturu svetišta što podrazumijeva izgradnju parkirališta za 50 do 60 autobusa, restoran, kafe bar, slastičarnicu, akvarij, šetnicu, dječje igralište i pravu suvenirnicu - najavljuje neumorni fra Serafin Sabol.

Molitva

Trsat je internacionalno hodočasničko mjesto što iz godine u godinu potvrđuje sve veći broj posjetitelja iz zemalja zapadne Europe, a porast interesa potaknuo je i posjet pape Ivana Pavla Drugog u lipnju 2003. godine u sklopu njegovog trećeg pastoralnog posjeta Hrvatskoj i jubilarnog stotog izvan Italije

onima koji je pohode. Franjevački samostan naseljen je od 1468. godine, a od tada čuva bogatu riznicu s arhivom i darovima koji potječu od 14. stoljeća do današnjih dana. Mnoge umjetnine uništene su u velikom požaru 1629. godine nakon čega je samostan obnovljen, a izgrađena su mu nova dva krila i Kapela zavjetnih darova koja čuva darove od 19. stoljeća do danas.

Trsat je internacionalno hodočasničko mjesto što iz godine u godinu potvrđuje sve veći broj posjetitelja iz zemalja zapadne Europe, a porast interesa potaknuo je i posjet pape Ivana Pavla Drugog u lipnju 2003. godine u sklopu njegovog trećeg pastoralnog posjeta Hrvatskoj i jubilarnog stotog izvan Italije. Kao trajan spomen na taj povijesni događaj, trsatski franjevci, zajedno s Gradom Rijekom, Primorsko-goranskom županijom, Hrvatskom turističkom zajednicom, Vladom Republike Hrvatske i brojnim dobrotvorima, na svetkovinu Gospe Trsatske i mjesec dana nakon smrti pape Ivana Pavla Drugog, podigli su mu spomenik, njegov kip "Trsatski hodočasnik".

Spomenik je rad kipara Ante Jurkića, a postavljen je pred trsatskom bazilikom. Unatrag četiri godine gotovo da i nema hodočasnika, posjetitelja ili tek slučajnog prolaznika koji ne želi dodirnuti ruku "velikog pape".

Aula Ivana Pavla Drugog

Kako je posjet Ivana Pavla Drugog ostao trajno nadahnuće, u istom je sastavu započeta i izgradnja pastoralnog centra i aule koja je otvorena prije tri mjeseca i nosi njegovo ime. "Aula Ivana Pavla Drugog" izgrađena je u produžetku trsatskog Marijinog perivoja, a prema idejnom projektu riječkog projektantskog dvojca Randić-Turato. Nositelj tog velikog projekta, kao uostalom i niza drugih, bio je trsatski franjevac fra Serafin Sabol, dugogodišnji trsatski gvardijan, koji je na Trsatu već puna dva desetljeća. Pastoralni centar izgrađen je zahvaljujući brojnim donacijama i velikim zalaganjem franjevaca Hrvatske franjevačke provincije Sv. Ćirila i Metoda, pogotovo fra Serafina Sabola.

Ovim projektom Trsatsko svetište dobilo je sve potrebne sadržaje koji su ga svrstali u sam vrh odredišta vjerskog turizma u Hrvatskoj. Uz vjernička okupljanja, u Svetištu i Franjevačkom samostanu, te Perivoju Gospe Trsatske održavaju se mnogobrojni koncerti i promocije knjiga, a broj hodočasnika ali i događanja bit će sve veći.

Nije kraj znamenitostima

I sve ovo navedeno nikako ne završava priču o Trsatu jer on ima još podosta znamenitosti. Hrvatska čitaonica Trsat izgradena je 1897. godine, danas je mjesto mnogih kulturnih događanja. U blizini Gradine je i crkva sv. Jurja koju su krčki knezovi Frankopani podigli sredinom 13. stoljeća, a spominje se i u Vinodolskom zakoniku, jednom od najstarijih europskih dokumenata. Trsat ima i jedan od najlepših parkova u gradu koji je osnovan 1926. godine, a nezaobilazno je spomenuti i najveću sportsku dvoranu u Rijeci - Dvoranu mladosti koja je središte sportskih ali i sajamskih manifestacija.

Gotovo da i nema turista koji svoj posjet Kvarneru ne uljepša obilaskom Trsata, njegove Gradine, marijanskog svetišta, pitoresknih ulica koje još uvijek kriju dašak prošlih vremena

okonas

Kada je prije pedeset godina krenuo izučavati bačvarski zanat, Lino Jugo "od Jurčić" nije niti slatio da će ostati gotovo posljednji bačvar Kastavštine, a i šire. Cijeli svoj radni vijek pratio je uspon, stagnaciju, a potom i pad bačvarstva na ovim područjima, no zahvaljujući Gradu Kastvu njegova djela oteta su zaboravu i izložena u Bačvarskoj zbirci u Kastvu gdje ih mogu pogledati posjetitelji, turisti i učenici te se podsjetiti na neka, pa i ne tako davna, vremena.

U počecima njegova rada "bačvarija", kako je Lino Jugo zove, bila je na vrhuncu razvoja tako da je vladao i velik interes za bačvarski zanat koji se izučavao u Školi učenika u privredi u Trinajstićima.

- U toj školi bili smo svi skupa, zidari, bačvari, pituri, stolari, bravari i trgovci. Kastav je bio središte zanata, a pamtim da me zadnja dva mjeseca svog života podučavao je Milan Brozović. Škola je bila organizirana na način da smo radili do podna, a od 14 sati je trajala nastava tako da smo imali pauzu od dva sata za otići kući na ručak. U takvim uvjetima stvarno se "ispekao" svaki zanat - prisjeća se Lino Jugo.

Svaki tjedan brod pun bačava

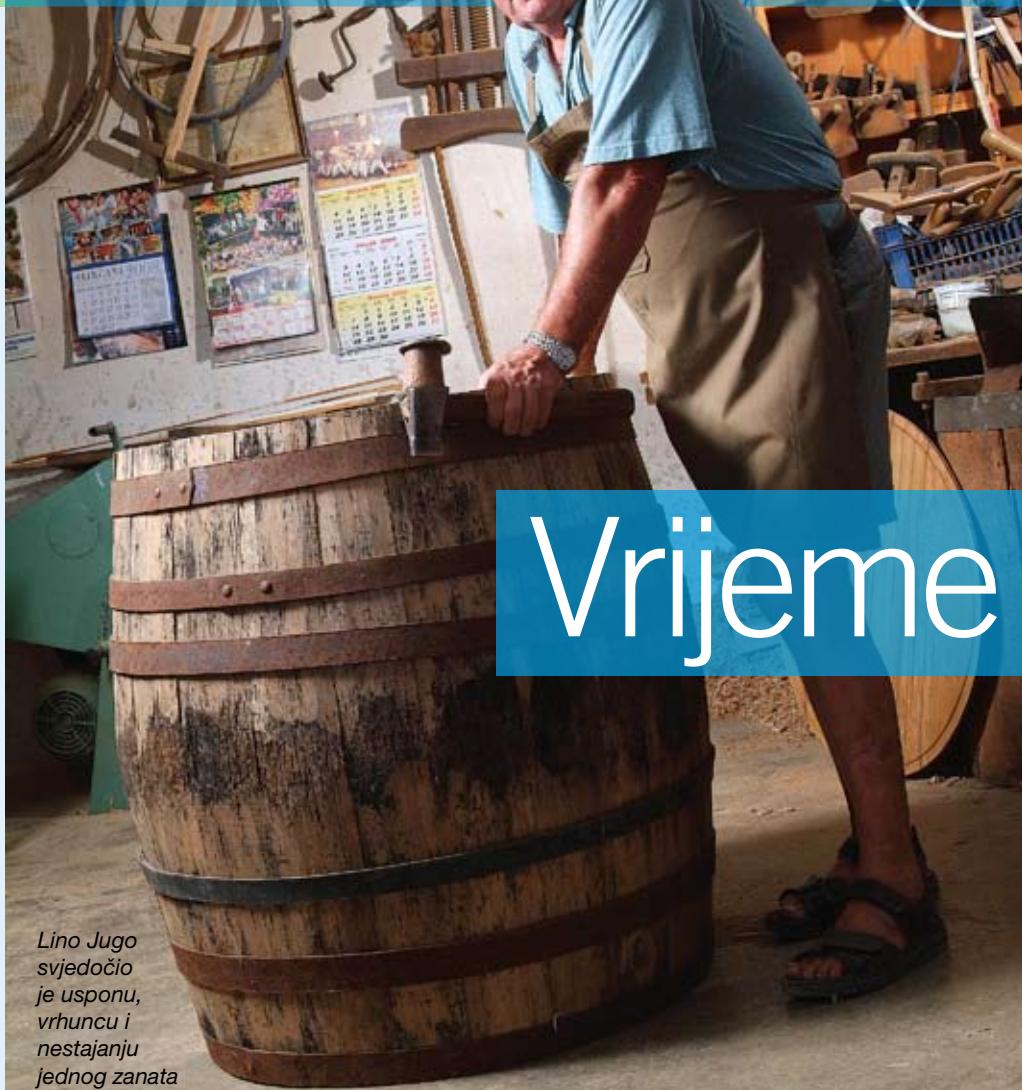
Radni vijek počeo je u Bačvarskoj zadruzi Trinajstići, koja je bila treća bačvarija Kastva uz Zanatliju i Stolariju. U kakvoj je ekspanziji bilo bačvarstvo tog vremena dovoljno govoriti podatak da je svaki tjedan iz Rijeke isplolvavao brod pun bačava za Dalmaciju.

- Radili smo jelove i smrekove bačve s drvenim obrućima od tisuću, tisuću i pol i dvije tisuće litara. Posla je bilo za dvije smjene ljeti i zimi, kada smo radili ribnjake također za Dalmaciju. Naše bačve su se razvozile po cijeloj Jugoslaviji i takav uzlet trajao je punih deset godina. Hrastovina se nabavljala iz kastavskih šuma i Zvoneće, kesten u okolini Veprinca, a smreka i jelovina iz Gorskog kotara. Drvo se nabavljalo zimi, sušilo i čekalo ljeto kada je trajala sezona izrade bačvi. Već 1967. bilo je manje posla i počeli smo raditi bačve od lesonita za ambalažu, međutim i to je brzo propalo. Te godine otišao sam raditi u Istravino gdje sam ostao 13 godina, a potom sam još 12 godina radio kao domar u školi - kaže kastavski bačvar koji se može pohvaliti i spašavanjem jedne posebne, najveće, bačve od 95 tisuća litara koju su rastavili u Bakru i prenijeli je na Vežicu u pogon Istravina. U Istravinu su uz njega radila još dvojica bačvara i posla je bilo dok zakoni nisu zabranili "refuzno" vino.

Ne optužuje rostfraj za propast bačvarstva

Čitavo vrijeme Lino Jugo polako je i u svojoj kući opremao radionicu strojevima i

Lino Jugo,
 bačvar

Lino Jugo svjedočio je usponu, vrhuncu i nestajanju jednog zanata

počeo raditi bačve. Svi strojevi su i danas tu, međutim posla više nema. Zadnje dvije bačve napravio je lani, a od tada povremeno se upušta u poneki popravak, dok zimi rado izrađuje unikatne "barilce" kao suvenire. Iako njegovi strojevi stoje, nasljednika nema, a nema ni potrebe za njima, on ne optužuje suvremene materijale, rostfraj i plastiku, za propast bačvarstva. Naprotiv, slaže se da s njima ima puno manje brige:

- Drvena bačva od 200 litara popije litru vina mjesечно jer drvo diše, a takvih problema nema sa suvremenim materijalima. Nekada smo prodali onoliko bačvi koliko smo ih mogli napraviti, a danas se tu i tamo nađe netko tko je odlučio prkositi suvremenim trendovima i želi držati vino u drvenim bačvama. Međutim i meni se sve manje radi. Nekad mi je za bačvu od 100 litara trebalo deset sati rada, za 500 litara dva dana, a sad mi treba tjedan dana - u šali će Lino Jugo, vitalni 67-godišnjak koji kaže da za svoj gušt uvijek nađe posla, pa se

Vrijeme

tako priprema napraviti čabar od 300 litara. Danas više vremena posvećuje kući, okolišu, suprugi Branki, djvema kćerima i unucima, a za svoj rad dobio je i nagradu Grada Kastva za promicanje starih zanata. Valja reći da je bačvarstvo i svoj kraj primjerovalo i izvan granica Hrvatske, primjerice na sajmu starih zanata u Italiji gdje je tri godine zaredom nastupao kao jedini izlagač iz Hrvatske.

U Italiji i Francuskoj ima sve više vinara koji se vraćaju na drvene bačve i u njima čuvaju najskuplja vina, no Lino Jugo ne smatra da će taj trend vratiti staru slavu bačvarstvu.

- Teško da će se ikada bačvarstvo vratiti u nekadašnje okvire. Skupa vina čuvat će se u hrastovim bačvama, no za sve ostalo tu će biti rostfraj i plastika. Osim toga, više neće biti ni izučenih bačvara. Nas je dvojica-trojica u Kastvu koji smo još malo aktivni, a nakon nas nema nasljednika. Vrijeme bačvarstva je nažalost prestalo - zaključuje jedan od zadnjih bačvara ovog kraja.

Drvena bačva od 200 litara popije litru vina mjesечно jer drvo diše, a takvih problema nema sa suvremenim materijalima. Nekada smo prodali onoliko bačvi koliko smo ih mogli napraviti, a danas se tu i tamo nađe netko tko je odlučio prkositi suvremenim trendovima, kaže jedan od zadnjih kastavskih bačvara

Nekad mi je za bačvu od 100 litara trebalo deset sati rada, za 500 litara dva dana, a sad mi treba tjedan dana

bačvarstva je iza nas

ustanove

Tko ujutro ide na četiri, danju na dvije, a u sutor na tri noge, pitala je Sfinga prolaznike i redom ubijala one koji nisu znali rješenje zagonetke, sve dok Edip nije pobjedosno izgovorio: To je čovjek - u ranom djetinjstvu puže na rukama i nogama, u zreloj dobi ide na dvije noge, a u sutoru života podupire se štapom kao trećom nogom. Te čuvene zagonetke vjerojatno se sjete mnogi koji dolaze u domove starijih osoba, jer, uz klasičan štap, koji je većini osoba u poznim godinama oslonac u životu, tu su i brojni "živi štapovi", zaposlenici tih ustanova bez kojih njihovi stanari ne bi mogli zamisliti ni jedan dan. Jedna od takvih ustanova je Dom za starije i nemoćne osobe Kantrida koji uz uredne sobe, kvalitetnu prehranu, rekreaciju i vježbe primjerene ostacima vitalnosti svakoga od njih, pruža korisnicima i uživanje u pogledu na more Kvarnerskog zaljeva, Učku, Cres, Krk i Rijeku, gdje je većina njih provela cijeli svoj život.

Tri važna slova "E"

U ozbiljne godine, u kojima se, kao i kad je o čovjeku riječ, već nazire potreba za malim "zdravstvenim" intervencijama, došle su i zgrade. Jednoj je 45, drugoj 35, a

Dom za starije i nemoćne osobe Kantrida

trećoj 30 godina, a zahvaljujući ulaganjima u obnovu tijekom zadnjih šest godina, bore su izglačane, a dio unutranjih boljki izliječen. Posla ima još, a ravnateljica Marija Maras kaže da će se sve pomalo riješiti.

- Najveći zahvati učinjeni su nakon što su osnivačka prava pripala Primorsko-goranskoj županiji. Od 2002. godine u obnovu je uloženo 10 milijuna kuna, od čega iz županijske blagajne četiri, a ostatak smo namirili iz decentraliziranih sredstava i Fonda energetske učinkovitosti. Obnovljeni su krovovi, fasada na "A" zgradi, dizala, keramika, hladna komora, uvedena je klimatizacija zajedničkih prostora, ali najznačajniji je zahvat bio uređenje kotlovnice i prelazak na plin. U početku je to bio miješani, a sada smo potpuno prešli na zemni plin, što nam je, u današnjim uvjetima skupe nafte, donijelo velike uštede u radu. Kotlovnica se počela preuređivati 2005. godine, a istodobno smo uveli i sustav solarnog grijanja pa za sunčanih dana koristimo najjeftiniji i najčišći prirodni energet, Sunce, a kada nam se skrije iza oblaka, sustav automatski prelazi na plin. S uvođenjem solarne energije postavili smo i zaštitu od legionele, što je za ovaku ustanovu od goleme važnosti - kaže Maras.

Od 2002. godine u obnovu Doma je uloženo 10 milijuna kuna, od čega iz županijske blagajne čak četiri

Posljednji

U Domu su svи živahni, svatko prema svojim mogućnostima

Tristo stanara treba stalnu pomoć jer su nepokretni ili teško pokretni, 150 se može pohvaliti da im tijelo još uvijek dobro sluša što glava naumi, ali 161 zaposlenik brine i o još toliko Riječana koji su se odlučili za neki od oblika izvaninstitucionalne skrbi

stan za obitelj od 450 članova

U obnovi Doma bitni su nam ekonomičnost, efikasnost i ekologija - ravnateljica Marija Maras

Pojašnjava nam da se pri ulaganjima vodi računa o tri važna slova "E" - ekonomičnosti, efikasnosti i ekologiji, a tako će biti i s predstojećom obnovom. Nastavlja se izmjena klasične drvene aluminijskom stolarijom, treba obnoviti fasadu zgrade "B" i urediti okoliš, za što već postoji projekt prema kojemu će ubuduće Dom Kantrida biti smješten u parku primorskog stila, s raslinjem ovoga podneblja, šetnicama i drugom zanimljivom parkovnom opremom.

- U ovom trenutku ipak nam je najvažnije uređenje kuhinje. Na prvi pogled svatko će reći da izgleda kao nova, jer ju djelatnice održavaju do savršenstva, ali istina je da ipak samo izgleda kao nova. I ona ima

ustanove

40 godina i treba mijenjati sve instalacije, poboljšati opremu, povećati kapacitet. Dnevno pripremamo 450 obroka za naše stanare i 250 za vanjske korisnike, pa moramo kuhati u dvije ture. Županija je već odobrila novac za projekt rekonstrukcije, a kada bude gotova imat ćemo uvjete za HACCP sustav kontrole higijene - kaže M. Maras.

Duga lista čekanja

U Domu je smješteno 450 osoba, od kojih je čak 300 nepokretno ili teško pokretno, a ostalih 150 ima sreću da ih i u poznim godinama tijelo dobro sluša. Smješteni su u trokrevetnim, dvokrevetnim i jednokrevetnim sobama, a cijena smještaja, koja se nije mijenjala od 2000 godine, iznosi od 1.620 do 2.500 kuna mjesечно. Da je i dvostruko veći kapacitet, ne bi bio dovoljan za pokrivanje svih potreba jer na listi čekanja ima 508 imena, ali ravnateljica kaže da ih je 104 u zaista velikoj potrebi dok drugi mogu čekati. To valja zahvaliti i razgranatoj izvaninstitucionalnoj pomoći koju također

Najvažnije - biti zbrinut u sutoru života

Dom za starije i nemoćne osobe Kantrida uz uredne sobe, kvalitetnu prehranu, rekreaciju i vježbe primjerene ostacima vitalnosti svakoga od njih, pruža korisnicima i uživanje u pogledu na more Kvarnerskog zaljeva, Učku, Cres, Krk i Rijeku, gdje je većina njih provela cijeli svoj život

pružaju zaposlenici Doma Kantrida, a obuhvaćeno je oko 450 osoba.

- Njegovateljice Službe za pomoć i njegu u kući obilaze Riječane u njihovim stanovima jednom ili dva puta tjedno, odnosno po potrebi, pružaju im medicinsku pomoć i obavljaju sitnije usluge u kući. Mnogi stariji Riječani vrijeme skraćuju u šest klubova za starije osobe, a slabopokretnim osobama s malim prihodima dostavlja se ručak u stan. Od velike koristi je alarmni sustav "Halo pomoć" čije su usluge dostupne 24 sata, a nakon što smo centralu prebacili kod nas, pomoć stiže još brže, a jednako tako i Centar za krizna stanja. Takvim radom, a riječ je o modelu poznatom u svijetu pod imenom Welfaremix, uspijevamo osamljenim, starim i nemoćnim osobama osigurati sigurnost u njihovim stanovima i odgoditi odlazak u ustanovu - kaže Maras.

Svi se zabavljaju i vježbaju

Mnoge od 150 pokretnih osoba svakodnevno se može sresti kako uređuju

okoliš Doma. Nitko ih ne tjera, no to je njihov dom u kojemu će dočekati oproštaj od zemaljskog života i žeće da bude što ljepši. Ali u Domu su svi živahni, svatko prema svojim mogućnostima. Djeluje 20-ak interesnih sportsko-rekreativnih, kulturno-zabavnih i radnih grupa, pa nije čudo što sudjeluju na raznim susretima domova umirovljenika širom Hrvatske, a lani su, na susretu "Maksimirska jesen" bili ukupni pobjednici i vratili se s velikim prijelaznim peharom. Ni nepokretni nisu zapostavljeni. Uz pomoć stručnih djeplatnika svakoga dana tijekom ljeta odlaze na terasu gdje vježbaju s fizioterapeutima, pjevaju, čitaju, a kad zahladiti sve se to održava u dnevnom boravku. To je posebno važno za održavanje psihofizičke kondicije. U Domu je kapelica u kojoj se svake subote održavaju mise, a vjernicima po potrebi dolaze svećenici njihove konfesije.

- Imamo mi tu i zaljubljenih parova. Bilo je nekoliko vjenčanja, a kako ni mi ne možemo živjeti u suprotnosti s modernim trendovima.

dopuštamo da zaljubljeni žive u istoj sobi
bez da su prije toga otišli pred oltar - kaže
Marija. Maras.

Jamac održivog razvoja

- čišćenje i degazacija brodskih i industrijskih spremnika
  - čišćenje spremnika sirove nafte i naftnih derivata
  - sakupljanje i zbrinjavanje otpadnih ulja, otpadnih emulzija te zaumljenih otpadnih voda
  - sakupljanje i zbrinjavanje opasnog otpada
  - čišćenje, TV inspekcija, in-situ sanacija kanalizacijskih sustava
  - termička desorpcija ugljikovodika iz zagađenog tla
  - intervencije kod eko akcidenata od 0-24 h

IND-EKO
d.o.o. RIJEKA

Industrijska ekologija i zaštita okoliša
Korzo 40, 51000 Rijeka, tel.051 336-093, fax 051 336-022
ind-eko@ri.t-com.hr www.ind-eko.hr

inicijative

Na Pjacići pod crnikom

Kada govorimo o umjetnici Dunji Vejzović konda svakako nije dovoljno reći da je riječ o jednoj od najvećih vagnerijanki prošlog stoljeća, dvostrukoj dobitnici nagrade Orphée d'or (Zlatni Orfej), protagonistici premijera u Bečkoj državnoj operi, Scali i pariškoj Velikoj operi, no gdje bismo stigli kada bismo nabrajali sve njene uloge i rječi hvale kojima su njenu besprijeckoru muzikalnost častili vrhunski glazbeni autoriteti, dirigenti i glazbena kritika.

Na njenoj rapskoj adresi zatekli smo je dva dana nakon velikog završnog koncerta majstorskog tečaja operne interpretacije u rapskoj katedrali Uznesenja Marijina. Razgovor smo ipak započeli povratkom u onaj dio rapskog djetinjstva koji se ponajviše veže uz likove none Karmelete (rod. Marčić) i nonu Ivu Crnkovića (djevojačko prezime Dunje Vejzović) koji su neko vrijeme radili kao učiteljski par u Loparu, a živjeli su u srcu staroga grada, u rapskoj Gornjoj ulici.

Iako slike vašeg djetinjstva, kako ste sami jednom rekli, ne vežete za lokalitete,

Stihilska betonizacija

Volite ovaj otok, puno je toga ovdje lijepo, no neke vas stvari žaloste. Imate li kakav savjet za Rabljane?

- Pa mislim da bi se, radi vlastite dobrobiti, Rabljanji trebali zapitati koliko će im dugoročno biti od koristi ovakva stihilska urbanizacija, gradnja bezličnih četverokatnica i pretvaranje nekada pitomog zelenog okružja u urbanu džunglu nalik onoj u New Yorku. Šteta što se nije našlo načina da se tome stane na kraj i bojim se da će vrijeme pokazati koliko je takav pristup razvoju otoka ustvari bio ishitren i kontraproduktivan.

Dunja Vejzović,
primadona

Dio rapskog djetinjstva Dunje Vejzović ponajviše veže uz likove none Karmelete i nonu Ivu Crnkovića, koji su živjeli u rapskoj Gornjoj ulici

Rab u vama ipak budi uspomene?

- Da, nona je stanovala tu u Gornjoj ulici i to što je ona hodala ovim kamenom puno mi znači. Istina, i tu smo ljetovali, neki put doduše i u Loparu, jer dok smo bili djeca tamo nam je bilo malo ljepše zbog plaže. Dosta kasnije, moj otac Jugo, rodom s Raba, poslom je krenuo u Etiopiju, gdje sam kao petnaestogodišnjakinja 1958. stigla s majkom Dragicom i sestrama, i tamo završila prva dva razreda gimnazije prije povratka u Zagreb. Po povratku iz Afrike moj je otac kupio i kuću u Banjolu.

Vrelo muzičkih talenata

Vašoj obnovljenoj, profesionalnoj vezi s Rabom svakako su doprinijele i Rapske glazbene večeri. U trenutku kada su tek nastajale (1985.), dovođenju vrhunskih glazbenika na Rab, visokom kvalitativnom rangiranju ove manifestacije svojim je autoritetom pridonijela njihova idejna začetnica Rahilka Burzevska, a u vremenima ratnog previranja kada su Rapske glazbene večeri, svemu usprkos, jedine na ovim prostorima održavale kontinuitet, i vaše je ime bilo garant njihove kvalitete.

- Na Rapskim glazbenim večerima prvi put sam nastupala baš tada kada je Rahilka Burzevska bila njihova umjetnička voditeljica i uistinu je tadašnja kvaliteta RGV bila jako dobra. Onda je došao taj period kada sam ja preuzeala vođenje Rapskih glazbenih večeri i stvarno sam se tu bila jako angažirala. Nažalost, tadašnji gradonačelnik Raba Zdenko Matijević nije to uopće znao cijeniti, dapače, sama sam kreditirala RGV i iz vlastitog džepa plaćala honorare, a sredstva mi nisu bila refundirana sve dok nije došao drugi gradonačelnik. I to je razlog što sam treće sezone ja odustala i više nisam htjela

surađivati.

Vi danas predajete solo pjevanje na Hochschule für Musik und darstellende Kunst u Stuttgartu, a dio te svoje iznimne umjetničke energije, u početku realizacijom majstorskih kurseva Lieda, odlučili ste darovati upravo Rabu?

- Počela sam s kursem Lieda ovdje na Rabu iz tog razloga što kod nas na Muzičkoj akademiji za pijaniste i pjevače još ni dandanas ne postoji taj fah, iako se stalno priča o tome. Htjela sam tako dati mogućnost upravo hrvatskim studentima da ovdje na Rabu, gdje im je ipak bliže doći nego u Stuttgart, mogu raditi s najboljim profesorima Lieda.

Mogu li ovakvi, "veliki" koncerti, poput izvedbe Haydnovog oratorija, promijeniti percepciju klasične glazbe u jednoj maloj sredini?

- Dok sam sjedila na koncertu, zadovoljstvo je bilo osjetiti da ta muzika ovdje zvuči, jer žitelji Raba su jako muzikalni i ja sam sigurna da im ovakvi koncerti donose puno. Mislim da su mnogi od njih iskreno uživali u izvedbi oratorija. Jednako tako uvjerenja sam da tu, među samim žiteljima Raba, postoje vrelo muzičkih talenata, poput gospodične Snježane Turković (prvi soprano rapske ženske klape "Sozal"), koja je eto jedan talent koji bi svakako polučio i bolje rezultate da je netko s njom ranije mogao kvalitetnije raditi. S tim u vezi mislim da bi i oformljivanje neovisne rapske glazbene škole bilo nešto čemu bih ja također vrlo rado dala svoju podršku.

Proširiti majstorske kurseve

Koliko su sve te odigrane uloge, iskustvo scene, danas dio vas?

- Pa pojedinačno sigurno ne, ali kao jedna suma da... Ja to prenosim koliko god mogu

*izvedbe Haydnovog
oratorija.jpg
Detalj s izvedbe
Haydnovog oratorija
"Stvaranje svijeta" u
rapskoj katedrali*

Čuvena umjetnica porijeklom s Raba obnovila je svoje profesionalne veze s otokom, na kojem organizira i vodi majstorske tečajeve operne interpretacije. Posljednji takav tečaj urođio je završnim koncertom u rapskoj katedrali Uznesenja Marijina, vjerojatno najambicioznijim koncertnim programom domaće ljetne sezone

*Dunja Vejzović: Ofor-
mljivanje neovisne
rapske glazbene škole
bilo bi nešto čemu bih
ja također vrlo rado
dala svoju podršku*

Stvaranje svijeta

Završni koncert ovogodišnjeg majstorskog kursa mnogi su nazvali najambicioznijim koncertnim programom domaće ljetne sezone, a primadona Dunja Vejzović time je Rabljanim i njihovim gostima pružila priliku da prvi put na otoku slušaju prvorazrednu izvedbu Haydnovog oratorija "Stvaranje svijeta", i to u interpretaciji sjajnih mlađih solista koje domaća publika dijelom poznaje s prijašnjih koncerata studenata njene klase. Bili su tu tenor Ivan Turšić i bas Marko Špehar, zatim bariton Peter Schoene i dvije sopranistice Isolde Daum i Penelope Argiropoulou. Hrvatskim komornim orkestrom i Komornim zborom "Ivan Filipović" ravnao je mladi njemački dirigent Sebastian Tewinkel, inače šef orkestra Südwestdeutsches Kammerorchester Pforzheim, kojemu predviđaju veliku karijeru.

na pjevače, iako smatram da pedagog mora što dulje učvršćivati tehničku bazu pjevača bez koje nema ništa.

Prije nekih 15-ak godina htjeli ste u dogovoru s Gradom kupiti Mahačevu vilu (zgradu bivšeg Dječjeg vrtića) i pokrenuti neke puno opsežnije projekte koji očito nisu pali na plodno tlo. Unatoč svemu, vaša suradnja s Rabom se i dalje intenzivira, a ideja ne manjka?

- Ja uvijek imam puno ideja, no što se tog konkretnog slučaja tiče, shvatila sam da Rabljani ne žele prodati tu vilu i imati onda neke koristi od nje na strani kulture. Radi se očito o prevažnoj lokaciji nad kojom Grad ne želi izgubiti vlasništvo. Ja sam tada imala tu opciju, htjela sam kupiti vilu, platiti gradnju novog dječjeg vrtića, voditi RGV, nastupati svake godine i ugostiti još jednog pedagoga, no Rab to nije htio.

Razgovaralo se već o ugovoru i onda je pala odluka da se to ne smije meni prodati, čak ni pod uvjetom da se vila nakon moje smrti vrati Rabu. No, ni ta ponuda nije bila prihvaćena.

Ja sad imam na toj istoj lokaciji moju lijepu terasu koja je meni dovoljna i nisam više spremna kupiti vilu niti raditi jedan takav enormni projekt od velikih ljetnih radionica, no imam namjeru proširiti majstorske kurseve i tu se puno događa na nivou pregovora s Gradom Rabom, no to je još u povoju.

Na kraju, jeste li se stigli odmoriti, pomaže li vam u tome ovo vaše pitomo rapsko utočište?

- Deset minuta na ovoj terasi i gledanje na pučinu mene najviše odmara, naime, ovdje se uz šum valova i otvoreni pogled najlakše mogu opustiti. Osobito volim buru. A ljetnu gužvu moram otprijeti.

Primadonin hommage Rabu

sport

Leo na konju s hvataljkama

Leo Brnad,
gimnastičar

Riječki

Filip Ude

Pred njim je velika karijera, slažu se stručnjaci koji znaju prepoznati pravi talent. Leo Brnad je sa svojih 12 godina već zadivio gimnastičku struku, koja mu predviđa vrhunske rezultate ostane li i dalje uporan kao do sada. Mladi gimnastičar Rijeke odaje dojam da se u dvorani na Belvederu iznad Omladinskog igrališta, dugogodišnjoj "bazi" riječkih vježbača, osjeća kao kod kuće, u domaćem ambijentu. Dok vježba, s lica mu ne silazi osmijeh, znak neophodne opuštenosti, ali i zadovoljstva što očito radi ono u čemu uživa.

- U gimnastici sam već pet godina, od svoje sedme godine. Treniram svaki dan po tri sata, već sam navikao na takav ritam, nije mi naporno raditi. Volim gimnastiku, zato je i treniram, a kada se pojave i uspjesi, zadovoljstvo je još veće.

Odakle ideja o gimnastici? Dječaci češće razmišljaju o nekom sportu s loptom.

- Kao mali bio sam dosta živahan, stalno sam skakao, okretao se, radio stoj na rukama. Onda sam na televiziji gledao film o Kostelićima i video Janicu kako hoda na rukama. Rekao sam sebi: kad može ona, zašto ne bih mogao i ja. Pritom je i moja prijateljica iz vrtića išla na gimnastiku, pa sam htio i ja. Upisao sam se i video da mi taj sport leži, a osvojene medalje su mi poticaj više da nastavim trenirati.

Požar učinio "uslugu"

Koliko medalja si dosad osvojio?

- Ukupno jedanaest. Osvajao sam ih većinom

na regionalnim natjecanjima, ali i na državnim. Imam tri bronce, šest srebra i dvije zlatne medalje. Najvažnija je bronca sa završnice Kupa Hrvatske, to je natjecanje u rangu državnog prvenstva.

Što kažu kolege u školi na tvoje medalje, jesu li ponosni na tvoje uspjehe?

- Gimnastika nije naročito popularan sport, nema je previše na televiziji, tako da je ne poznaju. Naravno da su u školi Škurinje, gdje sam krenuo u šesti razred, ponosni što osvajam medalje, vide da mi dobro ide, podržavaju me. Možda gimnastika dobije na popularnosti nakon srebrne medalje na Olimpijskim igrama, vjerujem da će sada više ljudi uputiti svoju djecu u gimnastiku.

Kakvo je društvo u klubu?

- Mi smo grupica od četiri dečka, koji treniramo s trenerom Željkom Matovinom i zajedno se natječemo u našem uzrastu. Ima i nešto cura naših godina, ali one treniraju odvojeno, s drugim trenerom. Najbolji sam s dečkima iz svoje grupe, tu su blizanci Emil i Igor Javor i Marino Dotlić.

Kakvi su uvjeti treniranja u dvorani? Prije lanjskog požara je sigurno bilo lošije?

- Prije požara sprave su bile stare, nesigurnije, postojala je veća mogućnost ozljede. Sada smo dobili nove sprave, dvorana je obnovljena, sve je uređeno. Ispalo je da nam je požar na neki način napravio uslugu, tko zna kada bismo dobili nove sprave koje su

jako skupe, ovako nam je osiguranje namirilo štetu. No, s druge strane, bili smo pola godine bez svoje dvorane, trenirali smo na Sušaku u Ružićevoj ulici, zbijeni s još nekoliko klubova i rekreativcima. Dvorana nije bila baš najbolja, ali morali smo negdje trenirati, do kraja veljače, kada smo se vratili u našu dvoranu.

Filip Ude mi je uzor

Kakvi su tvoji rezultati u usporedbi s gimnastičarima iz drugih klubova?

- Ove godine sam pobijedio na oba regionalna natjecanja, u Rijeci i Karlovcu, još imamo jedno, pa državno prvenstvo krajem studenoga. Nadam se medalji, zato naporno radim čitavu godinu. Iduće godine vjerujem da će ući u A program, s težim vježbama, jačom konkurenjom i više obaveza.

Kakav je osjećaj pred nastup? Ima li razlike vježbati na natjecanju i na treningu?

- Nemam nikakvu tremu, dodem i jednostavno odradim vježbu najbolje što mogu, radim mirno kao na treningu. To je posljedica i dobre pripreme, zasluga i trenera Matovine, s kojim sam jako zadovoljan. Puno sam od njega naučio, ima odličan sistem treninga, vidim da stalno napredujem s njim.

Koju spravu najviše voliš?

- Konj mi je najmiliji. Najviše mi se sviđa, a i najbolje mi ide. Sada kad je Filip Ude na konju osvojio olimpijsku medalju, volim konja još više... Dobar sam i na parteru, a ono što ne volim to su karike i ruče. Očito nisam baš za

Leo Brnad, mladi gimnastičar, sanja o olimpijskoj medalji na konju s hvataljkama, baš kao i njegov veliki uzor Filip Ude: "Na natjecanjima nemam nikakvu tremu, dodem i jednostavno odradim vježbu najbolje što mogu, radim mirno kao na treningu. To je posljedica i dobre pripreme, zasluga i trenera Matovine, s kojim sam jako zadovoljan"

vježbe u zraku, više se volim držati tla.

Voliš li gledati gimnastiku na televiziji?
Sigurno nisi propuštao prijenose iz Peking-a?

- Gledao sam, naravno, sve vezano uz gimnastiku, i mogao puno naučiti od najboljih. Filip Ude mi je uzor, baš on. Postigao je veliki uspjeh, volio bih ići njegovim stopama.

Bilo bi lijepo da postaneš riječki Ude?

- Ha, ha, bilo bi to jako lijepo... Nadam se da će ga uskoro upoznati, dosad sam ga sretao na natjecanjima, ali nismo imali prilike razgovarati. Sada se s klubom spremamo na pripreme u Nedelišće, u novu dvoranu u Medimurju gdje Ude trenira. Od poznatijih gimnastičara, upoznao sam Roberta Seligmana, koji je također odličan na konju.

Nadam se Volosu

Upoznao si i Blantu Vlašić, kada si zajedno s njom bio ambasador Rijeke u Pescari, prilikom neuspješnog lobiranja za dobivanje Mediteranskih igara. Kako su tebe izabrali za taj zadatak?

- Išli smo nas četvorica na razgovor u Grad Rijeku, kao predstavnici gimnastike. Pričali smo o odlasku u Pescaru, uvjet za to je bilo znanje engleskog jezika, kojeg dosta dobro govorim, bolje od ostalih kolega. Tako su mene izabrali, sa mnom je išao i jedan od blizanaca, Emil. U Pescari sam na predstavljanju Rijeke rekao da će 2013. godine imati 17 godina i da se nadam da će tada nastupiti u svom

gradu na tako velikom natjecanju. Nažalost, nismo uspjeli, možda će s 21 godinom imati više sreće. No, ovako se nadam da će vidjeti grčki Volos, naravno, pod uvjetom da do tada izborim ulazak u reprezentaciju, treba vjerovati u to. Žao mi je što Rijeka nije dobila Igre, sigurno bismo tada dobili i novu, bolje opremljenu gimnastičku dvoranu.

Imaš li svoj san? Što bi želio postići u gimnastici?

- Volio bih osvojiti prvo mjesto na Olimpijskim igrama. Na konju!

Leo Brnad: Kako je počelo? Na televiziji sam gledao film o Kostelićima i video Janicu kako hoda na rukama. Rekao sam sam sebi: kad može ona, zašto ne bih mogao i ja

Bolji od svog trenera?

Željko Matovina, trofejni riječki gimnastičar, višestruki reprezentativac Hrvatske, vodi brigu o Leovom razvoju, iz vlastitog iskustva prenosi mu dragocjena znanja. Pohvalno se izražava o njegovu radu i perspektivi.

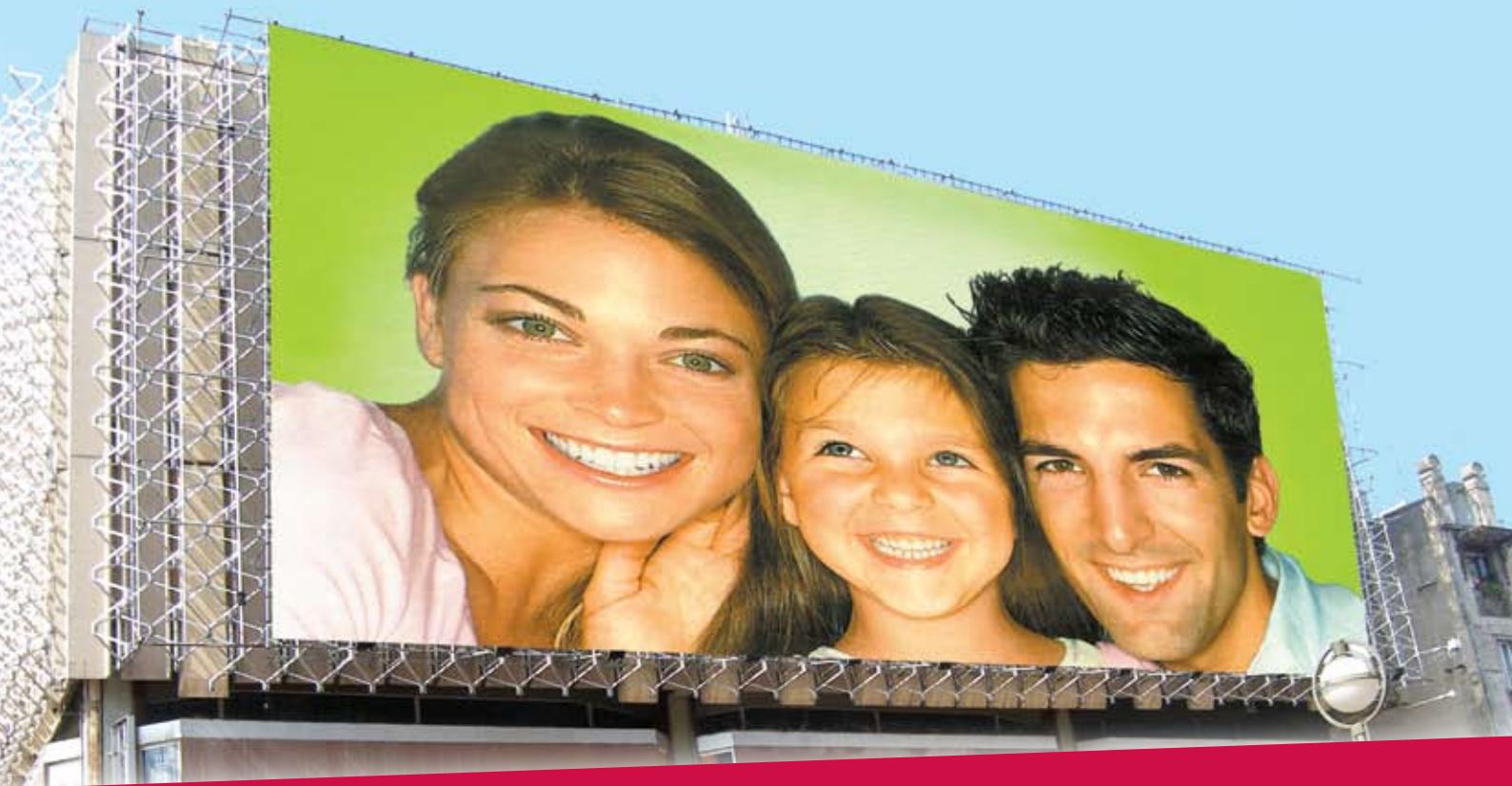
- Leo je izrazito talentiran, vesele je naravi, ništa mu nije teško na treningu. Ima veliku volju, što je najvažnije u sportu, redovito trenira. Ima sve predispozicije za dobar uspjeh, pitanje je jedino kada će ostvariti neki zapaženiji rezultat, za godinu dana, dvije ili pet. Sada nam je bitno napraviti iskorak iz B programa u A program, u drugačiji režim rada, jaču konkurenčiju. Leo je najbolji gimnastičar svog uzrasta u klubu, najbolji je i u regiji, sada krećemo prema osvajanju Hrvatske. Uđe li u kadetsku reprezentaciju, otvara mu se mogućnost međunarodnih nastupa, a onda će automatski raditi kompleksnije vježbe, zahtjevnije elemente.

Uspoređujući ga sa sobom, Matovina vjeruje da će Leo ostvariti bolju karijeru od njegove.

- Ja sam s 12 godina radio puno manje elemenata, pa je on već u prednosti. Danas se promjenila cijela metodika gimnastike, pa je Leo u boljoj poziciji jer drugačije uči tehničke elemente, samo je pitanje kada će probiti tu barjeru pa primjerice od običnog salta napraviti dvostruki ili trostruki. Zasad ima oko 80 posto pokrivenе baze, a sada krećemo "u napad". Siguran sam da kod Lea rezultat neće izostati.

Robna kuća Ri

Vilicus d.o.o. Rijeka, Riva 6, tel. 051 337-522

Dobar osjećaj u srcu grada

Piše Boris PEROVIĆ
Snimio Petar FABIJAN

sport

Filip Fičor,
atletičar

Grobičani su ponosni na njega. Četiri puta najbolji u Hrvatskoj, to još nije uspjelo ni jednom grobičkom sportašu. Filip Fičor najbolji je mladi skakač u državi, ovaj 19-godišnji atletičar riječkog Kvarner Autotransa dominira skokom u vis praktički od doba kada se odlučio za tu disciplinu, od završetka osnovne škole. Ove godine po četvrti put je osvojio zlato na Prvenstvu Hrvatske, među juniorima mu nema ravnoga. Čak i među seniorima pripada vrhu, na državnoj smotri u Rijeci početkom kolovoza dohvatio je srebrnu medalju. Čak je tri puta proglašen za najboljeg klupskog atletičara u svojem uzrastu. Očito je riječ o prirodnom talentu za skakanje, ali nije Filipa bilo lako

usmjereni u atletiku budući da mu dobro idu i daleko popularniji sportovi s loptom.

- Već u osnovnoj školi bio sam na atletskim natjecanjima, bio sam najbrži na 100 metara i najbolji u skoku u dalj i skoku u vis koji mi je najbolje ležao i najviše sam ga volio. U osmom razredu bio sam proglašen za najboljeg sportaša u školi Jelenje-Dražice. Igrao sam u to doba i košarku u školi, nogomet sam trenirao u Rječini, ali prestao sam nakon odlaska svog trenera Kesera. Nakon razgovora s atletskim trenerom i tatinim profesorom iz osnovne škole Radovanom Lešenkom na Kantridi odlučio sam se posvetiti atletici.

Još dosta prostora za napredak

Je li bilo i drugih disciplina u početku dok se nisi definitivno odlučio za skok u vis?

- Osim skoka u vis, skakao sam u dalj, natjecao se u troskoku, trčao sam u štafeti, čak sam jednom i kopljje bacao na Prvenstvu Hrvatske. No, nisam mogao nastaviti s tako "univerzalnom" karijerom, morao sam se odlučiti za jednu disciplinu. Postizao sam u svemu solidne rezultate, ali u skoku u vis sam bio najbolji i odmah postao kadetski prvak Hrvatske, a ubrzo sam pobijedio i kao junior. Ove godine sam prvak u juniorskoj konkurenciji, drugi među seniorima.

Koje ti je najdraže natjecanje u dosadašnjoj karijeri?

- Još kao kadet sudjelovao sam na susretu mlađeži Alpe-Adria za mlađe juniore u Rijeci, osvojio sam treće mjesto. Bilo mi je to prvo veće natjecanje, nakon klupskih, regionalnih i državnih prvenstava. Kao mladi junior sam i pobijedio na Alpe-Adria natjecanju, bilo je to u mađarskom Kaposvaru dvije godine kasnije.

Kolike su visine bile potrebne za te rezultate?

- Skočio sam u Mađarskoj preko dva metra, što je za moje godište tada bilo vrlo obećavajuće. Očekivalo se da će još više napredovati, da će mi rezultati biti uvjerljiviji

Skakački ponos Grobničine

Filip Fičor
u borbi s
visinama

Nikad ne bih uzeo doping

Što misliš o dopingu u sportu? Bi li pao u iskušenje uzeti nešto što bi ti jamčilo da ćeš skočiti preko 230 centimetara?

- Ne bih, nikada! Da mi ponude nešto, ne bih to uzimao i zbog svojeg zdravlja, ne bih znao što me čeka kasnije, kakve posljedice mogu imati od tih sredstava. Smatram da svatko tko uzima nešto nedopušteno postaje neprirodni sportaš, isklonirani. Znam da i u skoku u vis ima dopinga, postoje sredstva koja mogu pomoći u boljem skakanju. Ali nemojte me pitati što treba uzimati jer to ne znam i ne zanima me. Idem svojim putem, pošteno radim i treniram, pa do kuda dođem, dođem.

sport

i u jačoj konkurenциji. Od tada idem naprijed kondicijski i u pogledu tehnike, ali visine se nisu povećale koliko sam se nadao. Lani sam preskočio 205 centimetara, očekivalo se da će ove godine ići i preko 210, ali još nisam uspio napraviti taj iskorak. Imam još dosta prostora za napredak, vjerujem da će opravdati očekivanja trenera.

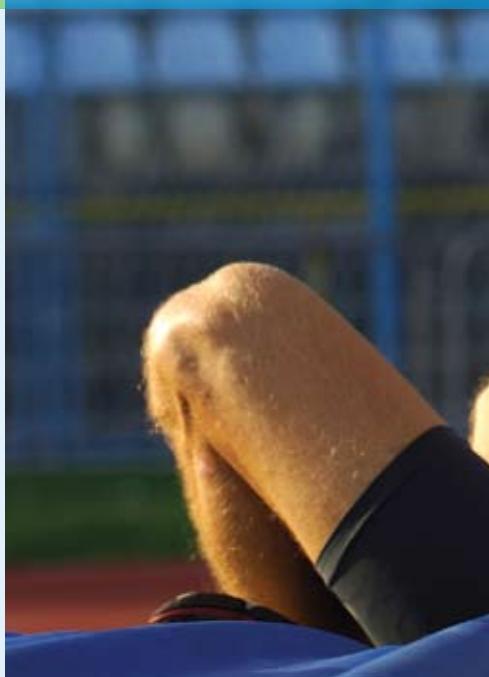
Kako je trener Ante Brklijačić zadovoljan tvojim napretkom, što govori o perspektivi?

- Trener nema primjedbi na moj rad, zadovoljan je kako treniram, koliko se trudim. No, smatra da mogu još dosta napredovati u visini, uz kvalitetniji i češći trening u boljem uvjetima možda i do 230. U pojedinim skokovima preskačem letvicu daleko iznad visine na koju je postavljena, ali kad skačem na visinama od 204 ili 205 centimetara, kao da nastaje blokada, moram probiti tu psihološku barijeru.

Nečega će se morati odreći

Koliko je treniranja potrebno za četiri

Filip Fičor,
atletičar

Suradnja s Općinom Jelenje

U Općini Jelenje su sigurno ponosni na tvoje uspjehe, vrednovali su ih prilikom proglašenja najboljih općinskih sportaša?

- Prije tri godine sam proglašen najboljim sportašem Općine, kada sam uz naslov prvaka Hrvatske osvojio i treće mjesto na igrama Alpe-Adria. Osim sportske stipendije, koja je uvedena tek prošle godine, Općina mi je svake godine pomagala nabavom jednog dijela opreme, pa sam s tim sredstvima mogao kupiti trenerku ili majice ili pak tenisice. Izlazili su mi do sada ususret, nadam se da ćemo dobro surađivati i ubuduće.

Projekt je koji će more otvoriti i približiti građanima
Mjesto novih prilika i izazova u samom centru grada

www.mojadelta.com
RIJEKA GATEWAY PROJECT

LUČKA UPRAVA RIJEKA
PORT OF RIJEKA AUTHORITY

marketing.ri@portauthority.hr www.portauthority.hr

Dok sam išao u školu, bio sam po cijeli dan u Rijeci, trening sam imao prije ili poslije nastave. Bio sam u pogonu od sedam sati ujutro, doma bih dolazio u devet navečer, taman da stignem pogledati u knjigu, bez obzira na humor, a idućeg dana ispočetka.

Zapravo sam svakodnevno učio u autobusu, koristeći svaki trenutak predaha

naslova prvaka?

- Na Kantridu dolazim pet puta tjedno, svaki dan osim četvrtka i nedjelje. Mali problem je što stanujem daleko, iz Dražica imam 25 kilometara u jednom smjeru, pa bi mi bilo teško dolaziti dva puta dnevno. Ovako mi trener "strpa" dva treninga u jedan, nemam odmora između. Što u sportskom smislu nije baš najbolje, ali u mojojem slučaju jedino moguće.

Kako usklađuješ sportske i školske obaveze?

- Dok sam išao u školu, bio sam po cijeli dan u Rijeci, trening sam imao prije ili poslije nastave. Bio sam u pogonu od sedam sati ujutro, doma bih dolazio u devet navečer, taman da stignem pogledati u knjigu, bez obzira na humor, a idućeg dana ispočetka. Zapravo sam svakodnevno učio u autobusu, koristeći svaki trenutak predaha. Teško je bilo voditi računa o pravilnoj ishrani, često bih čitav dan preživio s dva sendviča. Ovog ljeta sam završio Tehničku školu za strojarstvo i brodogradnju, sad sam upisao studij

brodogradnje na Tehničkom fakultetu.

Uz fakultet će biti još teže održavati ritam treninga. Kako namjeravaš rješiti problem financiranja skupog studija?

- Razmišljam da potražim posao jer ne mogu očekivati od roditelja da me financiraju. Dobivao sam do sada od Općine Jelenje sportsku stipendiju od 400 kuna, ali samo šest mjeseci za vrijeme školske godine. Ne znam hoće li se to nastaviti na jesen, čekam da se ponovo raspriše natječaj. Od kluba dobivam sredstva za neophodnu vitaminizaciju, nadoknadu potrošene energije na treningu, ali i tu se moram nadopunjavati iz kućnog budžeta. Sada sam na raskrsnici, neću moći u dnevni raspored utrpati sve: fakultet, treninge i eventualni posao. Nečega ču se morati odreći, ne mogu se svemu posvetiti sto posto. Nadam se da će u klubu naići na podršku u ovoj situaciji, moja želja je nastaviti s atletikom i u seniorskoj kategoriji, ali za to je potrebna i pomoć sponzora.

PANTHEON™ 5.5

datalab Business operating system

Što može PANTHEON napraviti za Vas?

PANTHEON je cijelovit poslovni operativni sistem, koji Vam daje mogućnost da možete:

- 1.** SPOZNATI dimenzije Vašeg poslovanja,
- 2.** UČINITI posao jednostavnijim,
- 3.** RIJEŠITI situacije brzo i efikasno,
- 4.** IZABRATI sistem po Vašoj mjeri,
- 5.** POSLOVATI internacionalno,
- 5.5** BITI jedinstveni.

datalab

Promijenite podatke u dobit!

Datalab HR d.o.o.
Trg 1. istarske brigade 6,
HR-52100 Pula
t. +385 52 380 147,
f. +385 52 500 087
info@datalab.hr., www.datalab.hr

Ventex

informaticke tehnologije
Ventex d.o.o., Dražice 123c,
Martinkovac (Zamet), 51000 Rijeka
t. 051 659300, f. 051 659301
prodaja@ventex.hr, www.ventex.hr

datalab

SILVER PARTNER

Hotel "Balatura", Tribalj

ekoetno

Nakon skoro godinu dana uređenja, rekonstrukcije i adaptacije, ekskluzivni etno hotel "Balatura" u naselju Skutići u Triblju otvorio je svoja vrata prvim gostima iz Nizozemske, koji su, kazavši nam prve dojmove, istaknuli da su oduševljeni hotelom i prirodom te da su ga pronašli na internetu. Sudeći po njihovu oduševljenju, hotel će postati mjesto odmora mnogih gostiju iz Europe i svijeta koji žele uživati u ekskluzivnosti smještaja i ljepoti Vinodola. "Balatura" je prvi hotel u Vinodolskoj dolini koji u arhitektonskom smislu čini kompleks od četiri povezane stare kamene kuće, stare više od tristo godina. To je i prvi hotel kulturne baštine u Hrvatskoj.

Vrlo je luksuzno opremljen stilskim i starinskim nameštajem, ali i najsvremenijim tekovinama civilizacije poput interneta i satelitskog TV prijemnika u svakoj sobi. Pri posjetu vidi se da je sve pomno i s puno ljubavi namešteno i uređeno.

Hotel "Balatura" u vlasništvu je Gordana Godeca, vlasnika tvrtke "Montemare", čiji korijeni po majci vuku porijeklo iz tih kuća. U rekonstrukciju i uređenje hotela uložio je dosad oko pola milijuna eura. Cijeli kompleks zadržao je autohtoni izgled.

Kulturna oaza

Hotel ima deset soba i može primiti između dvadeset i trideset gostiju, uređena je i

velika konoba za manje skupove i seminare, konferencije i proslave, restoran za hotelske goste, gde će se već ovog ljeta održavati kulturna događanja, književne večeri i mali koncerti, u sklopu Ljetnih vinodolskih večeri.

Sve je uređeno da se gost vrlo ugodno osjeća. Takve su i kupaonice, koje su opremljene ugrađenim kamenim kadama ili pak samostojećim starinskim kadama. Svaka soba ima svoj naziv po primorskom bilju u čijim bojama su i zidovi u njima - lavanda, maslina, pelin, cibor, ružmarin, limun, javorka, kadulja, fijolica i majčina dušica. Osim unutrašnjosti, gdje su u istom stilu uređene recepcija, knjižnica i blagovaonica te kuhinja, kompletno su uređeni i maleni vrtovi i terase, prepuni primorskog raslinja i drveća.

Vlasnik iduće godine planira izgraditi i bazen dimenzija deset puta pet metara te dvije male kamene kuće - saune.

Kako se odlučio krenuti u tako zahtjevan pothvat, pitali smo vlasnika Gordana Godeca koji kaže: - Najprije smo napravili projekt, nakon kojeg smo krenuli u ostvarenje ideje putem kreditnih sredstava i subvencioniranog kredita Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijka iz programa "Pod stoljetnim krovovima", za obnovu i uređenje kuća za koje se ocjeni da su kulturno dobro, a koje se u konačnici privode turističkoj namjeni. Hotel

"Balatura" radit će čitave godine. Željeli smo pokazati da i takva vrsta objekata i turizma može funkcionirati u Vinodolskoj dolini, u kojoj se obnavljaju mnoge stare kuće koje su postale dio ekskluzivne turističke ponude.

Preselio s cijelom obitelji

Hotel "Balatura" je prvi hotel toga tipa u Hrvatskoj i uz obnovljene ruralne kuće afirmira ovakav oblik visokog turizma. Zasad je u njemu, uz Godeca, zaposleno dvoje djelatnika. Prosječna je cijena sobe s doručkom oko 100 eura dnevno, a gostima se nude i domaća jela iz hotelskog restorana. Osim mira i tišine, gostima "Balature" blizu je more, samo nekoliko kilometara je udaljena Crikvenica, a na tristotinjak metara je i Tribaljsko jezero, atraktivno za ribolov. Tu su i mnoge šetnice te planinarske i biciklističke staze kroz Vinodolsku dolinu, mnogi spomenici kulture koje se može posjetiti i vidjeti te visoke šume u zaleđu Vinodola.

Inače, Gordan Godec televizijski je novinar i redatelj dokumentarnih filmova. U Njemačkoj je živio s roditeljima 35 godina, a prije nekoliko godina odlučio se sa suprugom Anne Katharin i tada trojicom sinova, a danas ima pet sinova, preseliti u Tribalj, gdje su u blizini devastirane obiteljske starine kupili kuću, obnovili je i danas u njoj žive. Djeca idu u vrtić i školu i potpuno su se prilagodila životu u Triblju.

Vinodolski prvi etno hotel u

Kupaonice su opremljene samostojećim starinskim kadama

Vlasnik "Balatura"
Gordan Godec iz
Njemačke se s obitelji
preselio u Tribalj

“Balatura” je prvi hotel u Vinodolskoj dolini koji u arhitektonskom smislu čini kompleks od četiri povezane stare kamene kuće, stare više od tristo godina. To je i prvi hotel kulturne baštine u Hrvatskoj

Hrvatskoj

Projekt je realiziran putem subvencioniranog kredita Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijatka iz programa “Pod stoljetnim krovovima”, za obnovu i uređenje kuća koje su kulturno dobro

okonas

Željka Jerneić Kraljić,
odgajateljica godine

Željka Jerneić Kraljić, odgajateljica u dječjem vrtiću Delfin, ovogodišnja je dobitnica nagrade za odgajateljicu godine na razini svih riječkih dječjih vrtića. Nagrada joj je dodijeljena ovog proljeća u povodu Dana odgajatelja, a kako sama kaže, ona joj posebno znači jer dolazi od struke. Naime, Željka Jerneić Kraljić ove je godine prikupila najviše glasova od svih svojih kolega iz Dječjeg vrtića Rijeka, gdje je Delfin jedan od pet centara predškolskog odgoja, a koji svake godine organizira ovaj izbor kojem je jedan od ciljeva podizanje razine struke i poboljšanje kvalitete rada s djecom.

- Nagrada je potvrda da si na dobrom putu i ohrabrenje da tako nastaviš dalje. Lijepo je kad te kolege predlože jer tada znaš da je tvoj rad prepoznat, kratko komentira svoj izbor.

Djeca s osmjehom dolaze u vrtić

Ova odgajateljica koja bilježi trinaest godina rada u struci koja, uz radosti koje nosi, nerijetko zahtjeva veliku energiju onog tko se bavi ovim poslom, kao svoje najveće zadovoljstvo u radu djecom smatra činjenicu kad djeca s osmjehom dolaze u vrtić. Kad su zadovoljna djeca zadovoljan je i roditelj, nastavlja, dodajući da je u takvom okruženju

pravo zadovoljstvo raditi s djecom.

- Osnova za svaki rad, pa tako i ovaj u vrtiću je ljubav prema svom poslu. Nijedan radni dan u vrtiću nije isti. Primjerice, sad u rujnu imamo mjesec adaptacije što znači da nam se u vrtić upisuju novi polaznici koji se trebaju naviknuti na novu okolinu. Mi u Delfinu imamo mješovite grupe i to je ponekad prednost, a nekad je i mana. Djeca su različita i svakom od njih treba individualan pristup, što ponekad iziskuje dosta vremena i energije. Smatram da svako dijete treba ići u vrtić jer djetetu treba društvo djeteta kao bi razvilo svoje vještine u igri i druženju sa svojim vršnjacima. To mu može pružiti vrtić, a ne obitelji, roditelji i bake, koliko god vremena provodili s djetetom i uložili truda u rad s njim, ističe Jerneić Kraljić.

Konačno sredstva za opremanje igraлиšta

Vrtić Delfin podijeljen je na četiri vrtičke grupe, a pohađa ga osamdesetak djece. Rad s djecom usmjeren je prema ekologiji, a Željka Jerneić Kraljić već šestu godinu zaredom sa svojim kolegicama organizira posjete Prirodoslovnom muzeju. Prije tri godine u ekološke radionice vrtića Delfin

Teški rastanci

Kao najtužnije trenutke u radu u vrtiću Željka navodi onaj trenutak kad je vrijeme za odlazak u školu i definitivan rastanak s vrtićem. Ipak kako potvrđuje, djeca vezu s vrtićem uspijevaju zadržati u dugo nakon što postaju učenici i rastanu se s najbezbržnjim dijelom djetinstva.

- Rastanci prije polaska u školu jako su teški za nas odgajatelje, a naravno i za djecu. Ipak, djeca nam se često vraćaju pa su nam tako jučer bile u posjeti djevojčice koje su pohadale naš vrtić, a sada su već učenice šestog razreda Osnovne škole Brajda. Očito veza s vrtićem nikad prestaje, zaključuje Željka Jerneić Kraljić.

uključen je i Park prirode Učka, a nagrađena odgajateljica sama kaže da unoseći kreativnost i nove metode u ovaj posao svaki dan nauči nešto novo.

- Posljednji put na Učki tražili smo fosile i na kamenju smo ih našli velik broj. Prije to nikad nisam primjećivala i, eto, mogu reći da i sama svaki put naučim nešto novo kroz rad s djecom, objašnjava Jerneić Kraljić koja je postavila i nekoliko izložbi, a kao najzanimljiviju navodi onu u povodu Dana odgajatelja u kojoj su bili izloženi radovi i fotografije odgajatelja iz Dječjeg vrtića Rijeka. Posebno ju raduje činjenica da je nakon nekoliko godina prijavljanja na natječaje Dječji vrtić Delfin konačno dobio sredstva u opremanje svog igraлиšta na kojem je postavljen gumeni granulat koji će dječju igru učiniti mnogo sigurnijom.

Nijedan radni dan u vrtiću

Danas najčešće žele biti likovi iz japanskih crtića, zaključuje Željka

Svoje najveće zadovoljstvo u radu djecom Željka Jerneić Kraljić smatra činjenicu kad djeca s osmijehom dolaze u vrtić. Kad su zadovoljna djeca zadovoljan je i roditelj, kaže, dodajući da je u takvom okruženju pravo zadovoljstvo raditi s djecom

Željka Jerneić Kraljić:
Smatram da svako dijete treba ići u vrtić jer djetetu treba društvo djeteta kako bi razvilo svoje vještine u igri i druženju sa svojim vršnjacima

nije isti

Batman više nije u modi

Kad je u pitanju dječja igra, ona prema riječima Željke Jerneić Kraljić, često reflektira medije, točnije televiziju. Iako crtići i igrice često uključuju dosta agresije, ona smatra da se razgovorom i razvojem pozitivnih stavova negativan utjecaj masovnih medija na razvoj djeteta može riješiti.

- Kada sam počela raditi prije trinaest godina, po vrtičkim prostorijama boravila su djeca koja su sva odreda željela letjeti kao Batman. No, Batman je već odavno izšao iz mode jer se glavni likovi njihovih igara mijenjaju kroz godine. Tako su oni danas najčešće likovi iz japanskih crtića, govori Jerenić Kraljić.

obljetnice

Jedan od podataka koji zorno i bolno svjedoči o populacijskoj krizi Gorskog kotara svakako je i onaj vezan uz potpuni nestanak i ugasnuće škola u brojnim malim mjestima Gorskog kotara. Tek kad se vidi koliko je tih škola bilo i kako su danas majušna mjesta imala bar četverogodišnje škole, postaje jasno u koliko je mjeri nekada Gorskim kotarom bujao život. Velik broj tih škola, kao i njihova starost, svjedoci su i duge tradicije prosvjete i kulture koju je ovaj kraj imao u godinama kad mnogi drugi o postojanju škole nisu ni sanjali. Primjer za to su i dva mala goranska mjesta - Brod Moravice i Brod na Kupi - u kojima su krajem prošle školske godine obilježene iznimno značajne obljetnice postojanja školstva: 190 godina u Brod Moravicama i 150 godina u Brodu na Kupi.

Zlatno doba brodmoravičke škole

U Brod Moravicama začetke školstva treba tražiti u 1818. godini kada je mjesni župnik Anton Kauzlarić počeo sakupljati djecu u župnom stanu i učio ih čitati, pisati i računati, a podučavao ih je i vjerouaku. Zanimljivo je da je u početku škola bila "ambulantna", odnosno učitelj bi išao u ono selo u kojem je bilo više djece! Tako je bilo sve do 1869. godine kada je izgradena jednorazredna školska zgrada. Naravno, broj djece raste pa tako, primjerice, samo prvi razred 1914. godine polazi u Brod Moravicama tridesetoro djece, a nastava se za prvi i drugi razred održava ujutro, a za treći i četvrti poslijepodne. Uz male Brodmoravičane školu pohađaju i djeca iz Kuti, Donjih Kuti, Maklena, Delača, Moravičkih Sela, Lokvice, Čučka, Smišljaka, Žrnovca, Gornje i Donje Dobre te Starih i Novih Lazi.

Drugi svjetski rat donosi brojne nevolje među kojima je i požar u kojem početkom travnja 1944. godine strada školska zgrada pa se nastava nakon toga održavala u privatnim kućama u Moravičkim Selima, Lokvici, Donjoj Dobri, ali i "partizanskoj školi" u Lazici. U ratu uništena školska zgrada obnovljena je 1946. godine, a već prvih poslijeratnih godina polako počinje rasti broj učenika pa 1955. godine škola u Brod Moravicama prvi put u svojoj povijesti postaje osmogodišnja i taj će status zadržati sve do danas. Već 1957./58. školske godine, inače najjače po broju učenika, brodmoravička škola stječe status maticne škole kojoj pripadaju šestogodišnje škole u Goršetima, Podstenama, Šimatovu i Malim Dragama. Ukupan broj učenika je 226 i s njima radi 13 učitelja! Prosvjetni savjetnici Zavoda za školstvo upravo te godine konstatiraju vrlo teške uvjete rada

190 godina škole u Brod Moravicama i 150. obljetnica škole u Brodu na Kupi

- nastava se odvija u tri zgrade, nastavna pomagala i namještaj su nedostatni, a 13 učitelja nastavu izvodi u čak 11 odjeljenja. Sve je jasnije da ovom kraju treba nova školska zgrada pa 1967. godine mještani Brod Moravica na referendumu odlučuju uplaćivati doprinos za izgradnju nove školske zgrade te pomoći u njenoj izgradnji radnim akcijama. Godine 1974. kraju su privredni radovi na zgradbi nove škole, a nastava je u njoj započela u drugom polugodištu 1975./76. školske godine i traje do danas.

"Malo nas je, ali svugdje nas ima"

Rast broja učenika u Brod Moravicama značio je, nažalost, pad broja djece u selima oko Brod Moravica pa su tih godina s radom prestale brojne škole u majušnim brodmoravičkim mjestima. Nažalost, bijela kuga svoje je učinila i u samim Brod Moravicama gdje od 1974. godine bilježimo povremene padove broja učenika koji od 1996. godine postaju pravilo. Danas su u školi zaposlena 24 djevateljnika koji rade s 58 učenicima od kojih je više od polovica putnika. Ravnateljica Indira Rački-Joskić, koja školu vodi od 1999. godine, ističe kako je slogan učenika i nastavnika škole "Malo nas je, ali svugdje nas ima" što potvrđuju izvrsnim rezultatima i brojnim osvojenim nagradama na raznovrsnim natjecanjima od međuopćinske do državne razine. Posebno kvalitetno radi se na očuvanju zavičajnosti kroz njegovanje domaće riječi i prikupljanje starih stvari za zavičajnu zbirku. To pokazuju i publikacije koje objavljuje OŠ Brod Moravice – posebno knjižica "Negda i sa" (nekad i sada) u kojoj je detaljno progovoreno o zbirci etnografskih izložaka, ali i školski časopis "Listaki s naše lipice" u kojem se redovno obrađuje prošlost.

- Uz lokalnu samoupravu veliku pomoć imamo i od strane našeg osnivača Primorsko-goranske županije zahvaljujući čijem razumijevanju provodimo produženi boravak učenika putnika mlađih razreda, obuku neplivača, program suzbijanja nasilja i ovisnosti i niz drugih za škole neizostavno potrebnih aktivnosti. Pomaže nam i Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a veliku pomoć pružaju i pojedinci kao što je dr. Ivo Mance, ističe ravnateljica Rački-Joskić.

Školski vrt kao zaštitni znak

U Brodu na Kupi već su se 1836. godine počeli pojavljivati tzv. privremeni učitelji koji su sustavnije provodili poučavanje mladeži, ali je prva pučka škola osnovana 1858. godine, a tih godina nastaju i škole u Podstenama, Kuželju i Turkima. Godine 1875. opća pučka škola u Brodu na Kupi

Stopedesetu obljetnicu bilježimo zabrinjavajućim padom broja učenika - Snježana Krizmanić

Brod Moravice - godine 1974. kraju su privredni radovi na zgradbi nove škole

u strahu

*"Malo nas je, ali svugdje nas ima"
slogan je učenika i nastavnika brodmoravičke škole*

Lako je moguće da će za nekoliko godina neke škole u Gorskom kotaru izgubiti status samostalnih škola i postati područne. "Bez obzira na to mi ćemo i dalje raditi kvalitetno kao i do sada jer za to imamo stručni kadar i uvjete", naglašava prof. Snježana Krizmanić iz Osnovne škole u Brodu na Kupi

postaje četverorazredna odgojno-obrazovna ustanova, a 1880. godine ta se škola seli u vlastitu zgradu kraj koje će 1884. godine biti zasаđene i prve voćke u školskom vrtu na zemljištu koje im je ustupilo vlastelinstvo Thurn-Taxis. Već 1894. godine taj je vrt najveći školski vrt u delničkom kotaru i od tog trenutka jedan od zaštitnih znakova ove male škole.

Nedugo po završetku Drugog svjetskog rata, točnije 1956./57. školske godine brodska škola prerasta u osnovnu osmogodišnju školu, a 22. lipnja 1963. godine mijenja naziv u OŠ Zdenka Petranovića Jastreba. Devet godina kasnije započela je izgradnja nove školske zgrade koja je dovršena i svečano otvorena 6. listopada 1974. godine. Brodska škola 1978./79. postaje područna škola OŠ Ivana Gorana Kovačića iz Delnice, a tri godine kasnije vraćena joj je samostalnost. Godine 1992. u školi je otvoren i dječji vrtić, a 22. studenoga 1995. godine škola mijenja naziv u OŠ Franu Krste Frankopana.

Trend pada broja učenika

I u novom tisućljeću škola nastavlja s aktivnostima koje daleko nadilaze njenu veličinu. Tako je 2001. godine osnovana Učenička zadruga "Bobovac" koja će u godinama što slijede osvojiti niz značajnih priznanja za svoj rad, a te je godine pokrenuta i igraonica za romsku djecu predškolske dobi. Godinu dana kasnije škola dobiva "Zelenu zastavu" kao priznanje za ekološki doprinos u podučavanju djece, a iste su godine članovi "Bobovca" sudionici velikog EXPO sajma Alpe - Dunav - Jadran u Miljanu. Tijekom 2003. godine uz pomoć Grada Delnice i Primorsko-goranske županije organizira se produženi boravak za učenike putnike te za učenike romske nacionalnosti, a raznovrsnost u radu brodkupski osnovci i njihovi profesori tih godina pokazuju i suradnjom s osnovnom školom u susjednom slovenskom naselju Fara, odnosno sa Srednjom poljoprivrednom školom iz Zagreba.

Kvalitetno se radi i na području kulture pa

su tako u prvom desetljeću ovog stoljeća objavljena već dva CD-a s pjesmama učenika i nastavnika ove škole, a u prostoru ispred škole smješteni su kiparski izložci čuvene Goranske kiparske radionice. Ravnateljica Snježana Krizmanić kao posebnu vrijednost ističe činjenicu da je njena škola u tijeku školske godine 2000./01. dobila državnu nagradu za najljepši kontinentalni školski vrt koju su joj dodijelili Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva te urednici emisije "Slušaj kako zemlja diše" Hrvatskog radija. No, ističe Krizmanić, od te pa do ove školske godine u brodkupsku je školu upisano čak deset učenika manje i taj će se trend pada broja učenika nastaviti: "Lako je moguće očekivati da će za nekoliko godina naša škola izgubiti status samostalne škole i postati područna škola koja će djelovati u okviru delničke OŠ I. G. Kovačić. No, bez obzira na to mi ćemo i dalje raditi kvalitetno kao i do sada jer za to imamo stručni kadar i uvjete", naglašava prof. Snježana Krizmanić.

LJEKARNIK SAVJETNIK

Potražite savjet ljekarnika o pravilnoj upotrebi lijekova, odgovornom samolječenju i očuvanju vašeg zdravlja.

DERMOKOZMETIČKO
SAVJETOVALIŠTE U
LJEKARNAMA
www.ljekarna-jadran.hr

LJEKARNA
JADRAN

Zdravstvena ustanova **Ljekarna JADRAN**
51000 Rijeka, Trg Vlačića Flaciusa 3
tel. 051/339-600, 337-217, fax: 051/337-398

Rijeka:

Ljekarna KORZO, Korzo 22, tel.051/211-036
Ljekarna BRAJDA, Krešimirova 24, tel. 051/213-732
Ljekarna CENTAR, Riva 18, tel.051/213-101
Ljekarna KAZALISTU, Ulijarska 3, tel.051/211-479
Ljekarna STROSSMAYER, Strossmayerova 6, tel.051/371-127
Ljekarna ZAMET, Avelina Turka 137, tel.051/264-717
Ljekarna RIVA BODULI, Riva Boduli 7, tel.051/215-301

Ljekarna BAKAR, Veberova 137, 051/761/319
Ljekarna CRES, Trg Franje Petrića 4, tel.051/571-243
Ljekarna VRBOVSKO, Dobra 12, tel.051/875-219

Ljekarnički depo:

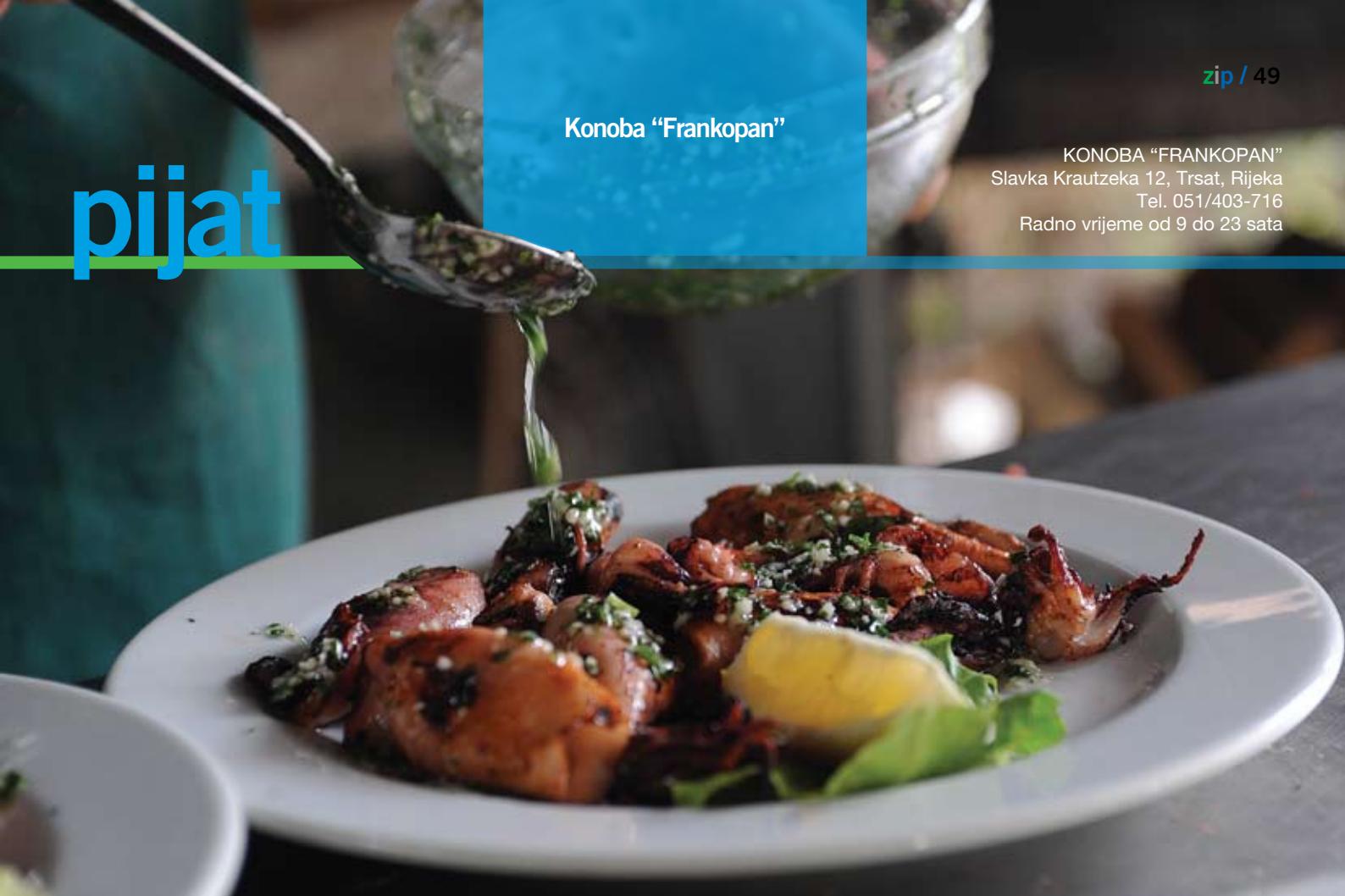
Šilo: Stara cesta 4, tel.051/852-161;
Klana: Klana 63, tel.051/808-168;
Nerezine: Trg Studenac 13, tel.051/237/226

pijat

Konoba "Frankopan"

KONOBA "FRANKOPAN"
Slavka Krautzeka 12, Trsat, Rijeka
Tel. 051/403-716
Radno vrijeme od 9 do 23 sata

Konoba Frankopan se nalazi na Trsatu, u blizini Dvorane mladosti i svega stotinu metara od Svetišta Gospe Trsatske. Objekt je to s dugogodišnjom tradicijom, poznat po jelima iz domaće kuhinje; ribljim i mesnim specijalitetima, peki, te grilu na drveni ugalj.

Za marendu svakoga dana nude svježu ribu, gulaše i maneštare, četvrtkom tripice, a petkom bakalar na gulaš.

Posebno su poznati po izvrsnom roštilju. S roštilja posebno preporučuju konjetinu - čevape, pljeskavice i kobasice pečenice.

Vikendom se priprema ražanj, a jela pod pekom spremaju se po narudžbi i to hobotnica, janjetina i teletina.

Svakodnevno su na raspolaganju tri vrste kruha - crni, polubijeli i kukuruzni.

U vinskoj ponudi provjerena su domaća bijela i crna vina od autohtonih sorti žlahtine, malvazije i merlot-a. Na raspolaganju je i deset vrsta domaće rakije.

Radno vrijeme konobe "Frankopan" je svakoga dana od 9 do 23 sata.

Narudžbe i najave organiziranih dolazaka na tel. 051/403-716.

TOPLE MARENDE

GOTOVA JELA

RAŽANJ odojak - janjetina

RIBA tuna - losos - domaće lignje

PEKA janjetina - teletina - hobotnica

KONJETINA

ROŠTILJ NA DRVENI UGALJ

DOMAĆE VINO I RAKIJE

ekoetno

Sandro Kamenar

Uz dnevnu prosječnu proizvodnju od 560 litara mlijeka Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Kamenar danas je u samom vrhu proizvođača mlijeka na području Primorsko-goranske županije. Zbog uspješno realizirane težnje da se njihovih pedesetak krava hrani što prirodnijim putem, kvaliteta mlijeka koju proizvodi ova grobnička obitelj tolika je da s tržištem ne da nema nikakvih poteškoća, već bi se mogle, kad bi to bilo ostvarivo, prodati i dodatne količine pravog "grobničkog mlika".

Pedesetak krava obitelji Kamenar svaki dan na ispaši provodi minimalno tri sata, a u sjenicima ih svakog dana čeka najkvalitetnije moguće sijeno s pašnjaka ovog područja i susjednih goranskih livada. Doda li se svemu tome i gotovo stogodišnja tradicija bavljenja stočarstvom u ovoj obitelji, onda nije nimalo čudno što "mliko i sir z Grobničkog Grada" spadaju u proizvode kojima se s pravom može ponositi cijela Primorsko-goranska županija.

Radi se od jutra do mraka

Tradicija bavljenja stočarstvom, ponajprije

Možda i seoski turizam

Jedan od mogućih smjerova razvoja Obiteljskog gospodarstva Kamenar mogao bi biti i seoski turizam. Naime, u okviru njihova imanja je i 400 godina stara kuća obitelji Frankulin koja je sama po sebi velika atrakcija, a uz vlastitu proizvodnju mlijeka, sira i mesa Kamenari bi zaista na svom imanju mogli ponuditi uvjete za pravi odmor u seoskom ambijentu.

Obiteljsko gospodarstvo Kamenar

Od ovog se posla
može živjeti, ali treba krvavo
raditi, smatra Marijan Kamenar

Najbolji su sir i

uzgojem krava te prodajom mlijeka i sira, govori nam najstariji član obitelji Kamenar, sedamdesetčetverogodišnji Marijan, seže u početak dvadesetih godina prošlog stoljeća kada su njegovi roditelji počeli živjeti na današnjem imanju koje je tada bilo u vlasništvu obitelji Frankulin: "Oni su imali krave i rasplodne bikove, a naša je obitelj taj posao nastavila nakon što su zadnje generacije obitelji Frankulin pomrle. Moj otac bio je vrstan stočar i uskoro je stekao veliki ugled i osvojio niz priznanja i nagrada. Zbog svega toga i ja sam od djetinjstva zavolio bavljenje stokom i cijeli sam život u tome. Istina, završio sam ekonomsku školu i radio kao građevinski poslovođa u 'Betongradu', ali posao s blagom uvijek me je iznad svega privlačio i uvijek sam mu se vraćao. Od toga nisam želio odustati ni u doba bivšeg sustava kad je znalo biti jako teško, a nastavili smo to raditi kao cijela obitelj i nakon osamostaljenja Hrvatske.

Obiteljsko gospodarstvo osnovali smo 1993. godine. Godinu dana ranije ja sam u tzv. karantenu preuzeo tridesetak krava uvezenih iz Njemačke. Iz te karantene Općina je ljudima koji su željeli razvijati stočarstvo davala krave. Uzeo sam 12 krava i tako je počelo raditi naše Obiteljsko gospodarstvo koje danas broji pedesetak krava, pri čemu treba istaći da je matično stado matafonac, a križamo ih s holštajn kravama", govori Marijan Kamenar dodajući kako u radu svakodnevno sudjeluje najmanje pet članova obitelji, a radi se od jutra do mraka.

Znanja starih grobničkih sirara

Većinu posla i brigu oko daljnog razvoja gospodarstva pred nekoliko je godina

preuzeo Marijanov sin Aleksandar koji je aktivnosti Obiteljskog gospodarstva oplemenio pokretanjem rada sirane: "Uvjereni smo da je riječ o dobrom potезу. Još ne radimo punim kapacitetom, ali i to će se brzo dogoditi, a u Čavlima ćemo otvoriti prodavaonu sira i mljevenih proizvoda. Vjerujem da će to ići jer je riječ o vrlo kvalitetnim ekološkim i sto posto prirodnim domaćim proizvodima koji su danas itekako isplativi i poželjni u cijelom svijetu. Iako imamo suvremenu opremu u tehnički proizvodnje, koristimo i znanja starih grobničkih sirara pa uz kvalitetno mlijeko ostvarujemo zaista kvalitetan sir koji je već sada vrlo tražen", govori Sandro ističući kako su vrlo zadovoljni s pomoći koju im pruža Primorsko-goranska županija, posebno Odjel za turizam, poduzetništvo i poloprivredu na čelu s Berislavom Tulićem. Njegov otac pak smatra da bi pomoći državnih institucija vezana uz razvoj stočarstva na ruralnim područjima moralna biti daleko veća no što je danas:

- Nizom raznih pogodnosti i ulaganjima država bi morala pomagati razvoj ovih oblika rada na ruralnim područjima. Trenutno se o tome ne vodi gotovo nikakva briga, ne postoji nikakva vizija ni plan rada i to je jako loše jer bi se na ruralnim područjima Hrvatske moglo razviti stočarstvo i poljoprivredu koja bi ne samo hranila cijelu Hrvatsku, već omogućavala i izvoz. O tome bi država morala voditi brigu jer ako se to ne dogodi, doći će bogataši iz Europe, pokupovati ovu zemlju i tada ćemo mi na toj zemlji raditi kao njihovi nadničari i izgubiti ćemo ne samo svoju zemlju, već i svoj identitet - mišljenja je Marijan Kamenar.

lako imaju suvremenu opremu u tehnici proizvodnje, u Obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu Kamenar koriste i znanja starih grobničkih sirara pa uz kvalitetno mlijeko proizvode vrlo tražen i kvalitetan sir

mliko z Grobnika Grada

Na ispaši

Briga za svaku kravu

Govoreći o razlozima gotovo stoljeća uspješnog bavljenja stočarstvom, Marian Kamenar ističe kako je, uz ogroman trud i rad, najnužnije poštovati struku i pratiti nova saznanja, ali i pažnju posvećivati, doslovce, svakom grlu u stadu. "Da je bitna samo prehrana, onda bi bilo puno više uspješnih stočara. Pažnja se mora posvetiti brizi o svakoj kravi zasebno, promatrati je i vidjeti što joj treba i reagirati na vrijeme. Naravno, to nije ni lako ni jednostavno", ističe stariji Kamenar.

Novouređena sirana

Mario Lipovšek Battifiaca,
pjevač, glumac i voditelj

petpitanje

Prvo mesto

Volin te naše kancone i taj Mik i baš zato se užan i raspalit kad mi neš ne paše al kad čutin da bi moglo boje. Mik čutin kod svojga i znan dosta pjesmi napamet, kako onega starega Mika, kega san naslišal kod mići al pak ovega novega. A za drugi festivali ne hajen preveć

na Mike je kot bingo na lotu

1 OVO LETO SI KONAČNO DOČEKAL POBJEDU NA MIKU, FESTIVALU ZA KI SI JAKO VEZAN. ČA TI ZNAČI TA POBJEDA NAKON ŠEST DRUGIH MEST?

– Jedino ča moren reč je aleeluju... Ma normalno da mi j drago za to prvo mesto, ne toliko rad tega ča će zlobnici mislet da bin se mogao šepurit, da ne poveden onu drugu besedu k....., nego radi tega aš se kad si smiron drugi i vavek ti fali onaj bokunić do pobedi, već pomalo čutiš bedasto. To ti je kot na lote da imaš par puti za redun šesticu ka nosi stavimo reč 1.000 kun, a sedmica ti vavek pobegne za jedan broj, tako da bingo od 1.000.000 re nekemu drugemu, ha, ha. Na Mike štiman to ča je još oneh keh je voja pisat i kantat na ten našen "ča". Reč će neki moji prijatelji glazbenici keh ja va škerce zoven glazbeni snobi aš se jako sad furaju na jazz i slično, a ovo naše hitaju pod nogi ili pak kantaju sad odjedanput na lepoj našoj štokavštine, da je to zabavnjačka liga, ali mane se to pjaža. Samo ča nisan snob, pa da onako z visokega čampan da to ča drugi delaju ni dobro, mane se va sakoj sorte muziki neš pjaža, a neš ne. Ja zasprave volin te naše kancone i taj Mik i baš zato se užan i raspalit kad mi neš ne paše al kad čutin da bi moglo boje. Mik čutin kod svojga i znan dosta pjesmi napamet, kako onega starega Mika, kega san naslišal kod mići al pak ovega novega. A za drugi festivali ne hajen preveć, mislin reč štiman ih, ali ih ne čutin kod svoje.

2 ĆEŠ OSTAT UZ MIK I NJEGOVU KARAVANU I DALJE, IMAŠ JOŠ MOTIVA DA OPET NASTUPAŠ KO IZVOĐAČ ILI SU TI AMBIČIJE POSTAT VODITELJ MIKA, DA KONAČNO SMENIŠ "NEDODIRLJIVOG" FERLINA?

– Da ostat... Nego ča! Kod izvođač ču malo pauzirat da dan i mlajemi mesta, kako ča su Karin Kuljanić, Mladen Grdović, Radojka, itd. Ha, ha, škerca, neka mi kolegice i kolege ne zamere. Zasprave ču malo pauzirat ča se kantanja na Mike tice, ali ču se, kako stvari stoje, čapat voditeljskega mikrofona, ča je izazov uz, kako si ti rekali, nedodirljive Ferlina, ki, usput budi rečeno, opće ni nedodirljiv aš san ga ja taknul više puti, ha,

ha... Nadan se da ču mu se pridružit, a ne zamenit ga, to bi najviše volel. Mislin da je Ferlin čovečić bez kega Mik ne bi bil to ča je i da će još dugo bit meštar od škerca i čakuli na Mike. A sad jedna privatna poruka ku će on razumet: aaaa daaaaj...

3 KAKO TI SE DANAS ČINI ČAKAVSKA KANCONA, USPOREDI JU Z LETIMA KAD SI BIL JEDAN OD ZAČETNIKA ČA-VALA POČETKON DEVEDESETEH LET I KAD SE OBNAVLJAL MIK, KI JE DANAS MLADA NADA?

– Ča ki je mlada nada – jaaaa... Mislin da je to početkun 90-eh bil jedan pokret al val ki je zasprave partil spontano z srca bez puno kalkuliranja. To je nekeko bil odgovor ovega kraja na centralizaciju sega pa i zajika, pa je to naše "ča" bilo lepi kontrapez velemu "kaj". Spamatel se da su teh let odjedanput domaći povedali i neki judi keh nikad prej, a ni pokle, nisan čul da govore po domaći, to je bilo "in". Kako i počva crekvu aš su 90-eh crekve bile krcate, a va prveh rede su stali oni ki do teh let nisu znali ni očenaš. Sad je se nekako po mane prišlo opet na svoje, crekve su opet napol prazne sem za veli blagdani, a domaći govore oni ki su to užali i prej čakavskoga preporoda zadnje decenije pasanega nan stoljeća. A va oven noven mileniju je pjevači z našega kraja keh je stvarno gušt naslišat kako kantaju kako ča su Kedžo, Čerina, Majcan, ali ono ča po mene fali to su novi autori kako versi tako i muzike, ki bi taj naš domaći kanat ofriškali z novitadami.

4 SKUPA Z JURKOTIĆEN DELAŠ "BELE UDVICE", POZNATI STE I VAN GRANICA REGIJE. KAKO JE DOŠLO DO SURADNJE Z "RED CARPETON", JE VAN PROBLEM IZRAŽAVAT SE NA KNJIŽEVNON ZAJIKU?

– Aaa, "Bele udvice" su štorija za se. Marija kot moj lik dura već ko leto, ona se samo uklopila va "Udvice", a glas i taj zmešani talijansko-hrvatsko-slovenski zajik je dobila još na radije, dok san joj figuru dožuntal pokle na televizije 2000. leta. Ma kako san pokle tega postal glodur oli ti ga

glavni urednik Kanala Ri, san ju zapustil i nju i kanat i koncerti i se. Ma kako san razrešen tegu bremena negdere krajem 2004. al početkun 2005., Davor me počel tentat da delamo neš na mot "Šlape", radijske emisije va koj je i nastala Marija. Tako smo jedan drugega počeli pumpati i zmišljati parodije i monade ke se moru saki dan trefit oko nas. Iako dobar del škerca dogovorimo prej, jeno 30 posto je vavek čista improvizacija va koj najveć guštamo. Drago nan je da se to juden zapajašo i evo rabilo je četire leta delat da neki z metropoli reče viš ti nisu ni ti Fiumani tako bedasti, pa su nas tako pred jeno pol leta zvali da zamenimo Alku Vuicu va "Red Carpete" i evo pokazalo se dobro. Se nas neš hvale po Arenah, Glorijah, pa i Starčević. Otejemo samo malo nasmet judi, tako je prišlo i do nominacije za Večernjakov "Ekran" za naj emisiju i to već dve leta za redun, a pasano smo leto dospeli i va finale, jedini van metropole. Remo korak po korak, morda nan se posreći to leto, ha, ha. Ja iman pacijenci, čekal san i na nagradu publike na Mike 12 let, pa moren još i ko leto na "Ekran". Vrah zel i prešu, he, he. No, što se štokavštine tice, dragi kolega, kad već pitate, moram vas podsjetiti kako je to moj materinji jezik te mi stoga ne predstavlja nikakav problem služiti se istim, čak štoviše, uživam u tom činu, he, he, he...

5 TI SI PJEVAČ, VODITELJ, GLUMAC, ČA MISLIŠ OD TOGA DELAT "KAD BUDEŠ VELI"? KAKO SE NOSI SA SLAVON?

– Boh nas pomiluj, da kako se nosin... Lepo se nosin. Mislin reč, ja san ionako navajan od mićega da se obrnjuju za manun i užau komentirat "vidi ga kako je bijel" i zvat me raznim imenima tipa Snješko, Jogurt, Čoro i slično, ča ni bilo najugodnije, ali san nekako kroz život to obrnul va plus. Ni vavek bilo se rože i fiori ma san se z vremenom navadil obrnjevat na valcer, pa je boje da se obrnjuju je to onaj z televizije ili onaj ča kanta nego kod ča su užali prej. A ča se tice tega ča ču delat kad buden veli... He, he, ne znan, nadan se i daje se pomalo aš se mi se to pjaža, se san to ja. Kad bin baš moral birat, najraje bin zbral glumu, pa kanat, pa tek onda voditelj. Ja se samo nadan da z pjesmami arivan do srca judi i da ih z "Udovicami" arivan ki put nasmet aš mislin da je to zasprave, bez patetike, najlepši regal.

infopgž

Grad Rijeka

Korzo 16,
51000 Rijeka
T: ++385 51 209-333
F: ++385 51 209-520
protokol@rijeka.hr • www.rijeka.hr
Gradonačelnik: mr. sc. Vojko Obersnel
Predsjednica vijeća: Dorotea Pešić-Bukovac

Grad Bakar

51222 Bakar,
Primorje 39
T: ++385 51 761 119
F: ++385 51 761 137
grad-bakar@ri.t-com.hr • www.bakar.hr
Gradonačelnik: Tomislav Klaric
Predsjednica vijeća: Ivana Herceg

Grad Cres

51557 Cres,
Creskog statuta 15
T: ++385 51 661 590 / 661 954
F: ++385 51 731 331
grad-cres@ri.t-com.hr • www.cres.hr
Gradonačelnik: Gaetano Negovetić
Predsjednik vijeća: Nivio Toich

Grad Crikvenica

51260 Crikvenica,
Kralja Tomislava 85
T: ++385 51 241 445 / 242 009
F: ++385 51 241655
ured-grada@grad-crikvenica.t-com.hr
www.crikvenica.hr
Gradonačelnik: Božidar Tomašek
Predsjednik vijeća: Eduard Rippl

Grad Čabar

51306 Čabar,
N. oslobođenja 2
T: ++385 51 821 042 / 821 008
F: ++385 51 821 137
grad.cabar@ri.t-com.hr
Gradonačelnik: Marijan Filipović
Predsjednik vijeća: Zoranin Kuzele

Grad Delnice

51300 Delnice,
Trg 128. brigade HV br. 4
T: ++385 51 812 055
F: ++385 51 812 037
grad-delnice@ri.t-com.hr • www.delnice.hr
Gradonačelnik: Marijan Pleše
Predsjednik vijeća: Goran Muvrin

Grad Kastav

51215 Kastav,
Zakona kastavskega 3
T: ++385 51 691 452 / 691 454
F: ++385 51 691 453
grad-kastav@ri.t-com.hr • www.kastav.hr
Gradonačelnik: Dean Jurčić
Predsjednik vijeća: Dalibor Ćiković

Grad Kraljevica

51262 Kraljevica,
Frankopanska 1A
T: ++385 51 282 450
F: ++385 51 281 419
gradska.uprava@kraljevica.hr
www.kraljevica.hr
Gradonačelnik: Josip Turina
Predsjednik vijeća: Danijel Frka

Grad Krk

51500 Krk,
Trg Josipa bana Jelačića 2
T: ++385 51 221 415 / 221 115
F: ++385 51 221 126
grad-krk@ri.t-com.hr
www.grad-krk.hr
Gradonačelnik: Dario Vasilić
Predsjednik vijeća: Ivan Jurešić

Primorsko-goranska županija

Župan: Zlatko Komadina
Zamjenici:
prof.dr.sc. Vidoje Vujić, Nada Turina-Đurić
Predsjednik Skupštine: Marinko Dumanić
Adamićeva 10, 51000 Rijeka
T: ++385 51 351-600 F: ++385 51 212-948
info@pgz.hr • www.pgz.hr

Grad Mali Lošinj

51550 Mali Lošinj,
Riva lošinjskih kapetana 7
T: ++385 51 231 056
F: ++385 51 232 307
gradonacelnik@mali-lostinj.hr
tajnik@mali-lostinj.hr • www.mali-lostinj.hr
Gradonačelnik: Gari Cappelli
Predsjednik vijeća: Milan Mužić

Grad Novi Vinodolski

51250 Novi Vinodolski
Trg Vinodolskog zakona 1
T: ++385 51 245 045
F: ++385 51 244 409
poglavarstvo@novi-vinodolski.hr
www.novi-vinodolski.hr
Gradonačelnik: Oleg Butković
Predsjednik vijeća: Milorad Komadina

Grad Opatija

51410 Opatija,
Maršala Tita 3
T: ++385 51 701 322
F: ++385 51 701 316
grad.opatija@opatija.hr • www.opatija.hr
Gradonačelnik: dr. sc. Amir Muzur
Predsjednik vijeća: Adriano Požarić

Grad Rab

51280 Rab,
Trg Municipium Arba 2
T: ++385 51 777 460
F: ++385 51 724 777
info@rab.hr • www.rab.hr
Gradonačelnik: Željko Barać
Predsjednik vijeća: Željko Peran

Grad Vrbovsko

51326 Vrbovsko,
Goranska ulica 1
T: ++385 51 875 115 / 875 228
F: ++385 51 875 008
gradska.poglavarstvo.vrbovsko@ri.t-com.hr
Gradonačelnik: Anton Mance
Predsjednik vijeća: Slavko Medved

Općina Baška

51523 Baška,
Palada 88
T: ++385 51 856 809 / 856 103
F: ++385 51 856 889
opcina-baska@ri.t-com.hr
Načelnik: dr. sc. Milivoj Dujmović
Predsjednik vijeća: Mišel Budimilović

Općina Brod Moravice

51312 Brod Moravice,
S. Radnic br. 2
T: ++385 51 817 180 / 817 355
F: ++385 51 817 180
dragutin.crnkovic@ri.t-com.hr
Načelnik: Dragutin Crnković
Predsjednik vijeća: Branimir Svetličić

Općina Čavle

51219 Čavle,
Čavle br. 206
T: ++385 51 208 310
F: ++385 51 208 311
opcina-cavle@ri.t-com.hr • www.cavle.hr
Načelnik: Željko Lambaša
Predsjednik vijeća: Josip Čarbonja

Općina Dobrinj

51514 Dobrinj,
Dobrinj 103
T: ++385 51 848 344
F: ++385 51 848 141
opcina-dobrinj@ri.t-com.hr • www.dobrinj.hr
Načelnik: Neven Komadina
Predsjednik vijeća: Zoran Kirinčić

Općina Fužine

51322 Fužine,
Dr.Franje Račkog 19
T: ++385 51 829 500 / 829 503
F: ++385 51 835 768
opcina-fuzine@ri.t-com.hr
Načelnik: Marinko Kauzlaric
Predsjednik vijeća: Miljenko Fak

Općina Jelenje

51218 Dražice,
Dražičkih boraca 64
T: ++385 51 208 080
F: ++385 51 208 090
opcina-jelenje@ri.t-com.hr
www.jelenje.hr
Načelnik: Branko Juretić
Predsjednik vijeća: Damir Maršanić

Općina Klana

51217 Klana,
Klana 33
T: ++385 51 808 205
F: ++385 51 808 708
opcina-klana@globalnet.hr • www.klana.hr
Načelnik: Ivan Snajdar
Predsjednik vijeća: Slavko Gauš

Općina Kostrena

51221 Kostrena,
Sv. Lucija 38
T: ++385 51 209 000
F: ++385 51 289 400
opcina-kostrena@ri.t-com.hr
www.kostrena.hr
Načelnik: Miroslav Ulijan
Predsjednik vijeća: Sanjin Vrkić

Općina Lokve

51316 Lokve,
Šet. Golubinjak br. 6
T: ++385 51 831 336 / 831 255
F: ++385 51 508 077
opcina.lokve@ri.t-com.hr
Načelnik: Anton Mihelčić
Predsjednik vijeća: Dragan Hrvat

Općina Lopar

51281 Lopar,
Lopar BB
T: ++385 51 775 593
F: ++385 51 775 597
tajnik@opcina.lopar.hr
Načelnik: Alen Andreškić
Predsjednik vijeća: Damir Paparić

Općina Lovran

51415 Lovran,
Šetalište M.Tita 41
T: ++385 51 291 045
F: ++385 51 294 862
opcina-lovran@ri.t-com.hr
Načelnik: Emil Gržin
Predsjednik vijeća: Serđo Basan

Općina Malinska-Dubašnica

51511 Malinska,
Lina Bolmarčića br. 22
T: ++385 51 750 500
F: ++385 51 859 322
info@malinska.hr • www.malinska.hr
Načelnik: Anton Spicijarić
Predsjednik vijeća: Josip Sormilić

Općina Matulji

51211 Matulji,
Trg Maršala Tita 11
T: ++385 51 274 114
F: ++385 51 274 114
info@matulji.hr • www.matulji.hr
Načelnik: Bruno Frlan
Predsjednik vijeća: Mario Ćiković

Općina Viškovo

51216 Viškovo,
T: ++385 51 503 770 / 503 772
F: ++385 51 257 521
opcina-viskovo@ri.t-com.hr
www.opcina-viskovo.com
Načelnik: Goran Petrc
Predsjednik vijeća: Radovan Brnelić

Općina Vrbnik

51516 Vrbnik,
Trg Škujica br. 7
T: ++385 51 857 099 / 857 310
F: ++385 51 857 099
opcina-vrbnik@ri.t-com.hr
Načelnik: Ivan Lukarić
Predsjednik vijeća: Branko Pavan

Resori županijskog poglavarstva:

Proračun i financije

- Ljiljana Mihić

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

- Vedrana Fržop-Kotulovski

Komunalne djelatnosti

- Ingo Kamenar

Turizam i ugostiteljstvo

- Kazimir Janjić

Kultura, sport i tehnička kultura

- mr. sc. Elida Ružić

Školstvo, znanost i tehnologija

- mr. sc. Tatjana Stanin

Regionalna suradnja, lokalna samouprava i civilno društvo

- Nedeljko Tomic

Gospodarstvo

- Zdenko Antešić

Pomorstvo i promet

- Ivo Zrilić

Prostorno i urbanističko planiranje te zaštita okoliša

- Georg Žeželić

Ustanove u kulturi i javne ustanove PGŽ

Pomorski i povjesni muzej Hrvatskog primorja

Muzejski trg 1,
51000 Rijeka
Ravnateljica:
Margita Cvjetinović Starac
T: ++385 51 213-578
F: ++385 51 213-578
pomorski-povjesni-muzej
@ri.hnet.hr

Prirodoslovni muzej

Lorenzov prolaz 1,
51000 Rijeka
v.d. ravnatelja:
Marin Kirinčić
T: ++385 51 553-669
F: ++385 51 553-669
primmuzri@ri.hnet.hr
www.prirodoslovni.com

Ustanova

Ronjig 1, 51516 Viškovo
Ravnatelj: Darko Čargonja
T: ++385 51 257-340
F: ++385 51 503-790
ustanova@ri.t-com.hr
www.ustanova-ronjgov.hr

Javna ustanova Priroda

Ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode u PGŽ
Grivica 4, 51000 Rijeka
Ravnateljica: Sonja Šišić
T: 00385-51-352-400
F: 00385-51-352-401
info@ju-priroda.hr
www.ju-priroda.hr

Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije

Splitska 2/I, Rijeka
Ravnatelj:
prof. dr. sc. Mladen Črnjar
T: ++385 51 351 772
F: ++385 51 212 436
zavod@pgz.hr

Izvori statističkih podataka: Hrvatska gospodarska komora - Županijska komora Rijeka; Statistički ljetopis Primorsko-goranske županije 2007. Odsjek za statistiku Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji
Gospodarski podaci se odnose na 2006. godinu.

mirno spavajte

Protect d.o.o.

za zaštitu osoba i imovine

Vukovarska 21
51000 RIJEKA, HRVATSKA
tel: 051 358 555
fax: 051 675 610
e-mail: protect@protect.hr
www.protect.hr

Predbilježi se i besplatno primaj poštom magazin Primorsko-goranske županije
zelenoplavo • info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612

zelenoplavo

Impressum: *zelenoplavo*, magazin PGŽ • ISSN 1845-5220 • Izlazi 5 puta godišnje
• Godina IV • Broj 14 • Rujan 2008. • **Izdavač:** Primorsko-goranska županija,
Adamićeva 10, Rijeka • info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612

Za izdavača: Zlatko Komadina • **Odgovorni urednik:** Branko Škrobonja • **Glavni urednik:** Dragan Ogurić • **Urednički savjet:** Marinko Dumanić, dr. Mladen Črnjar, mr. Daina Glavočić, Zdravko Čiro Kovačić, Damir Lončarić, dr. Joža Perić, Neven Šantić • **Autori tekstova:** Dragan Ogurić, Marinko Krmpotić, Nevenka Kočić, Boris Perović, Barbara Čalušić, Andreja Marić, Hrvoje Hodak, Mira Krajnović Zeljak, Mladen Trinajstić, Walter Salković, Branko Škrobonja (kronika) • **Fotografije:** Petar Fabijan, Damir Škomrlj, Mira Krajnović Zeljak, Walter Salković, Hrvoje Hodak, Vladimir Ćikić, Mladen Trinajstić • **Ilustracija:** Vojko Radoičić • **Lektor:** Jasna Škorić • **Likovno oblikovanje:** Ivica Oreb • **Marketing i produkcija:** Makol marketing, Rijeka, narudžba oglasa na e-mail: makol@makol.hr ili fax 051 / 677 226 • **Tisk:** Radin-Repro i roto,d.o.o. Zagreb • **Naklada:** 20.500 • Idući broj magazina "Zeleno i plavo" izlazi u prosincu 2008.

Dobitnici nagradne križaljke iz 13. broja ZiP-a

(pristiglo 296 koverti, dopisnica i razglednica)

**Ručak/večera za dvije
osobe u gostonici
„Bukaleta“ u Loznatima**

Marija Butorac
Korzo Hrv. branitelja 21
51 250 Novi Vinodolski

Ester Juranić-Radulović
B. Milanovića 31
51 550 Mali Lošinj

Lucijana Štefančić
E. Randića 14
51 000 Rijeka

**Monografija Petra
Trinajstića „Primorsko-
goranska županija“**

Zlatko Dejanović
Na Brdeh 32
51 215 Kastav

Sonja Kukuljan
J. Polići Kamova 22
51 000 Rijeka

Mia Vukdragović
Braće Stipčića 41
51 000 Rijeka

**Knjiga Iva Barića
„Rapska baština“**

Marija Kordić
Barbat 156
51 280 Rab

Dario Pleše
Mavričićev put 3
51 211 Matulji

Andreja Vlahović
Martićeva 34
10 000 Zagreb

**Poklon paket eko-
proizvoda**

Nedeljko Marčac
Kukuljanovo 207c
51 223 Škrlevo

Angela Galat
Giuseppea Carabina 1
51 000 Rijeka

Damir Pavešić
Zametskog korena 36b
51 000 Rijeka

**Knjiga fotografija Mire
Jurković "I drvo priča...."**

Branko Čalić
Zagrebačka 21
10 450 Jastrebarsko

Toni Jauk
Augusta Šenoe 4
51 300 Delnice

Vanda Škalamera
Brseč 26
51 418 Brseč

**Knjiga Ede Stojčića
„Bajke za velike Hrvate“**

Jurica Čabrijan
Hreljin 115
51 226 Hreljin

Nada Gallat
Franje Čandeka 36
51 000 Rijeka

Sandra Krajačić
I. Gorana Kovačića 60
51 326 Vrbovsko

Tatjana Rubčić
Radetići 7
51 211 Matulji

Melhior Tibljaš
Mate Balote 42
51 000 Rijeka

**CD Klape Nevera
„Pjesmom kroz zavičaj“**

Ljubo Galjanić
Bože Milanovića 22
51 550 Mali Lošinj

Durdica Polić
Zulejkina 5
47 300 Ogulin

Biserka Lončarić
Štale 27A
51 253 Bibir

Davorin Mateljan
Lošinjska 8
51 524 Punat

Nevenka Ostojić
Susak 196
51 561 Susak

Damir Radošević
Lič 102
51 323 Lič

Natalia Renčić
Japlenički put 3
51 512 Njivice

Magdalena Supan
Palada 21
51 523 Baška

Silvio Surina
Šapjane 38
51 214 Šapjane

Sanja Šain
Bana Josipa Jelačića 13B
22 000 Šibenik

križaljka

2008. g na adresu:

Primorsko-goranska županija

Magazin „Zeleno i plavo“ (za nagradnu križaljku),

Adamićeva 10, 51000 Rijeka

Izvlačenje dobitnika bit će 20. studenog 2008. g na Kanalu
Ri, a rezultate objavljujemo u sljedećem broju.**Nagrade za točne odgovore broja 14**

3 ručka/večere za dvije osobe u konobi „FRANKOPAN“ u Rijeci

3 poklon paketa eko-proizvoda

3 foto-monografije Petra Trinajstića „Primorsko-goranska županija“

3 knjige Iva Baraća „Rapska baština“

3 knjige Vlaste Juretić "Kako si znao da volim leptire"

5 knjiga Vesne Miculinić Prešnjak „Svita s dvora riječkog kolodvora“

10 CD-a Klape Nevera „Pjesmom kroz zavičaj“

AUTOR: ANTRAKS	RIMSKI CAR, TIT FLAVIJE (SAGRADIO KOLOSEJ)	OMEROV IMENJAKINJA	TURSKA VALUTA	STOLJEĆIMA ČUVARI SVETIŠTA	BRZA, UČESTALA PALJBA IZ ORUŽJA (MN.)	ARHITEKT SALVARO	ONAJ KOJI SE ZADO- VOLJAVA NAJMANJIM	Foto: M. Šimac						
TVRDI SIKASTO- BIJELI METAL (ZNAK W)														
PODRUČJA POD UPRAVOM EMIRA														
NEIMAR TRSATSKE SVETIŠTE, FRA														
ISPIRANJEM U TEKUCINI OTKLANJATI NEČISTOĆU (MN.)							"ISTOK" *AIR COMBAT ZONE*							
ANDRE AGASSI			ANTICKA DRŽAVA ELAMITA ČAROBNIJACI, MAGOVI					DJELATNOST POSAO	TRIJEM SA STUPOVIMA U ANTICKOJ GRČKOJ	BUDUĆI DOM Tisuća STUDENATA	NAČIN KOJIM SE ISKAZUJE NESTVAR- NOST (GRAM.)	MUŠKO DIJETE U RODITELJA	ITALIA	UDRUŽI- VANJE, OKUPLJANJE U ROJ
"ZAPAD"		EMENTALER, GAUDA ILI GROJER RAZBACIVA- NJA POSVUDA												
ŽITELJ "ZELENOG OTOKA"					IZRADIVACI NAKITA OD PLEMENITIH KOVINA FERMENTI								KISIK	
"GOLI KUHAR" OLIVER					TROJ. JUNAK, KRALJ KRETE NAPRAVA ZA ANALIZU KAK- VOČE MLJEKA								BUGARSKI KNUJŽEVNIK ("NA BRAZDI")	
AZEMINA OD MILJA			"NATIVE LANGUAGE SUPPORT"	DUGA ZAGRE- BAČKA ULICA				AUSTRIJSKA NOVINSKA AGENCIJA DRUGE, OSTALE					LINDA EVANS	
NAREDATI								GRAD U CRNO- GORSKOM PRIMORJU BIĆE (LAT.)						
SILICIJEV KARBID						KENTAUR, UBIO GA HERAKLO STAV U BOKSU							"LATE NET ENTRY"	
POSLEDNJI VLASNIK GRADINE, GROF													KELTSKI "BRDO UŽ RIJEKU"	
LITU			ENGLESKA KANTAUTO- RICA HEAP VODOPAD, BUK											NAJDAN OD MILJA (NAKE)
PRVA KOORDINATA TOCKE U KOORDINAT. SUSTAVU							KOJI JE ČVRSTE GRADE CRNA PTICA PJEVICA							
MANJI ZALJEV					KVARNERSKI OTOK HOLMIJ				IZVORI, ZDENCI ČETA BEZ VOKALA					
TV- VODITELJICA ALAVANJA			PAPA IVAN PAVAO DRUGI, TRSATSKI "TONA"											
PRIJENOSNO RAČUNALO							PRILOG: POZUDNO							

Rješenja traženih pojmljiva iz prošlog broja:

Mjesto u baščanskoj kotlini: JURANDVOR; baščanska kulturna udruga: SINJALI; stoljetno svetište kraj Baške: BATOMALJ; dva kilometra duga: VELA PLAŽA; baščansko šetalište: PALADA; sportsko društvo iz Baške: VIHOR

štoria

Na Grobniku, između Martinova Sela i Lukeža, visoko se nad Rječinom diže jedna stijena. Mjesto je to tragične pogibije djevojke Luce, kćeri mlinara Martina Juretića.

U neko vrijeme, poslije smrti hrvatskih velikaša Petra Zrinskog i Krsta Frankopana, stari grad Grobnik pripao je jednom njemačkom grofu. U to doba živjela je na Jelenju Lucija, djevojka od 18 godina, cvijet cijele Grobnišćine. U nju se zagledao taj

njemački grof, priželjkujući da i ona njega zavoli, te ju je lijepim načinom pozivao u svoj kaštel. Ali sve uzalud jer Luce nije htjela pristati.

Jednoga je dana grof opet sretne, pozva je u grad, no ona ga odbije; niti da ga pogleda, već podje dalje. Grofu tada srce uskipi gnjevom i on zaželi osvetu. Naredio je drugi dan slugama da pođu na Jelenje, Lucu u kući uhite, svežu u konope i dovedu na njegov posjed.

Kad je Luca, sjedeći kraj prozora, vidjela da se njezinu kući primiču grofovi plačenici, shvatila je da joj prijeti pogibelj. Očajna, trkcom je pobegla do Rječine i kad je uvidjela da im ne može uteći, bacila se s one visoke stijene pravo u vir hladne, duboke rijeke. Grofovi grabanti vratili su se neobavljenja posla, a za Lucijom je tugovala cijela Grobnišćina.

Mjesto na kojem se djevojka utopila narod već stoljećima zove Lucinski vir.

ALUMINIJSKI PROFILI - PRIBOR - OKVI - LIMOVI
PANELI OD ALUMINIJA - UKRASNI PANELI - KOMPOZITNI PANELI
KROVNI PANELI - ROLETE - ROLO VRATA - AUTOMATIKA ZA VRATA
ALATI - STROJEVI ZA OBRADU METALA

u skladu s prirodom

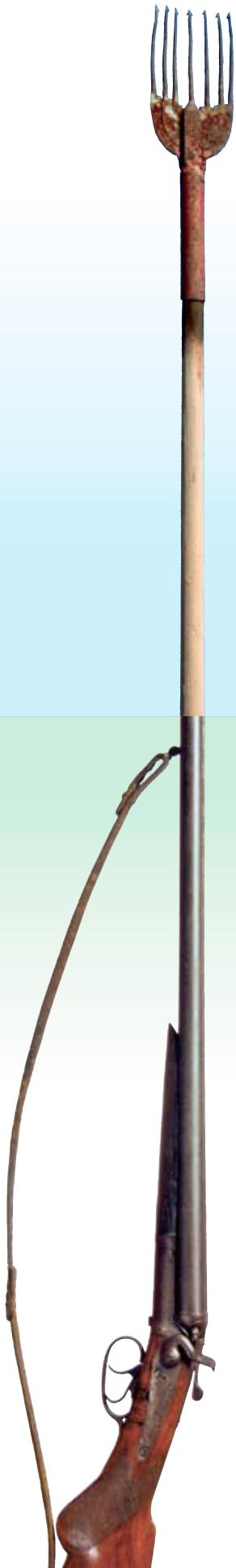
www.zekic.hr

Sjedište: RIJEKA, Marinici bb, 51216 Viškovo, Tel: +38551/504-150, Fax: +38551/504-180, e-mail: info@zekic.hr
Poslovница: ZAGREB, F.Lučića 23, Jankomir, Tel: +38501/348-4888, Fax: +38501/348-4890, e-mail: info-zg@zekic.hr

...15

1993 | PRIMORSKO GORANSKA ŽUPANIJA | 2008

zelenoplava

Primorsko - goranska županija
Adamićeva 10
HR - 51000 Rijeka

info@pgz.hr
www.pgz.hr